

Vsebina

II *Nezakonodajni akti*

UREDBE

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1025/2014 z dne 25. julija 2014 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 38/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi določenih uredb o skupni trgovinski politiki v zvezi z dodelitvijo delegiranih in izvedbenih pooblastil za sprejetje določenih ukrepov 1
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1026/2014 z dne 25. julija 2014 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja 3
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1027/2014 z dne 25. julija 2014 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja 5
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1028/2014 z dne 26. septembra 2014 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1207/2011 o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo ⁽¹⁾ 7

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

★ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1029/2014 z dne 26. septembra 2014 o spremembi Uredbe (EU) št. 73/2010 o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo ⁽¹⁾	9
★ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1030/2014 z dne 29. septembra 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov glede enotnih obrazcev in datuma za razkritje vrednosti, uporabljenih za določitev globalnih sistemsko pomembnih institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾	14
★ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1031/2014 z dne 29. septembra 2014 o določitvi nadaljnjih začasnih izrednih podpornih ukrepov za proizvajalce nekaterih vrst sadja in zelenjave	22
Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1032/2014 z dne 29. septembra 2014 o določitvi standardnih uvoznih vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave	40
Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1033/2014 z dne 29. septembra 2014 o določitvi reprezentativnih cen in dodatnih uvoznih dajatev za melase v sektorju sladkorja, ki se uporabljajo od 1. oktobra 2014	42

SKLEPI

2014/680/EU, Euratom:

★ Sklep predstavnikov vlad držav članic z dne 24. septembra 2014 o imenovanju sodnikov Sodišča	45
--	----

2014/681/EU, Euratom:

★ Sklep predstavnikov vlad držav članic z dne 24. septembra 2014 o imenovanju sodnika Sodišča	46
---	----

2014/682/EU:

★ Sklep Sveta z dne 25. septembra 2014 o imenovanju bolgarskega nadomestnega člana Odbora regij	47
---	----

2014/683/EU:

★ Sklep Sveta z dne 25. septembra 2014 o imenovanju člana Odbora regij iz Združenega kraljestva	48
---	----

2014/684/EU:

★ Sklep Sveta z dne 25. septembra 2014 o imenovanju devetih grških članov in dvanajstih grških nadomestnih članov Odbora regij	49
--	----

★ Sklep Sveta 2014/685/SZVP z dne 29. septembra 2014 o spremembi Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX KOSOVO	51
--	----

2014/686/EU:

★ Sklep Komisije z dne 3. julija 2014 o državni pomoči SA.33927 (12/C) (ex 11/NN), ki jo izvaja Belgija Jamstvena shema, ki ščiti deleže posameznih članov finančnih zadrug (notificirano pod dokumentarno številko C(2014)1021) ⁽¹⁾	53
---	----

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

2014/687/EU:

- ★ **Izvedbeni sklep Komisije z dne 26. septembra 2014 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona** (notificirano pod dokumentarno številko C(2014) 6750)⁽¹⁾ 76

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1025/2014

z dne 25. julija 2014

o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 38/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi določenih uredb o skupni trgovinski politiki v zvezi z dodelitvijo delegiranih in izvedbenih pooblastil za sprejetje določenih ukrepov

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1528/2007 z dne 20. decembra 2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu ⁽¹⁾, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 38/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2014 o spremembi določenih uredb o skupni trgovinski politiki v zvezi z dodelitvijo delegiranih in izvedbenih pooblastil za sprejetje določenih ukrepov ⁽²⁾, ter zlasti člena 2(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Seznam držav, ki so upravičene do dajatev in kvot prostega uvoznega režima, je naveden v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 (uredba o dostopu na trg).
- (2) Bocvana, Kamerun, Slonokoščena obala, Fidži, Gana, Kenija, Namibija in Svazi niso sprejeli potrebnih ukrepov za ratifikacijo svojih sporazumov, zato bo zanje s 1. oktobrom 2014 v skladu s členom 2(3) Uredbe (ES) št. 1528/2007, zlasti točko (b) navedenega člena, prenehala veljati ureditev dostopa na trg, ki jo dopušča Uredba (ES) št. 1528/2007. To izhaja iz Uredbe (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (3) Slonokoščena obala in Gana ter Evropska unija in njene države članice so pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu zaključile 30. junija 2014.
- (4) Bocvana, Namibija in Svazi ter Evropska unija in njene države članice so pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu zaključile 15. julija 2014.
- (5) Komisija je v skladu s členom 24a Uredbe (ES) št. 1528/2007 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za spreminjanje Priloge I k navedeni uredbi tako, da vanjo doda regije ali države iz skupine držav AKP, ki so zaključile pogajanja o sporazumu z Evropsko unijo in izpolnjujejo zahteve iz člena XXIV GATT 1994.

⁽¹⁾ UL L 348, 31.12.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 18, 21.1.2014, str. 52.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1528/2007 glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja (UL L 165, 18.6.2013, str. 59).

- (6) Po datumu začetka uporabe te uredbe bodo Bocvana, Slonokoščena obala, Gana, Namibija in Svazi dodane v Prilogo I k uredbi o dostopu na trg pod pogoji iz člena 2(3) Uredbe, zlasti točke (b) navedenega člena –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Dodajanje držav v Prilogo I

V Prilogo I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 se vstavijo naslednje države:

Republika Bocvana;

Republika Slonokoščena obala;

Republika Gana;

Republika Namibija;

Kraljevina Svazi.

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. oktobra 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. julija 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1026/2014**z dne 25. julija 2014**

o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1528/2007 z dne 20. decembra 2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu ⁽¹⁾, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja ⁽²⁾, ter zlasti členov 2a in 2b Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Seznam držav, ki so upravičene do dajatev in kvot prostega uvoznega režima EU, je določen v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 (uredba o dostopu na trg).
- (2) Pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu (v nadaljnjem besedilu: sporazum) med Evropsko skupnostjo na eni strani in pacifiškimi državami na drugi strani so se zaključila 23. novembra 2007.
- (3) Bocvana, Kamerun, Slonokoščena obala, Fidži, Gana, Kenija, Namibija in Svazi niso sprejeli potrebnih ukrepov za ratifikacijo svojih sporazumov. Zato je bila v skladu s členom 2(3) Uredbe (ES) št. 1528/2007, zlasti točko (b) navedenega člena, Priloga I k navedeni uredbi spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013. Za te države s 1. oktobrom 2014 preneha veljati ureditev dostopa na trg iz Uredbe (ES) št. 1528/2007.
- (4) Komisija je v skladu s členoma 2a in 2b Uredbe (ES) št. 1528/2007 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo Priloge I k navedeni uredbi, tako da vanjo ponovno vključi države, ki so bile črtane v skladu z Uredbo (EU) št. 527/2013, takoj ko te države sprejmejo potrebne ukrepe za ratifikacijo svojih sporazumov.
- (5) Fidži je sprejel potrebne ukrepe za ratifikacijo svojega sporazuma in je 17. julija 2014 to sporočil depozitarju sporazuma –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1**Ponovna vključitev države v Prilogo I**

V Prilogo I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 se vključi naslednja država:

Republika Fidži.

⁽¹⁾ UL L 348, 31.12.2007, str. 1.⁽²⁾ UL L 165, 18.6.2013, str. 59.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. oktobra 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. julija 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1027/2014**z dne 25. julija 2014**

o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1528/2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1528/2007 z dne 20. decembra 2007 o uporabi ureditev za blago s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu ⁽¹⁾, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 glede izločitve več držav s seznama regij ali držav, ki so zaključile pogajanja ⁽²⁾, ter zlasti členov 2a in 2b Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Seznam držav, ki so upravičene do dajatev in kvot prostega uvoznega režima EU, je določen v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 (uredba o dostopu na trg).
- (2) Pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu (v nadaljnjem besedilu: sporazum) med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani so se zaključila 17. decembra 2007.
- (3) Bocvana, Kamerun, Slonokoščena obala, Fidži, Gana, Kenija, Namibija in Svazi niso sprejeli potrebnih ukrepov za ratifikacijo svojih sporazumov. Zato je bila v skladu s členom 2(3) Uredbe (ES) št. 1528/2007 in zlasti točko (b) navedenega člena, Priloga I k navedeni uredbi spremenjena z Uredbo (EU) št. 527/2013. Za te države s 1. oktobrom 2014 preneha veljati ureditev dostopa na trg iz Uredbe (ES) št. 1528/2007.
- (4) Komisija je v skladu s členoma 2a in 2b Uredbe (ES) št. 1528/2007 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo Priloge I k navedeni uredbi, tako da vanjo ponovno vključi države, ki so bile črtane v skladu z Uredbo (EU) št. 527/2013, takoj ko te države sprejmejo potrebne ukrepe za ratifikacijo svojih sporazumov.
- (5) Kamerun je sprejel potrebne ukrepe za ratifikacijo svojega sporazuma in je 22. julija 2014 to sporočil depozitarju sporazuma –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1**Ponovna vključitev države v Prilogo I**

V Prilogo I k Uredbi (ES) št. 1528/2007 se vključi naslednja država:

Republika Kamerun.

⁽¹⁾ UL L 348, 31.12.2007, str. 1.⁽²⁾ UL L 165, 18.6.2013, str. 59.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. oktobra 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 25. julija 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1028/2014**z dne 26. septembra 2014****o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1207/2011 o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti) ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1207/2011 ⁽²⁾ določa zahteve za sisteme, ki prispevajo k zagotavljanju nadzornih podatkov, da bi se zagotovilo usklajeno delovanje, interoperabilnost in učinkovitost teh sistemov v okviru evropske mreže za upravljanje zračnega prometa ter za namen civilno-vojaške koordinacije.
- (2) Da bi operaterji lahko opremili nov zrakoplov z novimi zmogljivostmi, morajo imeti potrebne specifikacije za opremo vsaj 24 mesecev pred predvidenim datumom uporabe. Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA) pa je sprejela ustrezne certifikacijske specifikacije šele decembra 2013. Operaterji zato novih zrakoplovov ne bodo mogli opremiti z novima funkcijama ADS-B „Out“ in Mode S Enhanced do 8. januarja 2015. Izvedbeno uredbo (EU) št. 1207/2011 bi bilo zato treba spremeniti, da bi zadevnim operaterjem za ta namen zagotovili dovolj dodatnega časa.
- (3) Zamude pri certificiranju in razpoložljivosti potrebne opreme ter omejitve industrijskih zmogljivosti za opremljanje zrakoplovov vplivajo na nemoteno naknadno opremljanje obstoječe flote. Številni zrakoplovi, predvsem za čezatlantske lete, naj bi bili v skladu z ameriško Zvezno upravo za letalstvo (FAA) prav tako opremljeni s funkcijo ADS-B „Out“ do 1. januarja 2020. Datum za naknadno opremljanje s funkcijama ADS-B „Out“ in Mode S Enhanced bi bilo zato treba preložiti in bolj uskladiti z rokom za zahteve FAA glede ADS-B.
- (4) Za državne letalske operaterje bi morala veljati podobna podaljšanja rokov izvedbe, kot veljajo za ostale operaterje zrakoplovov. Rok za naknadno opremljanje državnih zrakoplovov z novima funkcijama ADS-B „Out“ in Mode S Enhanced bi bilo zato treba preložiti.
- (5) Izvedbeno uredbo (EU) št. 1207/2011 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (6) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo, ki je bil ustanovljen s členom 5 Uredbe (ES) št. 549/2004 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Izvedbena uredba (EU) št. 1207/2011 se spremeni:

1. člen 5 se spremeni:

(a) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Operaterji zagotovijo:

- (a) da so zrakoplovi, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano 8. januarja 2015 ali pozneje, opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki z zmogljivostmi iz dela A Priloge II;

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 26.⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1207/2011 z dne 22. novembra 2011 o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo (UL L 305, 23.11.2011, str. 35).

- (b) da so zrakoplovi, katerih največja certificirana vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano 8. junija 2016 ali pozneje, opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki, ki imajo poleg zmogljivosti iz dela A Priloge II tudi zmogljivosti iz dela B navedene priloge;
- (c) da so zrakoplovi z nepremičnimi krili, katerih največja certificirana vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano 8. junija 2016 ali pozneje, opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki, ki imajo poleg zmogljivosti iz dela A Priloge II tudi zmogljivosti iz dela C navedene priloge.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Operaterji zagotovijo:

- (a) da so zrakoplovi, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano pred 8. januarjem 2015, najpozneje do 7. decembra 2017 opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki z zmogljivostmi iz dela A Priloge II;
- (b) da so zrakoplovi, katerih največja certificirana vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano pred 8. junijem 2016, najpozneje do 7. junija 2020 opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki, ki imajo poleg zmogljivosti iz dela A Priloge II tudi zmogljivosti iz dela B navedene priloge;
- (c) da so zrakoplovi z nepremičnimi krili, katerih največja certificirana vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov, ki opravljajo lete iz člena 2(2) z individualnim spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano pred 8. junijem 2016, najpozneje do 7. junija 2020 opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki, ki imajo poleg zmogljivosti iz dela A Priloge II tudi zmogljivosti iz dela C navedene priloge.“;

2. v členu 8 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da so najpozneje do 7. junija 2020 državni zrakoplovi, namenjeni za prevoz, katerih največja certificirana vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov, ki opravljajo lete v skladu s členom 2(2), opremljeni s sekundarnimi nadzornimi radarskimi odzivniki, ki imajo poleg zmogljivosti iz dela A Priloge II tudi zmogljivosti iz delov B in C navedene priloge.“;

3. v členu 14 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Zrakoplovi določenih tipov s spričevalom o plovnosti, ki je bilo prvič izdano pred 8. junijem 2016, katerih največja vzletna masa presega 5 700 kg ali katerih največja hitrost letenja presega 250 vozlov in ki na digitalnem vodilu na krovu nimajo na voljo celotnega niza parametrov iz dela C Priloge II, se lahko izvzamejo iz izpolnjevanja zahtev iz točke (c) člena 5(5).“

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. septembra 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1029/2014**z dne 26. septembra 2014****o spremembi Uredbe (EU) št. 73/2010 o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti) ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Členi 3(13), 7(5) in 10(1) Uredbe Komisije (EU) št. 73/2010 ⁽²⁾ se sklicujejo na Uredbo Komisije (ES) št. 2096/2005 ⁽³⁾, ki je bila razveljavljena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1035/2011 ⁽⁴⁾. Sklicevanja na Uredbo (ES) št. 2096/2005 v Uredbi (EU) št. 73/2010 bi bilo zato treba posodobiti na sklicevanja na Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1035/2011.
- (2) Priloga III k Uredbi (EU) št. 73/2010 se sklicuje na standarde, ki jih je določila Mednarodna organizacija za standardizacijo (v nadaljnjem besedilu: ISO). Vendar je od sprejetja Uredbe (EU) št. 73/2010 ISO nekatere od teh standardov spremenila in preštevilčila. Sklicevanja na zadevne standarde ISO v Uredbi (EU) št. 73/2010 bi bilo zato treba posodobiti, da se zagotovi skladnost z najnovejšim številčenjem in izdajo teh standardov.
- (3) Priloge I, III in XI k Uredbi (EU) št. 73/2010 se sklicujejo na številne opredelitve in določbe iz Priloge 15 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija), natančneje na dvanajsto izdajo iz julija 2004, ki vključuje spremembo št. 34. Od sprejetja Uredbe (EU) št. 73/2010 je Mednarodna organizacija civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: ICAO) spremenila številne opredelitve in določbe ter del strukture Priloge 15 k Čikaški konvenciji, nazadnje v štirinajsti izdaji iz julija 2013, ki vključuje spremembo št. 37. Sklicevanja v Uredbi (EU) št. 73/2010 na Prilogo 15 k Čikaški konvenciji bi bilo zato treba posodobiti, da bi bile izpolnjene mednarodne pravne obveznosti držav članic in bi se zagotovila skladnost z mednarodnim regulativnim okvirom ICAO.
- (4) Uredbo (EU) št. 73/2010 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (5) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo, ki je bil ustanovljen s členom 5 Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 73/2010 se spremeni:

1. člen 3 se spremeni:

(a) točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. 'celovit sveženj letalskih informacij' (v nadaljnjem besedilu: IAIP) pomeni sveženj v papirni obliki ali na elektronskem nosilcu, sestavljen iz naslednjih elementov:

(a) zbornikov letalskih informacij (v nadaljnjem besedilu: AIP), vključno s sporočanjem sprememb;

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 26.⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 73/2010 z dne 26. januarja 2010 o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo (UL L 23, 27.1.2010, str. 6).⁽³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2096/2005 z dne 20. decembra 2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa (UL L 335, 21.12.2005, str. 13).⁽⁴⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1035/2011 z dne 17. oktobra 2011 o skupnih zahtevah za izvajanje služb navigacijskih služb v zračnem prometu ter o spremembi uredb (ES) št. 482/2008 in (EU) št. 691/2010 (UL L 271, 18.10.2011, str. 23).⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) (UL L 96, 31.3.2004, str. 1).

- (b) dodatkov k AIP-om;
 - (c) NOTAM-a, kot je opredeljen v točki 17, in zbirk predpoletnih informacij;
 - (d) letalskih informativnih okrožnic ter
 - (e) kontrolnih seznamov in seznamov veljavnih NOTAM-ov;“;
- (b) točka 8 se nadomesti z naslednjim:
- „8. 'podatki o ovirah' pomenijo podatke o vseh (začasno ali stalno) pritrjenih in premičnih objektih ali njihovih delih, ki stojijo na območju, namenjenem premikanju zrakoplova po površini, ali segajo nad določeno površino, da se zagotovi zaščita zrakoplova med letom, ali se nahajajo zunaj navedenih opredeljenih površin in so ocenjeni kot nevarni za zračno navigacijo;“;
- (c) točka 10 se nadomesti z naslednjim:
- „10. 'kartografski podatki o letališču' pomenijo podatke, ki so bili zbrani z namenom priprave kartografskih informacij o letališčih;“;
- (d) točka 13 se nadomesti z naslednjim:
- „13. 'izvajalec letalskih informacijskih služb' pomeni organizacijo, ki je odgovorna za opravljanje storitev letalskih informacij in je certificirana v skladu z določbami Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1035/2011;“;
- (e) točka 24 se nadomesti z naslednjim:
- „24. 'ključni podatki' pomenijo podatke, kot so razvrščeni v točki c) razvrščanja po celovitosti, kot je opredeljeno v oddelku 1.1 poglavja 1 Priloge 15 k Čikaški konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija);“;
- (f) točka 25 se nadomesti z naslednjim:
- „25. 'bistveni podatki' pomenijo podatke, kot so razvrščeni v točki b) razvrščanja po celovitosti, kot je opredeljeno v oddelku 1.1 poglavja 1 Priloge 15 k Čikaški konvenciji;“;
2. v členu 7 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:
- „5. Brez poseganja v Izvedbeno uredbo (EU) št. 1035/2011 udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da je njihovo osebje, ki je odgovorno za naloge v zvezi z zagotavljanjem letalskih podatkov ali letalskih informacij, ustrezno usposobljeno, pristojno in pooblaščen za delo, ki ga mora opravljati;“;
3. v členu 10 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:
- „1. Brez poseganja v Izvedbeno uredbo (EU) št. 1035/2011 udeleženci iz člena 2(2) vzpostavijo in vzdržujejo sistem upravljanja kakovosti, ki zajema njihovo zagotavljanje letalskih podatkov in letalskih informacij, v skladu z zahtevami iz dela A Priloge VII.“;
4. Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo I k tej uredbi;
5. Priloga III se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej uredbi;
6. Priloga XI se nadomesti z besedilom iz Priloge III k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. septembra 2014

Za Komisijo
Predsednik
José Manuel BARROSO

PRILOGA I

V delu B Priloge I se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) se zagotavljajo digitalno v skladu s standardi ICAO iz točk 9, 9a in 12 Priloge III;“.

PRILOGA II

„PRILOGA III

PREDPISI, NAVEDENI V ČLENIH IN PRILOGAH

1. Oddelek 3.7 (Sistem upravljanja kakovosti) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
2. Oddelek 1.2.1 (Horizontalni referenčni sistem) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
3. Oddelek 1.2.2 (Vertikalni referenčni sistem) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
4. Poglavje 4 (Zborniki letalskih informacij (AIP)) Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
5. Oddelek 4.3 (Specifikacije za spremembe AIP) poglavja 4 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
6. Oddelek 4.4 (Specifikacije za dodatke k AIP) poglavja 4 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
7. Poglavje 5 (NOTAM) Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
8. Oddelek 6.2 (Zagotavljanje informacij v papirni obliki) poglavja 6 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
9. Oddelek 10.1 (Območja pokritosti in zahteve po zagotovitvi podatkov) poglavja 10 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
- 9a. Oddelek 10.2 (Nizi podatkov o terenu – vsebina, numerična specifikacija in struktura) poglavja 10 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
10. Dodatek 1 (Vsebina zbornikov letalskih informacij (AIP)) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
11. Dodatek 7 (Razvrščanje po ločljivosti in celovitosti za objavo letalskih podatkov) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
12. Dodatek 8 (Zahteve glede podatkov o terenu in ovirah) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
13. Specifikacije Skupine za upravljanje objektov za poenoteni jezik modeliranja (UML), različica 2.1.1.
14. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19107:2003 – Geografske informacije – Prostorska shema (izdaja 1 – 8. maj 2003).
15. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19115:2003 – Geografske informacije – Metapodatki (izdaja 1 – 8. maj 2003, (popravek Cor 1:2006, 5. julij 2006)).
16. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19139:2007 – Geografske informacije – Metapodatki – Izvedbena shema XML (izdaja 1 – 17. april 2007).
17. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19118:2011 – Geografske informacije – Kodiranje (izdaja 2 – 10. oktober 2011).

18. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19136:2007 – Geografske informacije – Zemljepisni označevalni jezik (GML) (izdaja 1 – 23. avgust 2007).
19. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO/IEC 19757-3:2006 – Informacijska tehnologija – Jeziki DSDL – Del 3: Vrednotenje na podlagi pravil – Schematron (izdaja 1 – 24. maj 2006).
20. ICAO Doc 9674-AN/946 – Svetovni geodetski sistem – priročnik iz leta 1984 (druga izdaja – 2002).
21. Oddelek 7.3.2 (Algoritem za ciklično preverjanje redundance – CRC) poglavja 7 dokumenta ICAO Doc 9674-AN/946 – Svetovni geodetski sistem – 1984 (WGS-84), priročnik (druga izdaja – 2002).
22. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO/IEC 27002:2005 – Informacijska tehnologija – Varnostne tehnike – Kodeks za upravljanje varovanja informacij (izdaja 1 – 15. junij 2005).
23. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 28000:2007: – Specifikacija za sisteme upravljanja varnosti v dobavni verigi (izdaja 1 – 21. september 2007 je v reviziji, predvideni datum nadomestitve z izdajo 2 je 31. januar 2008 (trenutno v poizvedovalni fazi)).
24. Eurocae ED-99A, Uporabniške zahteve glede kartografskih informacij o letališčih (oktober 2005).
25. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19110:2005 – Geografske informacije – Metodologija za objektne kataloge (izdaja 1).“

PRILOGA III

„PRILOGA XI

ICAO RAZLIKE IZ ČLENA 14

Oddelek 3.5.2 (Ciklično preverjanje redundance) poglavja 3 Priloge 15 ICAO k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe. (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).“

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1030/2014**z dne 29. septembra 2014****o določitvi izvedbenih tehničnih standardov glede enotnih obrazcev in datuma za razkritje vrednosti, uporabljenih za določitev globalnih sistemsko pomembnih institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 ⁽¹⁾ in zlasti tretjega pododstavka člena 441(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da se zagotovi globalna usklajenost pri razkrivanju in preglednost postopka določitve globalnih sistemsko pomembnih institucij (GSPI), morajo navedene institucije javno razkriti vrednosti kazalnikov, ki se uporabljajo v navedenem postopku.
- (2) Obrazci za razkritje, ki jih institucije, opredeljene kot GSPI, uporabljajo v skladu s členom 131 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, bi morali upoštevati mednarodne standarde, zlasti tiste, ki jih uporablja Baselski odbor za bančni nadzor.
- (3) Da se zagotovi doslednost in primerljivost zbranih informacij, bi bilo treba referenčni datum poročanja določiti tako, da bi sovpadal z vrednostmi ob zaključku poslovnega leta institucije za prejšnje leto ali katerim drugim datumom, za katerega se institucija dogovori z zadevnim organom.
- (4) Da se olajša javni dostop do razkritih informacij in zaradi dejstva, da so za postopek določitve potrebni podatki vseh držav članic, bi moral Evropski bančni organ (v nadaljnjem besedilu: EBA) zbrati informacije vseh institucij in jih objaviti na svoji spletni strani.
- (5) Ta uredba temelji na osnutkih izvedbenih tehničnih standardov, ki jih je EBA predložila Komisiji.
- (6) EBA je opravila odprta javna posvetovanja o osnutkih izvedbenih tehničnih standardov, na katerih temelji ta uredba, analizirala potencialne povezane stroške in koristi ter prosila za mnenje interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1**Enotna oblika**

GSPI izpolnijo obrazec iz Priloge k tej uredbi v elektronski obliki, kot je objavljen na spletni strani Evropskega bančnega organa (EBA). GSPI z uporabo navedenega obrazca javno razkrijejo vrednosti kazalnikov, uporabljenih za določitev rezultatov institucij v skladu z metodologijo za določitev iz člena 131 Direktive 2013/36/EU.

GSPI niso dolžne javno razkriti pomožnih podatkov in kazalnikov.

⁽¹⁾ UL L 176, 27.6.2013, str. 1.

⁽²⁾ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

Člen 2**Datum razkritja**

GSPI informacije ob zaključku poslovnega leta iz člena 1 javno razkrijejo najpozneje štiri mesece po zaključku posameznega poslovnega leta.

Zadevni organi lahko institucijam, katerih poslovno leto se zaključi 30. junija, dovolijo sporočanje vrednosti kazalnikov, ki temeljijo na njihovem stanju na dan 31. decembra. Informacije se v vsakem primeru razkrijejo najkasneje 31. julija.

Člen 3**Mesto razkritja**

Institucije lahko vrednosti kazalnikov, navedenih v obrazcu iz Priloge k tej uredbi, javno razkrijejo na mediju, ki ga določijo za razkrivanje informacij, zahtevanih v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013, v skladu s členom 434 navedene uredbe.

Če razkritja vrednosti kazalnikov niso vključena na medij iz prvega odstavka, GSPI navedejo neposreden sklic na dokončana razkritja na spletni strani institucije ali na medij, na katerem so razkritja na voljo.

Zadevni organi izpolnjene obrazce takoj, ko GSPI razkrijejo navedene informacije, pošljejo EBA za potrebe centralizacije na njeni spletni strani.

Člen 4

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. septembra 2014

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

Podatki, potrebni za določitev GSPI**Splošni bančni podatki**

Oddelek 1: Splošne informacije	Odgovor
(a) Splošne informacije, ki jih zagotovi nacionalni nadzornik:	
1. Oznaka države	
2. Ime banke	
3. Datum predložitve (llll-mm-dd)	
(b) Splošne informacije, ki jih zagotovi institucija, ki poroča:	
1. Datum poročanja (llll-mm-dd)	
2. Valuta poročanja	
3. Menjalni tečaj evra	
4. Enota, ki poroča	
5. Računovodski standard	
6. Mesto javnega razkritja	

Kazalnik velikosti

Oddelek 2: Skupni znesek izpostavljenosti	Znesek
(a) Izpostavljenost do nasprotnih strank iz naslova pogodb na izvedene finančne instrumente (metoda 1)	
(b) Bruto vrednost poslov financiranja z vrednostnimi papirji	
(c) Izpostavljenost nasprotne stranke v poslih financiranja z vrednostnimi papirji	
(d) Druga sredstva	
1. Vrednostni papirji, prejeti v poslih financiranja z vrednostnimi papirji, ki so pripoznani kot sredstva	
(e) Vsota bilančnih postavk (vsota postavk 2(a), 2(b), 2(c) in 2(d) minus 2(d)(1))	
(f) Morebitna prihodnja izpostavljenost iz naslova pogodb na izvedene finančne instrumente (metoda 1)	
(g) Hipotetični znesek zunajbilančnih postavk z 0-odstotnim CCF	
1. Brezpogojno preklicne obveznosti iz naslova kreditnih kartic	
2. Druge brezpogojno preklicne obveznosti	
(h) Hipotetični znesek zunajbilančnih postavk z 20-odstotnim CCF	

Oddelek 2: Skupni znesek izpostavljenosti	Znesek
(i) Hipotetični znesek zunajbilančnih postavk s 50-odstotnim CCF	
(j) Hipotetični znesek zunajbilančnih postavk s 100-odstotnim CCF	
(k) Vsota zunajbilančnih postavk (vsota postavk 2(f), 2(g) in 2(h) do 2(j), minus 0,9 krat vsota postavk 2(g)(1) in 2(g)(2))	
(l) Subjekti, konsolidirani za računovodske namene, ne pa za regulativne namene na osnovi tveganja:	
1. Bilančna sredstva	
2. Morebitne prihodnje izpostavljenosti iz naslova pogodb na izvedene finančne instrumente	
3. Brezpogojno preklicne obveznosti	
4. Druge zunajbilančne obveznosti	
5. Vrednost naložb v konsolidiranih subjektih	
(m) Regulativne prilagoditve	
(n) Pomožni podatki:	
1. Terjatve za zavarovanje z denarnimi sredstvi, dano v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti	
2. Neto hipotetični znesek kreditnih izvedenih finančnih instrumentov	
3. Neto hipotetični znesek kreditnih izvedenih finančnih instrumentov za subjekte iz postavke 2(l).	
4. Bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti med subjekti iz postavke 2(l).	
5. Bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti subjektov iz postavke 2(l) do subjektov, konsolidiranih za regulativne namene na osnovi tveganja	
6. Bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti subjektov, konsolidiranih za regulativne namene na osnovi tveganja, do subjektov iz postavke 2(l).	
7. Skupni znesek izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda (opredelitev iz januarja 2014)	
(o) Kazalnik skupnega zneska izpostavljenosti (vsota postavk 2(e), 2(k), 2(l)(1), 2(l)(2), 0,1 krat 2(l)(3), 2(l)(4), minus vsota postavk 2(l)(5) in 2(m))	

Kazalniki medsebojne povezanosti

Oddelek 3: Sredstva znotraj finančnega sistema	Znesek
(a) Sredstva, deponirana pri drugih finančnih institucijah ali posojena drugim finančnim institucijam	
1. Potrdila o vlogah	
(b) Nečrpani odobreni krediti, dani drugim finančnim institucijam	

Oddelek 3: Sredstva znotraj finančnega sistema	Znesek
(c) Imetja vrednostnih papirjev, ki so jih izdale druge finančne institucije:	
1. Zavarovani dolžniški vrednostni papirji	
2. Prednostni nezavarovani dolžniški vrednostni papirji	
3. Podrejeni dolžniški vrednostni papirji	
4. Komercialni zapisi	
5. Delnice (vključno z vrednostjo in presežkom navadnih in prednostnih delnic)	
6. Nasprotne kratke pozicije v zvezi z imetjem posamezne delnice iz postavke 3(c)(5)	
(d) Neto pozitivne tekoče izpostavljenosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji pri drugih finančnih institucijah	
(e) Izvedeni finančni instrumenti OTC z drugimi finančnimi institucijami, ki imajo neto pozitivno pošteno vrednost:	
1. Neto pozitivna poštena vrednost (vključno s prejetim zavarovanjem, kadar je vključeno v okvirno pogodbo o pobotu)	
2. Morebitne prihodnje izpostavljenosti	
(f) Kazalnik sredstev znotraj finančnega sistema (vsota postavk 3(a), 3(b) do 3(c)(5), 3(d), 3(e)9(1) in 3(e)(2) minus 3(c)(6))	

Oddelek 4: Obveznosti znotraj finančnega sistema	Znesek
(a) Vloge, ki pripadajo depotnim družbam	
(b) Vloge, ki pripadajo nedepozitnim finančnim institucijam	
(c) Nečrpani odobreni krediti, pridobljeni pri drugih finančnih institucijah	
(d) Neto negativne tekoče izpostavljenosti poslov financiranja z vrednostnimi papirji pri drugih finančnih institucijah	
(e) Izvedeni finančni instrumenti OTC pri drugih finančnih institucijah, ki imajo neto negativno pošteno vrednost:	
1. Neto negativna poštena vrednost (vključno z danim zavarovanjem, kadar je vključeno v okvirno pogodbo o pobotu)	
2. Morebitne prihodnje izpostavljenosti	
(f) Pomožni podatki:	
1. Sredstva, izposojena pri drugih finančnih institucijah	
2. Potrdila o vlogah iz postavk 4(a) in 4(b)	
(g) Kazalnik obveznosti znotraj finančnega sistema (vsota postavk 4(a) do 4(e)(2))	

Oddelek 5: Nedospeli vrednostni papirji	Znesek
(a) Zavarovani dolžniški vrednostni papirji	
(b) Prednostni nezavarovani dolžniški vrednostni papirji	
(c) Podrejeni dolžniški vrednostni papirji	
(d) Komerčni zapisi	
(e) Potrdila o vlogi	
(f) Navadni lastniški kapital	
(g) Prednostne delnice in vse druge oblike podrejenega financiranja, ki niso zajete v postavki 5(c)	
(h) Pomožni podatki:	
1. Knjigovodska vrednost lastniških instrumentov, katerih tržna cena ni na voljo	
(i) Kazalnik nedospelih vrednostnih papirjev (vsota postavk 5(a) do 5(g))	

Kazalniki nadomestljivosti/finančne infrastrukture institucije

Oddelek 6: Plačila, izvedena v letu poročanja (brez plačil znotraj skupine)	Sporočeno v	Znesek v določeni valuti	Znesek
(a) Avstralski dolarji	AUD		
(b) Brazilski reali	BRL		
(c) Kanadski dolarji	CAD		
(d) Švicarski franki	CHF		
(e) Kitajski juani	CNY		
(f) Euri	EUR		
(g) Britanski funti	GBP		
(h) Hongkonški dolarji	HKD		
(i) Indijske rupije	INR		
(j) Japonski jeni	JPY		
(k) Švedske krone	SEK		
(l) Ameriški dolarji	USD		
(m) Pomožni podatki:			
1. Mehiški pesi	MXN		

Oddelek 6: Plačila, izvedena v letu poročanja (brez plačil znotraj skupine)	Sporočeno v	Znesek v določeni valuti	Znesek
2. Novozelandski dolarji	NZD		
3. Ruski rublji	RUB		
(n) Kazalnik plačilne dejavnosti (vsota postavk 6(a) do 6(l))			

Oddelek 7: Sredstva v skrbništvu	Znesek
(a) Kazalnik sredstev v skrbništvu	

Oddelek 8: Prevzeti posli na trgih dolžniških in lastniških finančnih instrumentov	Znesek
(a) Prva prodaja lastniških finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa	
(b) Prva prodaja dolžniških finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa	
(c) Kazalnik prve prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa (vsota postavk 8(a) in 8(b))	

Kazalniki kompleksnosti

Oddelek 9: Hipotetični znesek izvedenih finančnih instrumentov OTC	Znesek
(a) Izvedeni finančni instrumenti OTC, za katere kliring izvajajo centralne nasprotne stranke	
(b) izvedeni finančni instrumenti OTC, ki se poravnajo dvostransko	
(c) Kazalnik izvedenih finančnih instrumentov OTC (vsota postavk 9(a) in 9(b))	

Oddelek 10: Vrednostni papirji, namenjeni trgovanju in razpoložljivi za prodajo	Znesek
(a) Vrednostni papirji, namenjeni trgovanju (HFT)	
(b) Vrednostni papirji, razpoložljivi za prodajo (AFS)	
(c) Vrednostni papirji, namenjeni trgovanju in razpoložljivi za prodajo, ki ustrezajo opredelitvi sredstev ravni 1	
(d) Vrednostni papirji, namenjeni trgovanju in razpoložljivi za prodajo, ki ustrezajo opredelitvi sredstev ravni 2, z odbitki	
(e) Pomožni podatki:	
1. Vrednostni papirji, razvrščeni med tiste, ki so v imetju do zapadlosti	
(f) Kazalnik vrednostnih papirjev, namenjenih trgovanju in razpoložljivih za prodajo (vsota postavk 10(a) in 10(b), minus vsota 10(c) in 10(d))	

Oddelek 11: Sredstva ravni 3	Znesek
(a) Kazalnik sredstev ravni 3	

Kazalniki mednarodne dejavnosti

Oddelek 12: Terjatve v sodni pristojnosti druge države	Znesek
a. Tuje terjatve na podlagi končnega tveganja (brez dejavnosti z izvedenimi finančnimi instrumenti)	
b. Pomožni podatki:	
1. Tuje terjatve iz naslova izvedenih finančnih instrumentov na podlagi končnega tveganja	
c. Kazalnik terjatev v sodni pristojnosti druge države (postavka 12(a))	

Oddelek 13: Obveznosti v sodni pristojnosti druge države	Znesek
(a) Tuje obveznosti (brez izvedenih finančnih instrumentov in lokalnih obveznosti v lokalni valuti)	
1. Vse tuje obveznosti do povezanih enot iz postavke 13(a)	
(b) Lokalne obveznosti v lokalni valuti (brez dejavnosti z izvedenimi finančnimi instrumenti)	
(c) Pomožni podatki:	
1. Tuje obveznosti iz naslova izvedenih finančnih instrumentov na podlagi končnega tveganja	
(d) Kazalnik obveznosti v sodni pristojnosti druge države (vsota postavk 13(a) in 13(b) minus 13(a)(1))	

Dodatni kazalniki

Oddelek 14: Pomožni kazalniki	Znesek
(a) Skupni znesek obveznosti	
(b) Financiranje na drobno	
(c) Količnik odvisnosti od grosističnega financiranja (razlika med postavkami 14(a) in 14(b), deljeno s 14(a))	
(d) Tuji neto prihodki	
(e) Skupni neto prihodki	
(f) Skupni bruto prihodki	
(g) Bruto vrednost posojenih denarnih sredstev in bruto poštena vrednost vrednostnih papirjev, posojenih v poslih financiranja z vrednostnimi papirji	
(h) Bruto vrednost izposojenih denarnih sredstev in bruto poštena vrednost vrednostnih papirjev, izposojenih v poslih financiranja z vrednostnimi papirji	
(i) Bruto pozitivna poštena vrednost poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti OTC	
(j) Bruto negativna poštena vrednost poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti OTC	
Znesek v posameznih enotah	
(k) Število jurisdikcij	

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1031/2014**z dne 29. septembra 2014****o določitvi nadaljnjih začasnih izrednih podpornih ukrepov za proizvajalce nekaterih vrst sadja in zelenjave**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾, zlasti člena 219(1) v povezavi s členom 228 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ruska vlada je 7. avgusta uvedla prepoved uvoza nekaterih proizvodov iz Unije v Rusijo, tudi sadja in zelenjave. Ta prepoved je povzročila resno nevarnost motenj na trgu, ki jih povzročijo znatni padci cen zaradi dejstva, da pomemben izvozni trg nenadoma ni več na voljo.
- (2) Ta nevarnost motenj na trgu je zlasti pomembna za sektor sadja in zelenjave, v katerem se velika količina pokvarljivih pridelkov obira v tem obdobju leta.
- (3) Zato so na trgu nastale razmere, za katere se običajni ukrepi iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 ne zdijo zadostni.
- (4) Da se obstoječe razmere na trgu ne bi spremenile v znatne ali dolgotrajne motnje na trgu, je bila sprejeta Delegirana uredba Komisije (EU) št. 932/2014 ⁽²⁾, ki določa najvišje zneske pomoči za ukrepe umika s trga, opustitve spravila in zelenega obiranja. Vendar so potrebni dodatni podporni ukrepi. Mehanizem, ki je bil vzpostavljen z navedeno uredbo, bi bilo zato treba dopolniti z ukrepi v obliki dodatne usmerjene podpore za količine proizvodov, ki se izračunajo na podlagi tradicionalnega izvoza v Rusijo.
- (5) Nadaljnje začasne izredne podporne ukrepe bi bilo torej treba sprejeti za paradižnik, korenje, zelje, sladko papriko, cvetačo in glavhati brokoli, kumare in kumarice, gobe, jabolka, hruške, slive, jagodičevje, sveže namizno grozdje, kivi, sladke pomaranče, klementine in mandarine.
- (6) Ob upoštevanju ocene količin, ki jih zadeva prepoved, bi se morala finančna pomoč Unije dodeliti v skladu s količinami zadevnih proizvodov. Te količine bi se morale izračunati za posamezno državo članico na podlagi ravni izvoza zadevnih proizvodov v Rusijo v predhodnih treh letih, pri čemer se odštejejo količine, ki so bile že priglase na podlagi Delegirane uredbe (EU) št. 932/2014.
- (7) Pričakuje se, da se bodo proizvodi, ki jih zajema ta uredba, namesto v Rusijo izvozili v druge države članice, kjer se bodo proizvajalci istih proizvodov, ki svojih proizvodov običajno ne izvažajo v Rusijo, morda morali spopadati z večjimi motnjami na trgu in padcem cen.
- (8) Ob upoštevanju navedenega in za večjo stabilizacijo trga bi morala biti finančna pomoč Unije na voljo proizvajalcem v vseh državah članicah v zvezi z enim ali več proizvodi, ki jih zajema ta uredba, vendar zadevna količina ne bi smela presegati 3 000 ton na državo članico.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 932/2014 z dne 29. avgusta 2014 o določitvi začasnih izrednih podpornih ukrepov za proizvajalce nekaterih vrst sadja in zelenjave ter spremembi Delegirane uredbe (EU) št. 913/2014 (UL L 259, 30.8.2014, str. 2).

- (9) Države članice bi morale imeti možnost, da količine 3 000 ton ne uporabijo. V tem primeru bi morale Komisijo o tem pravočasno obvestiti, da bi lahko ta odločila o prerazporeditvi neuporabljenih količin.
- (10) Umik s trga, opustitev spravila in zeleno obiranje so učinkoviti ukrepi za obvladovanje kriz v primeru presežka sadja in zelenjave zaradi začasnih in nepredvidljivih okoliščin. Države članice bi morale imeti možnost, da količine, ki so jim na voljo, dodelijo za eno ali več teh ukrepov z namenom, da bi razpoložljive količine kar najučinkoviteje uporabile.
- (11) Tako kot v Delegirani uredbi (EU) št. 932/2014 bi bilo treba začasno ukiniti obstoječo 5-odstotno omejitev obsega tržne proizvodnje v podporo umikov s trga. Finančno pomoč Unije bi bilo zato treba zagotoviti tudi, če umiki presegajo zgornjo mejo 5 %.
- (12) Finančna pomoč za umike s trga bi morala temeljiti na ustreznih zneskih, določenih v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 543/2011 ⁽¹⁾ za umike s trga za brezplačno razdelitev in za umike s trga za druge namene, ki ne vključujejo brezplačne razdelitve. Za proizvode, za katere znesek ni določen v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011, bi bilo najvišje zneske treba določiti v tej uredbi.
- (13) Ob upoštevanju, da se zneski za paradižnik iz Priloge XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 nanašajo na tržno leto paradižnikov za predelavo in paradižnikov, ki so za potrošnjo namenjeni sveži, je ustrezno pojasniti, da je najvišji znesek, ki se za paradižnike, ki so za potrošnjo namenjeni sveži, uporablja za namene te uredbe, tisti, ki se nanaša na obdobje od 1. novembra do 31. maja.
- (14) Zaradi izjemnih motenj na trgu in za zagotovitev, da Unija podpre vse proizvajalce sadja in zelenjave, bi se finančna pomoč Unije za umike s trga morala razširiti na proizvajalce sadja in zelenjave, ki niso člani priznanih organizacij proizvajalcev.
- (15) Da bi spodbudili brezplačno razdelitev sadja in zelenjave, umaknjenih s trga, nekaterim organizacijam, kot so dobrodelne organizacije in šole, ter za vse ostale enakovredne namene, ki jihodobrijo države članice, bi se 100 % najvišjih zneskov, določenih v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 ali Prilogi I k tej uredbi, moralo uporabljati tudi za proizvajalce, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev. V primeru proizvodov, umaknjenih s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi, se dodeli 50 % najvišjega določenega zneska. V zvezi s tem bi morali proizvajalci, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, izpolnjevati enake ali podobne pogoje kot organizacije proizvajalcev. Zato bi morale zanje, kot tudi za priznane organizacije proizvajalcev, veljati ustrezne določbe iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011.
- (16) Organizacije proizvajalcev so temeljni udeleženci v sektorju sadja in zelenjave ter so najprimernejši subjekti za zagotovitev, da se finančna pomoč Unije za umike s trga izplača proizvajalcem, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev. Zagotoviti bi morali, da se takšna pomoč proizvajalcem, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, izplača na podlagi sklenitve pogodbe. Ker vse države članice na trgu sadja in zelenjave nimajo enake stopnje organiziranosti na strani ponudbe, je ustrezno omogočiti, da pristojni organ držav članic izplača podporo neposredno proizvajalcem, kadar je to ustrezno upravičeno.
- (17) Države članice določijo zneske podpore za opustitev spravila in zeleno obiranje na hektar na ravni, ki ne krije več kot 90 % najvišjih zneskov za umike s trga, ki se uporabljajo za umike, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi iz Priloge XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011, ali za proizvode v tej uredbi, za katere v navedeni prilogi znesek ni bil določen. Za paradižnike, ki so za potrošnjo namenjeni sveži, morajo države članice upoštevati znesek, ki je določen v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 za obdobje od 1. novembra do 31. maja. Opustitev spravila bi bilo treba podpreti tudi takrat, kadar se na zadevni površini ne pridobivajo več tržni proizvodi med običajnim proizvodnim ciklusom.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 543/2011 z dne 7. junija 2011 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave (UL L 157, 15.6.2011, str. 1).

- (18) Organizacije proizvajalcev zbirajo ponudbo in so sposobne delovati hitreje kot proizvajalci, ki niso člani teh organizacij, kadar gre za obvladovanje večjih količin s takojšnjim učinkom na trg. Zato je zaradi boljše učinkovitosti izvajanja izrednih podpornih ukrepov, določenih v tej uredbi, in pospešitve stabilizacije trga primerno, da se za proizvajalce, ki so člani priznane organizacije proizvajalcev, finančna pomoč Unije za umike, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi, poveča na 75 % ustreznih najvišjih zneskov podpore za umike, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi.
- (19) Finančno pomoč Unije bi bilo treba tako kot pri umiku s trga tudi pri opustitvi spravila in zelenem obiranju razširiti na proizvajalce, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev. Finančna pomoč bi morala znašati 50 % najvišjega zneska podpore, določenega za organizacije proizvajalcev.
- (20) Glede na veliko število proizvajalcev, ki niso člani organizacije proizvajalcev, in potrebo po zanesljivem, vendar izvedljivem preverjanju, se finančna pomoč Unije ne sme odobriti za zeleno obiranje sadja in zelenjave, za katera se je običajno obiranje že začelo, kot tudi ne za ukrepe opustitve spravila, kadar se na zadevni površini ne pridobivajo več tržni proizvodi med običajnim proizvodnim ciklusom za proizvajalce, ki niso člani organizacije proizvajalcev. V okviru tega bi za proizvajalce, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, kot tudi za priznane organizacije proizvajalcev morale veljati ustrezne določbe iz Uredbe (EU) št. 1308/2013 in Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011.
- (21) Za proizvajalce, ki niso člani organizacije proizvajalcev, bi moral plačilo finančne pomoči Unije za ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja izvesti neposredno pristojni organ države članice. Omenjeni pristojni organ bi moral proizvajalcem plačati ustrezne zneske v skladu z Izvedbeno uredbo (EU) št. 543/2011 ter zadevnimi nacionalnimi pravili in postopki.
- (22) Za zagotovitev, da se finančna pomoč Unije za proizvajalce nekaterih vrst sadja in zelenjave uporablja za predvidene namene, ter za zagotovitev učinkovite uporabe proračuna Unije bi morale države članice izvesti razumno raven pregledov. Zlasti bi bilo treba opraviti dokumentacijske, identifikacijske in fizične preglede ter preglede na kraju samem, ki zajemajo ustrezno količino proizvodov, površin, organizacij proizvajalcev in proizvajalcev, ki niso člani priznanih organizacij proizvajalcev. Države članice bi morale zagotoviti, da umik s trga, zeleno obiranje ali opustitev spravila zadevajo le tiste sorte paradižnika, ki so za potrošnjo namenjene sveže.
- (23) Države članice bi morale Komisijo redno obveščati o ukrepih, ki so jih izvedli organizacije proizvajalcev in proizvajalci, ki niso člani teh organizacij.
- (24) Da bi imela takojšen učinek na trg in bi prispevala k ustalitvi cen, bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa pravila začasne izredne podporne ukrepe Unije, ki se odobrijo organizacijam proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, priznanim v skladu s členom 154 Uredbe (EU) št. 1308/2013, in proizvajalcem, ki niso člani teh organizacij.

Tičasni izredni podporni ukrepi Unije zajemajo umik, opustitev spravila in zeleno obiranje.

2. Podpora iz odstavka 1 se odobri za naslednje proizvode sektorja sadja in zelenjave, ki so za potrošnjo namenjeni sveži:

- (a) paradižnik z oznako KN 0702 00 00;
- (b) korenje z oznako KN 0706 10 00;
- (c) zelje z oznako KN 0704 90 10;

- (d) sladko papriko z oznako KN 0709 60 10;
- (e) cvetačo in glavhati brokoli z oznako KN 0704 10 00;
- (f) kumare z oznako KN 0707 00 05;
- (g) kumarice z oznako KN 0707 00 90;
- (h) gobe iz rodu *Agaricus* z oznako KN 0709 51 00;
- (i) jabolka z oznako KN 0808 10;
- (j) hruške z oznako KN 0808 30;
- (k) slive z oznako KN 0809 40 05;
- (l) jagodičje z oznako KN 0810 20, 0810 30 in 0810 40;
- (m) sveže namizno grozdje z oznako KN 0806 10 10;
- (n) kivi z oznako KN 0810 50 00;
- (o) sladke pomaranče z oznako KN 0805 10 20;
- (p) klementine z oznako KN 0805 20 10;
- (q) mandarine (vključno s tangerinami in mandarinami satsuma), mandarine wilking in podobni hibridi agrumov z oznakami KN 0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70 in 0805 20 90.

3. Podpora iz odstavka 1 zajema dejavnosti, ki se izvajajo v obdobju od 30. septembra 2014 do datuma, ko se količine, določene v členu 2(1), v vsaki zadevni državi članici izčrpajo, ali 31. decembra 2014, kar koli nastopi prej.

Člen 2

Dodelitev največjih količin državam članic

1. Podpora iz člena 1(1) je državam članicam na voljo za količine proizvodov, določene v Prilogi I.

Poleg tega je ta podpora v vseh državah članicah na voljo za ukrepe umika s trga, zelenega obiranja ali opustitve spravila v zvezi z enim ali več proizvodi iz člena 1(2), kakor določi država članica, če ta dodatna količina ne presega 3 000 ton na državo članico.

2. V zvezi s količinami na državo članico iz odstavka 1 lahko države članice za vsak proizvod ali skupino proizvodov določijo količine za umik s trga za brezplačno razdelitev ali za umik s trga za druge namene, kot je brezplačna razdelitev, ter ustrezno površino za zeleno obiranje in opustitev spravila.

3. Države članice se lahko do 31. oktobra 2014 odločijo, da količine 3 000 ton ali dela te količine ne bodo uporabile. Komisijo do 31. oktobra 2014 obvestijo o vseh neuporabljenih količinah. Od trenutka obvestila dalje ukrepi, ki se izvajajo v zadevni državi članici, niso upravičeni do podpore na podlagi te uredbe.

Člen 3

Dodelitev količin proizvajalcem

Države članice razdelijo količine iz člena 2 med organizacije proizvajalcev in proizvajalce, ki niso člani organizacij proizvajalcev, po načelu „kdor prej pride, prej melje“.

Vendar se države članice lahko odločijo za drugačen sistem razdelitve količin, če ta temelji na objektivnih in nediskriminacijskih merilih. Države članice lahko v ta namen upoštevajo obseg posledic, ki jih ima ruska prepoved uvoza za zadevne proizvajalce.

Člen 4

Finančna pomoč organizacijam proizvajalcev za umike

1. Finančna pomoč Unije se odobri za umike s trga za brezplačno razdelitev iz člena 34(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in za druge namene, ki ne vključujejo brezplačne razdelitve in se izvedejo za proizvode iz člena 1(2) te uredbe ter v obdobju iz člena 1(3) te uredbe.
2. Zgornja meja 5 % iz člena 34(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člena 79(2) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ne velja za proizvode iz člena 1(2) te uredbe, kadar so ti proizvodi umaknjeni v obdobju iz člena 1(3) te uredbe.
3. Za proizvode iz člena 1(2) te uredbe, ki niso navedeni v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011, so najvišji zneski za podporo določeni v Prilogi II k tej uredbi.
4. Za paradiznik je najvišji znesek določen v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 za obdobje od 1. novembra do 31. maja.
5. Z odstopanjem od člena 34(1) Uredbe (EU) št. 1308/2013 je finančna pomoč Unije za umike s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi, enaka 75 % najvišjega zneska podpore za druge namene, navedene v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 in Prilogi II k tej uredbi.
6. Finančna pomoč Unije iz odstavka 1 je organizacijam proizvajalcev na voljo tudi, če v svojih operativnih programih in nacionalnih strategijah držav članic tovrstnih ukrepov umika s trga niso določile. Člen 32(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člen 55(4) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se ne uporabljata v zvezi s finančno pomočjo Unije iz tega člena.
7. Finančna pomoč Unije iz odstavka 1 se ne upošteva pri izračunu zgornjih mej iz člena 34(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013.
8. Zgornja meja tretjine izdatkov iz četrtega pododstavka člena 33(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in zgornja meja največ 25 % za povečanje operativnega sklada iz člena 66(3)(c) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se ne uporabljata v zvezi z izdatki za ukrepe umika proizvodov iz člena 1(2) te uredbe, kadar se ti proizvodi umaknejo v obdobju iz člena 1(3) te uredbe.
9. Izdatki, ki nastanejo na podlagi tega člena, so del operativnega sklada organizacij proizvajalcev.

Člen 5

Finančna pomoč proizvajalcem, ki niso člani organizacij proizvajalcev, za umike

1. Finančna pomoč Unije se odobri proizvajalcem sadja in zelenjave, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, v skladu s tem členom za:
 - (a) umike s trga za brezplačno razdelitev iz člena 34(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013;
 - (b) umike s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi.

Za umike s trga iz točke (a) prvega pododstavka so najvišji zneski finančne pomoči zneski, določeni v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 in Prilogi II k tej uredbi.

Za paradižnik je najvišji znesek določen v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 za obdobje od 1. novembra do 31. maja.

Za umike s trga iz točke (b) prvega pododstavka najvišji zneski finančne pomoči znašajo 50 % zneskov, določenih v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 in Prilogi II k tej uredbi.

Za paradižnik ta najvišji znesek znaša 50 % zneska, določenega v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 za obdobje od 1. novembra do 31. maja.

2. Finančna pomoč iz odstavka 1 je na voljo za umik proizvodov iz člena 1(2), kadar so ti proizvodi umaknjeni v obdobju iz člena 1(3).

3. Proizvajalci sklenejo pogodbo s priznano organizacijo proizvajalcev za celotno količino, ki se dobavi v skladu s tem členom. Organizacije proizvajalcev sprejmejo vse razumne zahteve proizvajalcev, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev. Količine, ki jih dobavijo proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev, so skladne z regionalnim pridelkom in zadevno površino.

4. Proizvajalcem, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, finančno pomoč izplača organizacija proizvajalcev, s katero so podpisali tako pogodbo.

Zneske, ki ustrezajo dejanskim stroškom, ki jih je imela organizacija proizvajalcev zaradi umika zadevnih proizvodov, zadrži organizacija proizvajalcev. Ti stroški se dokažejo s predložitvijo računov.

5. Države članice lahko nediskriminacijsko in iz ustrezno utemeljenih razlogov, kot je omejena stopnja organiziranosti proizvajalcev v zadevni državi članici, odobrijo, da proizvajalec, ki ni član priznane organizacije proizvajalcev, nadomesti pogodbo iz odstavka 3 z uradnim obvestilom pristojnemu organu države članice. Za takšna uradna obvestila se smiselno uporablja člen 78 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011. Količine, ki jih dobavijo proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev, so skladne z regionalnim pridelkom in zadevno površino.

V navedenih primerih pristojni organ države članice finančno pomoč Unije izplača neposredno proizvajalcu. Države članice sprejmejo nova oziroma uporabijo že obstoječa nacionalna pravila ali postopke za ta namen.

6. Kadar se priznanje organizacije proizvajalcev začasno prekliče v skladu s členom 114(2) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011, njeni člani za namene tega člena veljajo za proizvajalce, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev.

7. Uredba (EU) št. 1308/2013 in Izvedbena uredba (EU) št. 543/2011 ter člen 4(6) do (9) te uredbe se smiselno uporabljajo za ta člen.

Člen 6

Finančna pomoč organizacijam proizvajalcem za opustitve spravila in zeleno obiranje

1. Finančna pomoč Unije se odobri za opustitve spravila in zeleno obiranje, ki se izvedejo za proizvode iz člena 1(2) in v obdobju iz člena 1(3).

2. Podpora za zeleno obiranje zajema samo proizvode, ki so fizično na polju in so dejansko obrani pred običajnim začetkom spravila. Z odstopanjem od člena 85(4) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 države članice določijo zneske podpore, ki vključujejo finančno pomoč Unije in prispevek organizacij proizvajalcev za opustitve spravila in zeleno obiranje, in sicer na hektar na ravni, ki ne krije več kot 90 % zneskov, določenih za umike s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi iz Priloge XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 in Priloge II k tej uredbi. Za paradižnik ta znesek znaša 90 % zneska, določenega v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011 za obdobje od 1. novembra do 31. maja za umike s trga, ki niso namenjeni brezplačni razdelitvi.

Z odstopanjem od člena 34(4) Uredbe (EU) št. 1308/2013 finančna pomoč Unije za ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja znaša 75 % zneskov, ki jih države članice določijo v skladu s prvim pododstavkom.

3. Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 85(3) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se lahko ukrepi opustitve spravila iz člena 84(1)(b) navedene uredbe v zvezi s proizvodi iz člena 1(2) te uredbe in v obdobju iz člena 1(3) te uredbe sprejmejo tudi, kadar se na zadevni površini ne pridobivajo več tržni proizvodi med običajnim proizvodnim ciklusom. V takih primerih se zneski podpore iz odstavka 2 tega člena sorazmerno znižajo, ob upoštevanju že spravljenega pridelka, kot je določen na podlagi evidence zalog in računovodskih izkazov zadevnih organizacij proizvajalcev.
4. Finančna pomoč Unije se odobri tudi, če organizacije proizvajalcev v svojih operativnih programih in nacionalnih strategijah držav članic tovrstnih ukrepov niso določile. Člen 32(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in člen 55(4) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se ne uporabljata v zvezi s finančno pomočjo Unije iz tega člena.
5. Zgornja meja tretjine izdatkov iz četrtega pododstavka člena 33(3) Uredbe (EU) št. 1308/2013 in zgornja meja največ 25 % za povečanje operativnega sklada iz člena 66(3)(c) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se ne uporabljata v zvezi z izdatki za ukrepe iz odstavka 1 tega člena, ki se navezujejo na proizvode iz člena 1(2) te uredbe in v obdobju iz člena 1(3) te uredbe.
6. Finančna pomoč Unije se ne upošteva pri izračunu zgornjih mej iz člena 34(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013.
7. Izdatki, ki nastanejo na podlagi tega člena, so del operativnega sklada organizacij proizvajalcev.

Člen 7

Finančna pomoč proizvajalcem, ki niso člani organizacij proizvajalcev, za opustitve spravila in zeleno obiranje

1. Finančna pomoč Unije se odobri proizvajalcem, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, da lahko izvajajo ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja za proizvode iz člena 1(2) in v obdobju iz člena 1(3).

Z odstopanjem od člena 85(3) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 se uporabljajo naslednje določbe:

- (a) podpora za zeleno obiranje zajema samo proizvode, ki so fizično na polju ter so dejansko obrani pred običajnim začetkom spravila in se zanje obiranje še ni začelo;
 - (b) ukrepi opustitve spravila se ne sprejmejo, kadar se na zadevni površini ne pridobivajo več tržni proizvodi med običajnim proizvodnim ciklusom;
 - (c) pod nikakršnim pogojem ni dovoljeno, da se zeleno obiranje in opustitev spravila hkrati uporabljata za isti proizvod in isto pridelovalno površino.
2. Zneski finančne pomoči Unije za ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja znašajo 50 % zneskov, ki jih države članice določijo v skladu s členom 6(2).
 3. Proizvajalci, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev, ustrezno uradno obvestijo pristojni organ države članice v skladu s podrobnimi določbami, ki jih je država članica sprejela v skladu s členom 85(1)(a) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011.

V navedenih primerih pristojni organ države članice finančno pomoč Unije izplača neposredno proizvajalcu. Države članice sprejmejo nova oziroma uporabijo že obstoječa nacionalna pravila ali postopke za ta namen.

4. Kadar se priznanje organizacije proizvajalcev začasno prekliče v skladu s členom 114(2) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011, njeni člani za namene tega člena veljajo za proizvajalce, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev.
5. Uredba (EU) št. 1308/2013 in Izvedbena uredba (EU) št. 543/2011 se smiselno uporabljata za ta člen.

Člen 8

Pregledi za ukrepe umika s trga, opustitve spravila in zelenega obiranja

1. Ukrepi umika iz členov 4 in 5 se preverijo na prvi stopnji v skladu s členom 108 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011. Ti pregledi zajemajo najmanj 10 % količine proizvodov, umaknjene s trga, ter vsaj 10 % organizacij proizvajalcev, ki so upravičene do finančne pomoči Unije iz člena 4 te uredbe.

Vendar za umike iz člena 5(5) pregledi prve stopnje krijejo 100 % količine umaknjenih proizvodov.

2. Za ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja iz členov 6 in 7 se izvajajo pregledi in veljajo pogoji iz člena 110 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011, razen zahteve, da se ni izvedlo nobeno delno spravilo, kadar se uporabi odstopanje iz člena 6(3) te uredbe. Pregledi zajemajo najmanj 25 % zadevnih pridelovalnih površin.

Za ukrepe opustitve spravila in zelenega obiranja iz člena 7 pregledi zajemajo 100 % zadevnih pridelovalnih površin.

3. Ukrepi umika iz členov 4 in 5 se preverijo na drugi stopnji v skladu s členom 109 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011. Vendar pregledi na kraju samem zajemajo vsaj 40 % subjektov, za katere veljajo pregledi na prvi stopnji, in vsaj 5 % količine proizvodov, umaknjenih s trga.

4. Države članice sprejmejo ustrezne nadzorne ukrepe za zagotovitev, da ukrepi umika s trga, opustitve spravila in zelenega obiranja za paradižnike zajemajo samo sorte, ki so za potrošnjo namenjene sveže.

Člen 9

Zahtevki in izplačilo finančne pomoči Unije

1. Organizacije proizvajalcev vložijo zahtevek za izplačilo finančne pomoči Unije iz členov 4, 5 in 6 do 31. januarja 2015.

2. Organizacije proizvajalcev vložijo zahtevek za izplačilo celotne finančne pomoči Unije iz členov 4 in 6 te uredbe v skladu s postopkom iz člena 72 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 do 31. januarja 2015.

Vendar se prvi odstavek in prvi stavek drugega odstavka člena 72 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ter zgornja meja v višini 80 % prvotno odobrenega zneska pomoči v zvezi z operativnim programom, določena v tretjem odstavku navedenega člena, ne uporabljajo.

3. Proizvajalci, ki niso člani priznane organizacije proizvajalcev in niso podpisali pogodbe s priznano organizacijo proizvajalcev, do datuma iz odstavka 1 sami zaprosijo pristojne organe, ki jih določijo države članice, za plačilo finančne pomoči Unije za namene členov 5 in 7.

4. Zahtevkom iz odstavkov 1, 2 in 3 se priložijo dokazila, ki utemeljujejo zadevni znesek finančne pomoči Unije in vsebujejo pisno izjavo, da vložnik ni in tudi ne bo prejel nikakršnih dvojnih sredstev Unije ali nacionalnih sredstev ali nadomestil iz zavarovalne police za ukrepe, ki so na podlagi tega poglavja upravičeni do finančne pomoči Unije.

Člen 10

Priglasitev

1. Države članice do 30. septembra 2014, 15. oktobra 2014, 31. oktobra 2014, 15. novembra 2014, 30. novembra 2014, 15. decembra 2014, 31. decembra 2014, 15. januarja 2015, 31. januarja 2015 in 15. februarja 2015 Komisiji za vsak proizvod sporočijo:

(a) količine, umaknjene s trga in namenjene brezplačni razdelitvi;

- (b) količine, umaknjene s trga za druge namene, kot je brezplačna razdelitev;
- (c) ustrezno površino za opustitev spravila in zeleno obiranje;
- (d) skupne izdatke, ki so nastali za količine in površine iz točk (a), (b) in (c).

V priglasitev se vključijo le izvedeni ukrepi.

Za navedeno priglasitev države članice uporabijo predlogo iz Priloge III.

2. Pri pripravi prve priglasitve države članice obvestijo Komisijo o zneskih podpore, ki jih določijo v skladu s členom 79(1) ali 85(4) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ter členov 4 in 5 te uredbe, pri čemer uporabijo predloge iz Priloge IV.

Člen 11

Izplačilo finančne pomoči Unije

Izdatki držav članic v zvezi z izplačili na podlagi te uredbe so upravičeni do finančne pomoči Unije le, če so bili izplačani do 30. junija 2015.

Člen 12

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. septembra 2014

Za Komisijo
Predsednik
José Manuel BARROSO

Največje količine proizvodov, dodeljene posamezni državi članici, kakor je navedeno v členu 2(1)

(v tonah)	Jabolka in hruške	Slive, namizno grozdje in kivi	Paradižnik, korenje, sladka paprika, kumare in kumarice	Pomaranče, klementine, mandarine
Belgija	43 300	1 380	14 750	0
Nemčija	13 100	0	0	0
Grčija	5 100	28 475	750	10 750
Španija	8 700	6 900	20 400	58 600
Francija	28 950	500	1 600	0
Hrvaška	1 050	0	0	7 900
Italija	35 805	38 845	0	2 620
Ciper	0	0	0	16 220
Litva	0	0	4 000	0
Madžarska	725	570	0	0
Nizozemska	22 200	0	6 800	0
Poljska	18 750	0	0	0
Portugalska	4 120	225	0	0

PRILOGA II

Najvišji zneski podpore za umik s trga za proizvode, ki niso navedeni v Prilogi XI k Izvedbeni uredbi (EU) št. 543/2011, kakor je navedeno v členih 4, 5 in 6 te uredbe

Proizvod	Najvišji znesek podpore (EUR/100 kg)	
	brezplačna razdelitev	drugi nameni
korenje	12,81	8,54
zelje	5,81	3,88
sladka paprika	44,4	30
glavnati brokoli	15,69	10,52
kumare in kumarice	24	16
gobe	43,99	29,33
slive	34	20,4
jagodičevje	12,76	8,5
sveže namizno grozdje	39,16	26,11
kivi	29,69	19,79

Predloge za priglasitev iz člena 10

PRIGLASITEV UMIKA S TRGA – BREZPLAČNA RAZDELITEV

država članica:

zadevno obdobje:

datum:

Proizvod	Organizacije proizvajalcev					Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev					Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)				količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)					
		umik s trga	prevoz	sortiranje in pakiranje	SKUPAJ		umik s trga	prevoz	sortiranje in pakiranje	SKUPAJ		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (b) + (c) + (d)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j) = (g) + (h) + (i)		
jabolka												
hruške												
jabolka in hruške skupaj												
paradižnik												
korenje												
sladka paprika												
kumare in kumarice												
zelenjava skupaj												
slive												
sveže namizno grozdje												
kivi												
drugo sadje skupaj												
pomaranče												
klementine												
mandarine												

Proizvod	Organizacije proizvajalcev					Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev					Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)				količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)					
		umik s trga	prevoz	sortiranje in pakiranje	SKUPAJ		umik s trga	prevoz	sortiranje in pakiranje	SKUPAJ		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (b) + (c) + (d)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j) = (g) + (h) + (i)		
citrusi skupaj												
zelje												
cvetača in glavhati brokoli												
gobe												
jagodičevje												
drugo skupaj												
SKUPAJ												

* Za vsako priglasitev se izpolni ločena Excelova preglednica.

PRIGLASITEV UMIKA S TRGA – DRUGI NAMENI

država članica:

zadevno obdobje:

datum:

Proizvod	Organizacije proizvajalcev		Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev		Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (a) + (c)	(f) = (b) + (d)
jabolka						
hruške						
jabolka in hruške skupaj						
paradižnik						
korenje						

Proizvod	Organizacije proizvajalcev		Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev		Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e) = (a) + (c)	(f) = (b) + (d)
sladka paprika						
kumare in kumarice						
zelenjava skupaj						
slive						
sveže namizno grozdje						
kivi						
drugo sadje skupaj						
pomaranče						
klementine						
mandarine						
citrusi skupaj						
zelje						
cvetača in glavhati brokoli						
gobe						
jagodičevje						
drugo skupaj						
SKUPAJ						

* Za vsako priglasitev se izpolni ločena Excelova preglednica.

PRIGLASITEV OPUSTITVE SPRAVILA IN ZELENEGA OBIRANJA

država članica:

zadevno obdobje:

datum:

Proizvod	Organizacije proizvajalcev			Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev			Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	površina (ha)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)	površina (ha)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)		
jabolka								
hruške								
jabolka in hruške skupaj								
paradižnik								
korenje								
sladka paprika								
kumare in kumarice								
zelenjava skupaj								
slive								
sveže namizno grozdje								
kivi								
drugo sadje skupaj								
pomaranče								
klementine								
mandarine								
citrusi skupaj								
zelje								

Proizvod	Organizacije proizvajalcev			Proizvajalci, ki niso člani organizacije proizvajalcev			Skupna količina (t)	Skupna finančna pomoč Unije (EUR)
	površina (ha)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)	površina (ha)	količina (t)	finančna pomoč Unije (EUR)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)		
cvetača in glavhati brokoli								
gobe								
jagodičevje								
drugo skupaj								
SKUPAJ								

* Za vsako priglasitev se izpolni ločena Excelova preglednica.

30.9.2014

SL

Uradni list Evropske unije

L 284/37

PRILOGA IV

PREGLEDNICE, KI SE POŠLJEJO S PRVO PRIGLASITVIJO, KAKOR JE NAVEDENO V ČLENU 10(1)

UMIK S TRGA – DRUGI NAMENI

Najvišji zneski podpore, ki jih država članica določi v skladu s členom 79(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ter členoma 4 in 5 te uredbe

država članica:		datum:
Proizvod	Prispevek organizacije proizvajalcev (EUR/100 kg)	Finančna pomoč Unije (EUR/100 kg)
jabolka		
hruške		
paradižnik		
korenje		
zelje		
sladka paprika		
cvetača in glavni brokoli		
kumare in kumarice		
gobe		
slive		
jagodičevje		
sveže namizno grozdje		
kivi		
pomaranče		
klementine		
mandarine		

Najvišji zneski podpore, ki jih država članica določi v skladu s členom 85(4) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 in členom 6 te uredbe

država članica:

datum:

Proizvod	Na prostem		V rastlinjaku	
	prispevek organizacije proizvajalcev (EUR/ha)	finančna pomoč Unije (EUR/ha)	prispevek organizacije proizvajalcev (EUR/ha)	finančna pomoč Unije (EUR/ha)
jabolka				
hruške				
paradižnik				
korenje				
zelje				
sladka paprika				
cvetača in glavniati brokoli				
kumare in kumarice				
gobe				
slive				
jagodičevje				
sveže namizno grozdje				
kivi				
pomaranče				
klementine				
mandarine				

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1032/2014**z dne 29. septembra 2014****o določitvi standardnih uvoznih vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 543/2011 z dne 7. junija 2011 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 za sektorja sadja in zelenjave ter predelanega sadja in zelenjave ⁽²⁾ ter zlasti člena 136(1) Izvedbene uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvedbena uredba (EU) št. 543/2011 na podlagi izida večstranskih trgovinskih pogajanj urugvajskega kroga določa merila, po katerih Komisija določi standardne vrednosti za uvoz iz tretjih držav za proizvode in obdobja iz dela A Priloge XVI k tej uredbi.
- (2) Standardna uvozna vrednost se izračuna vsak delovni dan v skladu s členom 136(1) Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 ob upoštevanju spremenljivih dnevnih podatkov. Zato bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Standardne uvozne vrednosti iz člena 136 Izvedbene uredbe (EU) št. 543/2011 so določene v Prilogi k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. septembra 2014

Za Komisijo

V imenu predsednika

Jerzy PLEWA

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

⁽¹⁾ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 157, 15.6.2011, str. 1.

PRILOGA

Standardne uvozne vrednosti za določitev uvozne cene za nekatere vrste sadja in zelenjave

(EUR/100 kg)		
Oznaka KN	Oznaka tretje države ⁽¹⁾	Standardna uvozna vrednost
0702 00 00	MK	67,6
	TR	85,0
	XS	74,9
	ZZ	75,8
0707 00 05	MK	29,8
	TR	100,6
	ZZ	65,2
0709 93 10	TR	110,7
	ZZ	110,7
0805 50 10	AR	139,2
	CL	139,2
	IL	107,6
	TR	120,7
	UY	112,1
	ZA	171,0
	ZZ	131,6
0806 10 10	BR	167,9
	MK	103,8
	TR	119,6
	ZZ	130,4
0808 10 80	BA	41,5
	BR	56,4
	CL	101,5
	NZ	110,2
	US	135,4
	ZA	97,0
	ZZ	90,3
0808 30 90	CN	104,2
	TR	115,8
	ZZ	110,0
0809 40 05	MK	13,1
	ZZ	13,1

⁽¹⁾ Nomenklatura držav, določena v Uredbi Komisije (ES) št. 1833/2006 (UL L 354, 14.12.2006, str. 19). Oznaka „ZZ“ predstavlja „druga porekla“.

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) št. 1033/2014**z dne 29. septembra 2014****o določitvi reprezentativnih cen in dodatnih uvoznih dajatev za melase v sektorju sladkorja, ki se uporabljajo od 1. oktobra 2014**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾, ter zlasti člena 183 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (ES) št. 951/2006 ⁽²⁾ določa, da se uvozna cena CIF za melase standardne kakovosti, kot je opredeljena v členu 27 navedene uredbe, šteje kot „reprezentativna cena“.
- (2) Pri določanju reprezentativnih cen je treba upoštevati vse podatke iz člena 29 Uredbe (ES) št. 951/2006, razen v primerih iz člena 30 navedene uredbe; po potrebi pa se to določanje lahko izvede na podlagi metode iz člena 33 navedene Uredbe.
- (3) Pri prilagajanju cen, ki veljajo za nestandardne kakovosti, se glede na kakovost melase pri ponudbah uporablja zvišanje ali znižanje v skladu s členom 32 Uredbe (ES) št. 951/2006.
- (4) Če za zadevni proizvod obstaja razlika med sprožitveno in reprezentativno ceno, je treba določiti dodatne uvozne dajatve pod pogoji iz člena 39 Uredbe (ES) št. 951/2006. V primeru začasne odložitve uporabe uvoznih dajatev iz člena 40 zadevne uredbe je treba za te dajatve določiti posebne zneske.
- (5) Zato je treba v skladu s členom 34 Uredbe (ES) št. 951/2006 za zadevne proizvode določiti reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za melase pod oznakama KN 1703 10 00 in 1703 90 00.
- (6) Ker se mora ta ukrep začeti uporabljati čim prej po objavi posodobljenih podatkov, mora ta uredba začeti veljati na dan objave –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za melase pod oznakama KN 1703 10 00 in 1703 90 00 so določene v Prilogi k tej uredbi.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 951/2006 z dne 30. junija 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 318/2006 glede trgovine s tretjimi državami v sektorju sladkorja (UL L 178, 1.7.2006, str. 24).

Člen 2

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. septembra 2014

Za Komisijo

V imenu predsednika

Jerzy PLEWA

Generalni direktor za kmetijstvo in razvoj podeželja

PRILOGA

Reprezentativne cene in dodatne uvozne dajatve za melase v sektorju sladkorja, ki se uporabljajo od 1. oktobra 2014

(v EUR)

Oznaka KN	Reprezentativna cena na 100 kg neto zadevnega proizvoda	Znesek dodatne dajatve na 100 kg neto zadevnega proizvoda	Znesek uvozne dajatve, ki se uporabi v primeru začasne odložitve iz člena 40 Uredbe (ES) št. 951/2006, na 100 kg neto zadevnega proizvoda ⁽¹⁾
170310002	13,48	—	0
1703 90 00 ⁽²⁾	15,93	—	0

⁽¹⁾ Ta znesek v skladu s členom 40 Uredbe (ES) št. 951/2006 nadomešča stopnjo dajatve skupne carinske tarife, določeno za te proizvode.

⁽²⁾ Določitev za standardno kakovost, kot je določena v členu 27 Uredbe (ES) št. 951/2006.

SKLEPI

SKLEP PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC

z dne 24. septembra 2014

o imenovanju sodnikov Sodišča

(2014/680/EU, Euratom)

PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE SO –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 19 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 253 in 255 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Mandati 14 sodnikov in štirih generalnih pravobranilcev Sodišča se iztečejo 6. oktobra 2015. Za obdobje od 7. oktobra 2015 do 6. oktobra 2021 bi bilo treba opraviti nova imenovanja.
- (2) Predlaga se podaljšanje mandator sodnikov Sodišča Koena LENAERTSA in Rosario SILVA DE LAPUERTE.
- (3) Odbor, oblikovan na podlagi člena 255 Pogodbe o delovanju Evropske unije, je dal mnenje o ustreznosti Koena LENAERTSA in Rosario SILVA DE LAPUERTA za opravljanje nalog sodnikov Sodišča –

SPREJELI NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Za sodnika Sodišča se za obdobje od 7. oktobra 2015 do 6. oktobra 2021 imenujeta:

- Koen LENAERTS
- Rosario SILVA DE LAPUERTA.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 24. septembra 2014

Predsednik
S. SANNINO

SKLEP PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC**z dne 24. septembra 2014****o imenovanju sodnika Sodišča**

(2014/681/EU, Euratom)

PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC EVROPSKE UNIJE SO –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 19 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 253 in 255 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členoma 5 in 7 Protokola o statutu Sodišča Evropske unije in zaradi odstopa Georgea ARETISA, ki začne učinkovati 6. oktobra 2014, bi bilo treba za preostanek njegovega mandata, to je do 6. oktobra 2018, imenovati sodnika Sodišča.
- (2) Kot kandidat za prosto mesto je bil predlagan Constantinos LYCOURGOS.
- (3) Odbor, oblikovan na podlagi člena 255 Pogodbe o delovanju Evropske unije, je dal mnenje o ustreznosti Constantinosa LYCOURGOSA za opravljanje nalog sodnika Sodišča –

SPREJELI NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Constantinos LYCOURGOS se imenuje za sodnika Sodišča za obdobje od 7. oktobra 2014 do 6. oktobra 2018.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 24. septembra 2014

Predsednik
S. SANNINO

SKLEP SVETA
z dne 25. septembra 2014
o imenovanju bolgarskega nadomestnega člana Odbora regij
(2014/682/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 305 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga bolgarske vlade,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 22. decembra 2009 in 18. januarja 2010 sprejel sklepa 2009/1014/EU ⁽¹⁾ in 2010/29/EU ⁽²⁾ o imenovanju članov in nadomestnih članov Odbora regij za obdobje od 26. januarja 2010 do 25. januarja 2015. S Sklepom 2012/403/EU ⁽³⁾ je bila Kornelija MARINOVA 10. julija 2012 imenovana za nadomestno članico do 25. januarja 2015.
- (2) Zaradi konca mandata Kornelije MARINOVE se je sprostilo mesto nadomestnega člana Odbora regij –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Za preostanek mandata, tj. do 25. januarja 2015, se za nadomestno članico Odbora regij imenuje:

— Madlena BOJADŽIEVA, *Chair of the Municipal Council of the Municipality of Teteven*.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 25. septembra 2014

Za Svet
Predsednica
F. GUIDI

⁽¹⁾ UL L 348, 29.12.2009, str. 22.

⁽²⁾ UL L 12, 19.1.2010, str. 11.

⁽³⁾ Sklep Sveta 2012/403/EU z dne 10. julija 2012 o imenovanju šestih bolgarskih članov in osmih bolgarskih nadomestnih članov Odbora regij (UL L 188, 18.7.2012, str. 16).

SKLEP SVETA
z dne 25. septembra 2014
o imenovanju člana Odbora regij iz Združenega kraljestva
(2014/683/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 305 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga vlade Združenega kraljestva,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 22. decembra 2009 in 18. januarja 2010 sprejel sklepa 2009/1014/EU ⁽¹⁾ in 2010/29/EU ⁽²⁾ o imenovanju članov in nadomestnih članov Odbora regij za obdobje od 26. januarja 2010 do 25. januarja 2015. Andrew LEWER je bil 11. marca 2014 s Sklepom Sveta 2014/C 74/01 ⁽³⁾ imenovan za člana do 25. januarja 2015.
- (2) Zaradi konca mandata Andrewa LEWERJA se je sprostilo mesto člana Odbora regij –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Za preostanek mandata, tj. do 25. januarja 2015, se za člana Odbora regij imenuje:

— Ann STRIBLEY, *Councillor*.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 25. septembra 2014

Za Svet
Predsednica
F. GUIDI

⁽¹⁾ UL L 348, 29.12.2009, str. 22.

⁽²⁾ UL L 12, 19.1.2010, str. 11.

⁽³⁾ Sklep Sveta z dne 11. marca 2014 o imenovanju štirih članov Odbora regij iz Združenega kraljestva (UL C 74, 13.3.2014, str. 1).

SKLEP SVETA
z dne 25. septembra 2014
o imenovanju devetih grških članov in dvanajstih grških nadomestnih članov Odbora regij
(2014/684/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 305 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga grške vlade,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 22. decembra 2009 in 18. januarja 2010 sprejel sklepa 2009/1014/EU ⁽¹⁾ in 2010/29/EU ⁽²⁾ o imenovanju članov in nadomestnih članov Odbora regij za obdobje od 26. januarja 2010 do 25. januarja 2015. S Sklepom 2010/217/EU ⁽³⁾ z dne 9. aprila 2010 je imenoval Dimitrisa MARAVELIASA za nadomestnega člana za obdobje do 25. januarja 2015. S Sklepom 2011/191/EU ⁽⁴⁾ z dne 21. marca 2011 je imenoval Ioannisa BOUTARISA, Dimitriosa KALOGEROPOULOSA, Georgiosa KOTRONIASA, Nikolaosa PAPANDREOUJA, Ioannisa SGOUROSA in Grigoriosa ZAFEIROPOULOSA za člane, Pavlosa ALTINISA, Athanasiosa GIAKALISA, Aristeidisa GIANNAKIDISA, Dimitriosa DRAKOSA, Polydorosa LAMPRIPOUDISA, Christosa LAPPASA, Ioannisa MACHAIRIDISA in Dimitriosa BIRMPASA pa za nadomestne člane za obdobje do 25. januarja 2015. S Sklepom 2012/676/EU ⁽⁵⁾ z dne 29. oktobra 2012 je imenoval Spyridona SPYRIDONA za člana, Dimitriosa PETROVITSA pa za nadomestnega člana za obdobje do 25. januarja 2015.
- (2) Zaradi konca mandatov Ioannisa BOUTARISA, Theodorosa GKOTSOPPOULOSA, Dimitriosa KALOGEROPOULOSA, Georgiosa KOTRONIASA, Nikolaosa PAPANDREOUJA, Ioannisa SGOUROSA, Konstantinosa SIMITSISA, Spyridona SPYRIDONA in Grigoriosa ZAFEIROPOULOSA se je sprostilo devet mest članov Odbora regij.
- (3) Zaradi konca mandatov Pavlosa ALTINISA, Dimitriosa BIRMPASA, Dimitriosa DRAKOSA, Athanasiosa GIAKALISA, Aristeidisa GIANNAKIDISA, Ioannisa KOURAKISA, Polydorosa LAMPRIPOUDISA, Christosa LAPPASA, Ioannisa MACHAIRIDISA, Dimitriosa MARAVELIASA, Dimitriosa PETROVITSA in Dimitriosa PREVEZANOSA se je sprostilo dvanajst mest nadomestnih članov Odbora regij –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Za preostanek mandata, tj. do 25. januarja 2015, se v Odbor regij imenujejo:

(a) za člane:

- Konstantinos AGORASTOS, *Governor of Thessaly Region*,
- Dimitrios KALOGEROPOULOS, *Advisor, politically accountable to the elected Municipal Council of Maroussi (sprememba mandata)*,
- Stavros KALAFATIS, *Municipal Councillor of Thessaloniki*,
- Alexandros KAHRIMANIS, *Governor of the Region of Epirus*,

⁽¹⁾ UL L 348, 29.12.2009, str. 22.

⁽²⁾ UL L 12, 19.1.2010, str. 11.

⁽³⁾ Sklep Sveta 2010/217/EU z dne 9. aprila 2010 o imenovanju grškega člana in grškega nadomestnega člana Odbora regij (UL L 96, 16.4.2010, str. 7).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta 2011/191/EU z dne 21. marca 2011 o imenovanju desetih grških članov in devetih grških nadomestnih članov Odbora regij (UL L 81, 29.3.2011, str. 12).

⁽⁵⁾ Sklep Sveta 2012/676/EU z dne 29. oktobra 2012 o imenovanju grškega člana in grškega nadomestnega člana Odbora regij (UL L 305, 1.11.2012, str. 26).

- Ioannis KOURAKIS, *Municipal Councillor of Heraklion*,
- Dimitrios MARAVELIAS, *Regional Councillor of Attica*,
- Ioannis SGOUROS, *Regional Councillor of Attica (sprememba mandata)*,
- Konstantinos TZANAKOULIS, *Municipal Councillor of Larissa*,
- Nikolaos CHIOTAKIS, *Municipal Councillor of Kifissia*,

ter

(b) za nadomestne člane:

- Dimitrios BIRMPAS, *Mayor of Aigaleo (sprememba mandata)*,
- Ioannis BOUTARIS, *Mayor of Thessaloniki*,
- Fotios CHATZIDIAKOS, *Mayor of Rhodes*,
- Georgios DAKIS, *Regional Councillor, West Macedonia Region*,
- Nikolaos KARAPANOS, *Mayor of the city of Messolonghi*,
- Panagiotis KATSIVELAS, *Mayor of Trifylia*,
- Charalampos KOKKINOS, *Regional Councillor, South Aegean Region*,
- Anna PAPADIMITRIOU, *Regional Councillor, Region of Attica*,
- Dimitrios PETROVITS, *Deputy Governor, Region of Evros (sprememba mandata)*,
- Dimitrios PREVEZANOS, *Mayor of Skiathos (sprememba mandata)*,
- Konstantinos SIMITSIS, *Municipal Councillor of Kavala*,
- Petros SOULAS, *Mayor of Kordelio-Evosmos*.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 25. septembra 2014

Za Svet
Predsednica
F. GUIDI

SKLEP SVETA 2014/685/SZVP**z dne 29. septembra 2014****o spremembi Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu ⁽¹⁾, EULEX KOSOVO**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 28, člena 42(4) in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 4. februarja 2008 sprejel Skupni ukrep 2008/124/SZVP ⁽²⁾.
- (2) Svet je 8. junija 2010 sprejel Sklep 2010/322/SZVP ⁽³⁾, s katerim je spremenil Skupni ukrep 2008/124/SZVP in ga podaljšal za dve leti do 14. junija 2012.
- (3) Svet je 5. junija 2012 sprejel Sklep 2012/291/SZVP ⁽⁴⁾, s katerim je spremenil Skupni ukrep 2008/124/SZVP in ga podaljšal za dve leti do 14. junija 2014.
- (4) Svet je 12. junija 2014 sprejel Sklep 2014/349/SZVP ⁽⁵⁾, s katerim je spremenil Skupni ukrep 2008/124/SZVP in ga podaljšal za dve leti do 14. junija 2016 ter določil referenčni finančni znesek za obdobje od 15. junija 2014 do 14. oktobra 2014.
- (5) Skupni ukrep 2008/124/SZVP bi bilo treba spremeniti in določiti nov referenčni finančni znesek za kritje stroškov v obdobju od 15. oktobra 2014 do 14. junija 2015.
- (6) EULEX KOSOVO bi morala v okviru svojega mandata in v skladu s sklepi Političnega in varnostnega odbora z dne 2. septembra 2014 zagotavljati tudi podporo prenesenim sodnim postopkom v kazenskih zadevah znotraj države članice, če so bili sklenjeni vsi potrebni pravni dogovori glede vseh faz teh postopkov.
- (7) EULEX KOSOVO bo delovala v razmerah, ki se lahko poslabšajo in bi lahko ovirale doseganje ciljev zunanjega delovanja Unije iz člena 21 Pogodbe.
- (8) Zato bi bilo treba Skupni ukrep 2008/124/SZVP ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Skupni ukrep 2008/124/SZVP se spremeni:

1. vstavi se naslednji člen:

„Člen 3a

Preneseni sodni postopki

1. EULEX KOSOVO pri izvajanju mandata, vključno z izvršilnimi pristojnostmi iz člena 3(a) in (d), podpira prenesene sodne postopke znotraj države članice, da bi zagotovili pregon in sojenje v kazenskih obtožbah, izhajajočih iz preiskave domnevnih kršitev, navedenih v poročilu 'Nečloveško ravnanje z ljudmi in nezakonita prodaja človeških organov na Kosovu', ki ga je 12. decembra 2010 predstavil posebni poročevalec Odbora Sveta Evrope za pravne zadeve in človekove pravice.

⁽¹⁾ To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244(1999) in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

⁽²⁾ Skupni ukrep Sveta 2008/124/SZVP z dne 4. februarja 2008 o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX KOSOVO (UL L 42, 16.2.2008, str. 92).

⁽³⁾ Sklep Sveta 2010/322/SZVP z dne 8. junija 2010 o spremembah in podaljšanju Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX KOSOVO (UL L 145, 11.6.2010, str. 13).

⁽⁴⁾ Sklep Sveta 2012/291/SZVP z dne 5. junija 2012 o spremembi in podaljšanju Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX KOSOVO (UL L 146, 6.6.2012, str. 46).

⁽⁵⁾ Sklep Sveta 2014/349/SZVP z dne 12. junija 2014 o spremembi Skupnega ukrepa 2008/124/SZVP o misiji Evropske unije za krepitev pravne države na Kosovu, EULEX KOSOVO (UL L 174, 13.6.2014, str. 42).

2. Sodniki in tožilci, pristojni za te postopke, opravljajo svoje dolžnosti popolnoma neodvisno in avtonomno.“;
2. v členu 8(2) se doda naslednji stavek:
„Sodniki in tožilci EULEX KOSOVO so usposobljeni v skladu z najvišjimi strokovnimi standardi, kot je potrebno glede na kompleksnost zadeve, ki jo obravnavajo, in so imenovani po neodvisnem izbirnem postopku.“;
3. v členu 16(1) se zadnji pododstavek nadomesti z naslednjim:
„Referenčni finančni znesek za kritje stroškov EULEX KOSOVO od 15. oktobra 2014 do 14. junija 2015 znaša 55 820 000 EUR.
Referenčni finančni znesek za poznejše obdobje EULEX KOSOVO določi Svet.“;
4. v členu 18 se doda naslednji odstavek:
„5. Pooblastilo visokega predstavnika, da tretjim stranem in pristojnim lokalnim organom razkrije tajne podatke in dokumente EU, pripravljene za namene EULEX KOSOVO v skladu z odstavkoma 1 in 2, ne vključuje podatkov, zbranih zaradi sodnih postopov, ali dokumentov, pripravljenih zaradi teh postopkov, ki se izvajajo v okviru mandata EULEX KOSOVO. To ne preprečuje razkritja informacij, ki niso občutljive narave, v zvezi z upravno organizacijo ali učinkovitostjo postopkov.“;
5. v členu 20 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:
„Veljati preneha 14. junija 2016. Svet na predlog visokega predstavnika in ob upoštevanju dodatnih virov financiranja ter prispevkov drugih partnerjev sprejme potrebne sklepe, s katerimi zagotovi, da mandat EULEX KOSOVO pri podpori prenesenim sodnim postopkom iz člena 3a in potrebna finančna sredstva ostanejo veljavni do zaključka teh sodnih postopkov.“

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 29. septembra 2014

Za Svet
Predsednik
S. GOZI

SKLEP KOMISIJE**z dne 3. julija 2014****o državni pomoči SA.33927 (12/C) (ex 11/NN), ki jo izvaja Belgija
Jamstvena shema, ki štiti deleže posameznih članov finančnih zadrug***(notificirano pod dokumentarno številko C(2014)1021)***(Besedili v nizozemskem in francoskem jeziku sta edini verodostojni)****(Besedilo velja za EGP)****(2014/686/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) PDEU,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Belgija je z dopisom z dne 7. novembra 2011 Komisijo obvestila, da je vzpostavila jamstveno shemo (v nadaljnjem besedilu: zadrugna jamstvena shema ali ukrep) za zaščito deležev posameznih delničarjev priznanih zadrug, ki so pod bonitetnim nadzorom Nacionalne banke Belgije (v nadaljnjem besedilu: NBB) ali so vložile vsaj polovico svojih sredstev v institucije, ki so pod takim nadzorom (v nadaljnjem besedilu: finančne zadruge).
- (2) Komisija je v dopisu z dne 6. decembra 2011 Belgijo opozorila, da bi ukrep lahko pomenil nezakonito državno pomoč ⁽²⁾, in jo pozvala, naj se vzdrži nadaljnjega izvajanja ukrepa. Komisija je Belgijo pozvala, naj predloži pripombe o njenih predhodnih ugotovitvah, in Belgija jih je predložila z dopisom z dne 22. decembra 2011.
- (3) Komisija je s sklepom z dne 3. aprila 2012 (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka) Belgijo obvestila, da je začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) v zvezi z navedenim ukrepom, in jo v skladu s členom 11(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije ⁽³⁾ pozvala, naj začasno odloži izvajanje ukrepa, dokler Komisija ne odloči o njegovi združljivosti s skupnim trgom. Komisija je od Belgije zahtevala, naj nemudoma preneha izvajati vse ukrepe, ki bi pomenili nadaljnje izvajanje zadrugne jamstvene sheme, in se vzdrži kakršnih koli plačil v okviru ukrepa. Sklep Komisije o začetku postopka, s katerim je Komisija tudi povabila zainteresirane strani, naj predložijo pripombe o ukrepu, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁴⁾.
- (4) Belgija je z dopisoma z dne 24. aprila 2012 in 31. maja 2012 zaprosila za podaljšanje roka za odgovor na sklep o začetku postopka, čemur Komisija ni nasprotovala. Belgija je z dopisom z dne 18. junija 2012 poslala pripombe na sklep o začetku postopka, h katerim je med drugim priložila pismo guvernerja NBB ministru za finance z dne 7. oktobra 2011.

⁽¹⁾ UL C 213, 19.7.2012, str. 64.

⁽²⁾ Belgijski Državni svet je prav tako opozoril, da bi lahko imel ukrep značaj državne pomoči. Glej Avis du Conseil d'Etat N°46.131/2 z dne 4. marca 2009.

⁽³⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽⁴⁾ Glej opombo 1.

- (5) 17. avgusta 2012 je pripombe na sklep o začetku postopka predložila tudi skupina Arco (v nadaljnjem besedilu: ARCO ⁽⁵⁾). Komisija je 29. avgusta 2012 te pripombe posredovala Belgiji in s tem državi članici dala priložnost, da predloži odgovore na pripombe skupine ARCO. Vendar je Belgija 16. oktobra 2012 navedla, da te priložnosti ne bo izkoristila.
- (6) Belgija je na naknadna vprašanja o ukrepu, ki jih je Komisija predložila 17. septembra 2012 in 24. julija 2013, odgovorila 5. decembra 2012 in 20. septembra 2013.

2. DEJANSKO STANJE

2.1 Izvor priglašene ukrepa

- (7) Vzpostavitev zadružne jamstvene sheme je bila povezana z ukrepi za reševanje iz drugega primera državne pomoči.
- (8) Skupina Dexia je 30. septembra 2008 napovedala povečanje kapitala v višini 6,4 milijarde EUR, ki so ga zagotovili njeni obstoječi delničarji (vključno z ARCO) ter belgijski, francoski in luksemburški organi. Leta 2008, ko je bila Dexii dodeljena državna pomoč, je takratni belgijski minister za finance pred posebno komisijo belgijskega parlamenta, ki je preiskovala razpustitev skupine Dexia (v nadaljnjem besedilu: komisija za Dexio), pojasnil, da je bila politična odločitev za vzpostavitev zadružne jamstvene sheme sprejeta že septembra in oktobra 2008 po prejemu zahtev za ukrepanje v korist ARCO. Pojasnil je, da je morala vlada, da bi dosegla sporazum o Dexii, hkrati sprejeti odločitev glede družb ARCO in Ethias ⁽⁶⁾. Iz izjav sedanjega belgijskega ministra za finance je prav tako razvidno, da je bila zaveza sprejeta leta 2008 za zagotovitev, da bo družba ARCO sodelovala pri reševanju Dexie ⁽⁷⁾.

(i) Sporočila v medijih

- (9) Belgijska vlada je 10. oktobra 2008 v sporočilu za javnost, ki so ga objavile službe Ministrstva za finance, sporočila, da se je odločila, da bo:

— povečala kritje v obstoječem sistemu zajamčenih vlog za kreditne institucije z 20 000 EUR na 100 000 EUR,

⁽⁵⁾ Skupina ARCO je podrobneje opisana v uvodnih izjavah od 38 do 44.

⁽⁶⁾ Glej (http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/comm/dexia/N031_20120125reynnders.pdf) – Zapisnik zasedanja komisije za Dexio, zaslisanje 25. januarja 2012 z ministrom Reynndersom, str. 7 in 32; navedeni zapisnik se glasi: „... leta 2008 je skupina članov vlade skupaj pozvala državo, naj posreduje v družbah Arco in Ethias. Glede na prisotnost krize se je vlada 10. oktobra 2008 in 21. januarja 2009 zavezala zaščititi vplačani kapital posameznih delničarjev v finančnih zadrugah... s politično odločitvijo, na neki točki sem zato ugotovil, da niti tedanji predsednik vlade niti jaz sam ne morem doseči dogovora z našimi sogovorniki [pro memoria: drugi dve zadevni državi članici v zadevi Dexia sta bili Francija in Luksemburg] in vodstvom družbe Dexia, če se hkrati ne bi sprejele nobene odločitve o družbah Arco in Ethias... Zato smo to zavezo sprejeli do posameznih delničarjev v finančnih zadrugah... Zakaj v treh fazah in po veliko časa? Ker smo morali to politično soglasje najprej prenesti v pravni instrument.“ („...en 2008, des membres du gouvernement sont intervenus en Conseil restreint afin de demander à l'Etat d'intervenir pour Ethias et pour ARCO. Compte tenu de la situation de crise dans laquelle on était, le gouvernement s'est engagé le 10 octobre 2008 et le 21 janvier 2009 à protéger la part de capital des coopérateurs personnes physiques dans des sociétés coopératives [...] dans une décision politique, j'ai donc bien compris à un moment donné que je ne pourrais pas – et le premier ministre aussi à l'époque – boucler l'accord avec nos collègues [pro memoria: Francija in Luksemburg] sta bili drugi dve zadevni državi članici v zadevi Dexia) et avec la direction de Dexia – si en même temps, il n'y avait pas des décisions prises sur Ethias et sur ARCO. [...] Donc, pour les coopérateurs des coopératives, nous avions pris cet engagement [...]. Alors pourquoi en trois étapes et pourquoi avec pas mal de temps? Parce qu'il a d'abord fallu faire en sorte que cet accord politique puisse se traduire dans un texte“.

⁽⁷⁾ V članku, ki je bil 15. maja 2014 objavljen v reviji Trends in je na voljo tudi na njeni spletni strani, je citirana naslednja izjava ministra: „med prvo krizo Dexie smo konec septembra 2008 pozvali družbe Holding Communal, ARCO in Ethias k sodelovanju pri povečanju kapitala, za katerega niso imele denarja. Delničarji družb ARCO in Ethias so potrebovali jamstvo, sicer bi dvignili svoje prihranke. To bi povzročilo stečaj družbe ARCO. Jamstvo je treba obravnavati glede na takratne okoliščine: ARCO, Ethias in Holding Communal so morali sodelovati pri povečanju kapitala Dexie, ker ni bilo druge rešitve. To je bilo leta 2008 [...] Zvezna vlada je s petimi političnimi strankami zagotovila državno jamstvo. Tako varčevalci družbe ARCO niso dvignili svojega denarja, saj so menili: Še naprej moramo zagotavljati podporo, če pa bo šlo kaj narobe, imamo varnostno mrežo“. („Eind september 2008, bij de eerste Dexia-crisis, werd aan de Gemeentelijke Holding, Arco en Ethias gevraagd om deel te nemen aan een kapitaalverhoging waarvoor ze het geld niet hadden. De achterban van onder andere Arco en Ethias had waarborgen nodig, anders zouden ze hun spaargeld weghalen. Dat had het faillissement van Arco betekend. Die waarborg heeft dus veel te maken met de context van dat moment. Arco, Ethias en de Gemeentelijke Holding waren verplicht om mee te gaan in de kapitaalverhoging van Dexia, omdat er geen andere oplossing was. Dat was 2008. [...] Op dat moment kende de federale wetgever — met vijf partijen — een overheidswaarborg toe. Het resultaat was dat de Arcospaarders hun geld lieten staan. Ze dachten: we moeten blijven steunen, en als het misloopt is er een vangnet“.)

— dala na voljo podoben sistem za druge finančne produkte (zlasti za produkte življenjskega zavarovanja „kategorije 21“ ⁽⁸⁾) in deleže v finančnih zadrugah) ⁽⁹⁾.

- (10) Predsednik vlade in minister za finance sta 21. januarja 2009 v skupnem sporočilu za javnost potrdila zavezo prejšnje vlade ⁽¹⁰⁾ glede uvedbe združne jamstvene sheme ⁽¹¹⁾. Skupina ARCO je navedeno sporočilo belgijske vlade isti dan objavila na svoji spletni strani. Nasprotno so druge finančne zadruge izkazale odklonilno stališče do analogije med vlogami in delnicami v finančnih zadrugah, na kateri temelji združna jamstvena shema ⁽¹²⁾.

(ii) *Zakonodajni postopek*

- (11) Belgijski parlament je 15. oktobra 2008 odobril zakon ⁽¹³⁾, ki belgijski vladi omogoča, da sprejme ukrepe za ohranjanje finančne stabilnosti. Belgija je 14. novembra 2008 ⁽¹⁴⁾ objavila kraljevi odlok, s katerim je zvišala stopnjo kritja sistema zajamčenih vlog za kreditne institucije na 100 000 EUR in hkrati uvedla sistem jamstev za zavarovanja za produkte življenjskega zavarovanja „kategorije 21“. Odbor za finančno stabilnost je 29. oktobra 2008 podal pozitivno mnenje o osnutku navedenega kraljevega odloka ⁽¹⁵⁾.
- (12) Belgija je 14. aprila 2009 ⁽¹⁶⁾ spremenila zakon z dne 15. oktobra 2008 in s tem vladi omogočila, da s kraljevim odlokom vzpostavi sistem jamstev za vplačani kapital posameznih delničarjev v finančnih zadrugah. Belgijski organi so s kraljevim odlokom z dne 10. oktobra 2011 ⁽¹⁷⁾ spremenili kraljevi odlok z dne 14. novembra 2008. Kraljevi odlok z dne 10. oktobra 2011 vsebuje dodatne podrobnosti o združni jamstveni shemi.
- (13) Guverner NBB je 7. oktobra 2011 napisal pismo takratnemu ministru za finance in v njem podal mnenje o (osnutku) kraljevem odloku z dne 10. oktobra 2011, kar je postopek, ki ga zahteva zakon o organizaciji NBB ⁽¹⁸⁾. Guverner je navedel, da bi lahko vlada v primeru nenadne krize na finančnih trgih ali v primeru resne nevarnosti

⁽⁸⁾ Produkt življenjskega zavarovanja „kategorije 21“ je opredeljen v točki 21 priloge I h kraljevemu odloku o nadzoru zavarovalnic in se nanaša na zavarovalniške produkte, ki niso povezani z investicijskim skladom (v nasprotju s produkti življenjskega zavarovanja „kategorije 23“). Proizvodi „kategorije 21“ načeloma nudijo zagotovljen donos naložbe, ki ga je mogoče povečati s sodelovanjem v naložbenih rezultatih zavarovalnice.

⁽⁹⁾ Sporočilo za javnost vsebuje naslednji odstavek: „Vlada se je odločila za razširitev zaščite, ki jo zagotavlja ta sklad na druge institucije v finančnem sektorju (zlasti zavarovalniške družbe in priznane zadruge), ki zahtevajo tako zaščito za depozitom podobne produkte, kot je na primer produkt življenjskega zavarovanja, imenovan „kategorija 21“. „Nekateri organi so že izrazili interes.“ („Le gouvernement a décidé d'étendre la protection donnée par ce fonds à autres institutions du secteur financier (notamment des compagnies d'assurances ou des coopératives agréées) qui en feraient la demande pour des produits assimilables à des dépôts bancaires comme par exemple certains produits faisant partie de la branche 21. Certains organismes ont déjà fait part de leur intérêt“).

⁽¹⁰⁾ Prejšnja vlada je odstopila 18. decembra 2008 in nova vlada je 30. decembra 2008 začela svoj mandat.

⁽¹¹⁾ V navedenem sporočilu za javnost je belgijska vlada ponovila svojo zavezo, da bo uvedla združno jamstveno shemo: „Vlada potrjuje zavezo, ki jih je sprejela prejšnja vlada, da bo delničarjem priznanih zadrug ponudila jamstveno shemo.“ („Le gouvernement confirme l'engagement pris par le gouvernement précédent d'offrir un régime de garantie aux associés des sociétés coopératives agréées“). Sporočilo za javnost je vsebovalo tudi tehnične podrobnosti o združni jamstveni shemi.

⁽¹²⁾ Družba ArgenCo je v svojem prospektu o delnicah zadrug z dne 5. oktobra 2010 (stran 4) pojasnila: „delnic zadrug ni mogoče šteti za dolžniške instrumente, ki jih je izdala kreditna institucija, ali za vloge. Zato te delnice niso zajete v nobenem sistemu zajamčenih vlog“. Zadruga Lanbokas/Agricasse je na šesti strani svojega prospekta z dne 15. maja 2009 navedla podobno sporočilo, in sicer je navedla, da bi morali kupci delnic zadrug upoštevati odsotnost zaščite sistema zajamčenih vlog.

⁽¹³⁾ Moniteur Belge, 17.10.2008, Ed. 2, N. 2008 – 3690 [2008/03425].

⁽¹⁴⁾ Moniteur Belge, 17.11.2008, Ed. 2, N. 2008 – 4088 [2008/03450].

⁽¹⁵⁾ Odbor za finančno stabilnost je sklenil, da je podaljšanje sistema zajamčenih vlog nujno za stabilnost belgijskega finančnega sistema, pri čemer navede svoje stališče, da „so predlagani ukrepi nujno potrebni za ohranitev stabilnosti belgijskega finančnega sistema, veljati pa morajo začeti čim prej“. (Le Comité de Stabilité Financière „estime que les mesures proposées sont effectivement indispensables afin de préserver la stabilité du système financier belge et doivent pouvoir entrer en vigueur dans les plus brefs délais“.)

⁽¹⁶⁾ Moniteur Belge, 21.4.2009, Ed. 1, N. 2009 1426 [2009/03147].

⁽¹⁷⁾ Moniteur Belge, 12.10.2011, Ed. 2, N. 2011 2682 [2011/205241].

⁽¹⁸⁾ Po uvedbi združne jamstvene sheme je bil zakon o organizaciji NBB ustrezno spremenjen in dodan mu je bil člen 36/24 (http://www.nbb.be/doc/ts/Enterprise/juridisch/F/loi_organique.pdf).

sistemske krize zakonito sprejela kraljevi odlok o združni jamstveni shemi. Guverner je zaključil, da navedene okoliščine očitno obstajajo in da bi združna jamstvena shema prispevala k omejitvi učinkov take krize ⁽¹⁹⁾. Vendar se je v pismu hkrati izrecno vzdržal zavzetja stališča glede vprašanja, ali so posamezne delnice finančnih zadrug v bistvu vloge ⁽²⁰⁾. V pismu je poleg tega navedel, da bi ukrep lahko sprožil vprašanja v zvezi z državno pomočjo ⁽²¹⁾ in izrazil pomisleke, da bi neobvezni značaj združne jamstvene sheme lahko povzročil težave glede „napačne izbire“ ⁽²²⁾.

- (14) 13. oktobra 2011 so tri zadruge v skupini ARCO (ARCOFIN, ARCOPAR in ARCOPLUS) vložile vlogo za sodelovanje v združni jamstveni shemi. Belgijska vlada je s kraljevim odlokom z dne 7. novembra 2011 ⁽²³⁾ ugodila njihovi prošnji. Skupina ARCO je v okviru vložitve vloge plačala pristojbine v skupnem znesku 2,05 milijona EUR ⁽²⁴⁾.
- (15) Skupščine družb ARCOFIN, ARCOPAR in ARCOPLUS so 8. decembra 2011 odobrile predloge svojih izvršilnih odborov za začetek likvidacijskega postopka.

2.2 Direktiva 94/19/ES o sistemih zajamčenih vlog

- (16) Člen 3 Direktive 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 1994 o sistemih zajamčenih vlog ⁽²⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o sistemih zajamčenih vlog) vsako državo članico zavezuje, da:

„[...] na svojem ozemlju zagotovi ustanovitev in uradno priznanje enega ali več sistemov zajamčenih vlog. Razen v [nekaterih] primerih [...] lahko kreditna institucija ⁽²⁶⁾, pooblaščen v tisti državi članici [...], prevzema vloge ⁽²⁷⁾ le, če je članica takšnega sistema“.

- (17) Belgija je leta 1998 direktivo o sistemih zajamčenih vlog prenesla v nacionalno zakonodajo in ustanovila sistem zajamčenih vlog za kritje celotnih vlog posameznega vlagatelja v primeru nerazpoložljivosti. Zagotavljanje belgijskega jamstva za vloge je bilo naloženo skladu zajamčenih vlog. Belgija je nato s kraljevim odlokom z dne 14. novembra 2008 ustanovila „posebni zaščitni sklad“, ki zagotavlja kritje za poznejše pobude Belgije ⁽²⁸⁾.

⁽¹⁹⁾ „Za sedanje razmere se zdi, da so v skladu s temi pogoji, saj zaradi državne dolžniške krize, motenj na finančnih trgih in slabega delovanja medbančnih trgov naše gospodarstvo ogroža resna sistemska kriza. Državno jamstvo za kritje posameznih deležev nekaterih priznanih zadrug bi tako omogočilo, da se posledice takšne krize omejijo.“ („Les circonstances actuelles nous semblent répondre à ces conditions, en ce que la crise des dettes souveraines, les perturbations actuelles sur les marchés financiers et le dysfonctionnement des marchés interbancaires font peser sur notre économie un risque grave de cette crise systémique. A cet effet, une garantie d'Etat couvrant les parts des coopérateurs de certaines sociétés coopératives agréées permettrait de limiter les effets de cette crise“.)

⁽²⁰⁾ „Uradni razlog za ta ukrep temelji na analogiji med posameznimi deleži v nekaterih priznanih zadrugah in bančnimi vlogami. Ker je to mnenje omejeno na osnutek kraljevega odloka, ni razloga, da bi na tem mestu morali proučiti navedeno analogijo.“ („Le législateur justifie cette disposition sur la base d'une assimilation des parts de coopérateurs de certaines sociétés coopératives à des dépôts bancaires. Le présent avis étant limité à l'avant-projet d'Arrêté royal, il n'examine pas l'assimilation pratiquée par le législateur“.)

⁽²¹⁾ „Na prvi pogled menimo, da ne bo enostavno prepričati Komisijo, da je ukrep, ki ga želi uveljaviti osnutek kraljevega odloka, odprt za vse primerljive akterje na trgu in zato ne sodi na področje uporabe pravil o državni pomoči.“ („Prima facie, il ne nous semble pas évident de convaincre à coup sûr la Commission de ce que la mesure que l'avant-projet d'Arrêté royal vise à exécuter s'adresse bien à tous les acteurs comparables du marché et ne relève donc pas du champ d'application des règles sur les Aides d'Etat“.)

⁽²²⁾ „Neobveznost sheme lahko privede do negativne selekcije, saj naj bi bile lahko samo zadruge, ki dejansko prispevajo v posebni zaščitni sklad, tiste z veliko izpostavljenostjo tveganju izgube.“ („Ce caractère facultatif donne lieu à un risque de sélection adverse par lequel seules les sociétés coopératives fortement exposées à des risques de perte contribueraient effectivement au Fonds Spécial de Protection“.)

⁽²³⁾ Moniteur Belge, 18.11.2011 Ed. 2, N. 2011 2974 [2011/03368].

⁽²⁴⁾ ARCOPAR je plačal 1 794 102 EUR, ARCOFIN 193 391 EUR in ARCOPLUS 63 265 EUR.

⁽²⁵⁾ UL L 135, 31.5.1994, str. 5.

⁽²⁶⁾ V členu 1(4) direktive o sistemih zajamčenih vlog je „kreditna institucija“ opredeljena kot „podjetje, ki se ukvarja s sprejemanjem vlog in drugih vračljivih sredstev od javnosti ter z odobravanjem kreditov za lastni račun“.

⁽²⁷⁾ V členu 1(1) direktive o sistemih zajamčenih vlog je „vloga“ opredeljena kot „kakršen koli pozitivni saldo, ki je posledica sredstev, ostalih na računu, ali začasnih stanj, ki so posledica običajnih bančnih transakcij in jih mora kreditna institucija vrniti po veljavnih pravnih in pogodbenih pogojih, ter kakršen koli dolg, evidentiran s potrdilom, ki ga je izdala kreditna institucija“.

⁽²⁸⁾ Depozitna tranša v višini od 50 000 EUR do 100 000 EUR ter kritje do 100 000 EUR za produkte življenjskega zavarovanja kategorije 21 in posamezne deleže v finančnih zadrugah.

- (18) Člen 7 direktive o sistemih zajamčenih vlog je v svoji prvotni obliki določal, da je treba za celotne vloge posameznega vlagatelja zagotoviti kritje do 20 000 EUR. Svet za ekonomske in finančne zadeve je na zasedanju 7. oktobra 2008 sklenil, da je treba takratno stopnjo kritja vlog, predvideno v direktivi o sistemih zajamčenih vlog, zvišati. Glede na njegovo sporočilo za javnost je sklenil, da:

„bodo vse države članice zagotovile varstvo zajamčenih vlog za posameznike v znesku najmanj 50 000 EUR za začetno obdobje najmanj enega leta, zavedajoč se, da se mnoge države članice odločajo za zvišanje minimalnega zajamčenega zneska na 100 000 EUR. Pozdravljamo namero Komisije, da bo takoj predložila ustrezni predlog za spodbujanje konvergence sistemov zajamčenih vlog“⁽²⁹⁾.

- (19) V zvezi s kritjem člen 2 direktive o sistemih zajamčenih vlog določa, da sistemi zajamčenih vlog ne smejo ščititi kapitalskih instrumentov kreditnih institucij⁽³⁰⁾.
- (20) Direktiva 2009/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o spremembah Direktive 94/19/ES o sistemih zajamčenih vlog glede stopnje kritja in rokov za izplačilo⁽³¹⁾ je zvišala stopnjo kritja sistemov zajamčenih vlog (najprej na najmanj 50 000 EUR in nato načeloma na najmanj 100 000 EUR najpozneje do 31. decembra 2010).
- (21) Direktiva 97/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. marca 1997 o odškodninskih shemah za vlagatelje⁽³²⁾ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o odškodninskih shemah za vlagatelje) predvideva odškodnino za vlagatelje, če investicijsko podjetje ni sposobno vrniti sredstev, ki pripadajo vlagatelju. Taka odškodnina je na voljo, če je bila v podjetju na primer zagrešena goljufija ali malomarnost ali če so v sistemih podjetja napake ali težave. Vendar odškodninske sheme za vlagatelje ne krijejo naložbenega tveganja (na primer, če je vlagatelj kupil delnice, katerih vrednost je nato padla).

2.3 Belgijski pravni okvir za zadrage

- (22) Belgijski zakon o družbah⁽³³⁾ in zlasti členi od 350 do 436 zakona določajo pravni okvir za zadrage. Zakon določa, da morajo zadrage v svojih statutih določiti, ali so „družbe z omejeno odgovornostjo“ (tj. izgube delničarjev ne morejo presegati njihove kapitalске naložbe) ali „družbe z neomejeno odgovornostjo“ (tj. delničarji so osebno odgovorni za dolg družbe, zato lahko izgubijo več kot svojo kapitalsko naložbo).
- (23) Belgijski zakon o družbah (zlasti členi 362, 364, 366, 367 in 374) dovoljuje nekatere omejitve prenosljivosti delnic zadrug. Delnice zadrage se lahko prodajo drugim delničarjem zadrage, vendar lahko statut zadrage določa pogoje za tak prenos. Delnice se lahko na tretje osebe prenesejo le pod pogoji in le na osebe, določene v členu 366 belgijskega zakona o družbah.
- (24) Belgijski zakon o družbah (člen 367) določa tudi, da lahko delničarji iz zadrage izstopijo samo v prvih šestih mesecih poslovnega leta. Člen 374 belgijskega zakona o družbah določa, da je delničar, ki izstopi iz zadrage, upravičen do izplačila svojih delnic, katerih vrednost se izračuna na podlagi bilance stanja zadrage.
- (25) Belgijski zakon o družbah določa splošni okvir za zadrage, kraljevi odlok z dne 8. januarja 1962⁽³⁴⁾ pa merila za „priznane zadrage“⁽³⁵⁾. Konkretno priznana zadruga ne sme zavrniti novih ali izključiti obstoječih delničarjev iz spekulativnih razlogov, delnice zadrage zagotavljajo enake pravice, ne glede na njihovo vrednost, delničarji

⁽²⁹⁾ http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/103250.pdf.

⁽³⁰⁾ Člen 2 direktive o sistemih zajamčenih vlog se glasi: „Naslednje vloge so izključene iz kakršnega koli vračila prek jamstvenih sistemov: ...

— vsi instrumenti, ki spadajo pod opredelitev ‚lastna sredstva‘ iz člena 2 Direktive Sveta 89/299/EGS z dne 17. aprila 1989 o lastnih sredstvih kreditnih institucij“.

⁽³¹⁾ UL L 68, 13.3.2009, str. 3.

⁽³²⁾ UL L 84, 26.3.1997, str. 22.

⁽³³⁾ Moniteur Belge, 6.8.1999, Ed. 2, N. 99–2630 [99/09646].

⁽³⁴⁾ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/loi_a.pl?language=nl&caller=list&cn=1962010830&la=n&fromt=ab=wet&sql=dt=koninklijk%20besluit&tri=dd+as+rank&rech=1&numero=1.

⁽³⁵⁾ Državni svet za zadrage, ustanovljen z zakonom z dne 20. julija 1955, igra pomembno vlogo v postopku priznanja zadrug.

zadruga imajo na skupščini delničarjev enake glasovalne pravice, skupščina mora imenovati člane upravnega odbora in nadzornega sveta, operativni dobiček zadruga (po odštetju vseh stroškov) se lahko razdeli med delničarje, vendar le sorazmerno z njihovimi transakcijami z zadrugo, in dividende, izplačane za delnice zadruga, ne smejo presegati odstotka, določenega z zakonodajnim odlokom.

- (26) Člen 21 belgijskega zakonika o davkih določa, da so obresti, plačane za delnice priznanih zadrug, do določenega zneska oproščene pri viru odtegnjenega davka ⁽³⁶⁾.

2.4 Opis ukrepa

- (27) Zadruga jamstvena shema krije vplačani kapital (in ne morebitnih kapitalskih dobičkov) posameznih delničarjev zadruga v višini do 100 000 EUR.
- (28) V nasprotju s sistemom zajamčenih vlog za kreditne institucije je članstvo v zadrugi jamstveni shemi neobvezno.
- (29) Če hočejo finančne zadruga sodelovati v zadrugi jamstveni shemi, morajo prošnjo predložiti ministru za finance. Svet ministrov v enem mesecu odloči, ali dovoli udeležbo finančne zadruga v zadrugi jamstveni shemi ali ne, po potrebi pod pogoji. Ti pogoji lahko vključujejo:
- (a) obveznost rezervacije prihodnjih javnih ponudb institucionalnim delničarjem;
 - (b) zavezo vseh institucionalnih delničarjev, da ne bodo umaknili delnic ali denarja, vplačanega v zadrugo, in da ne bodo izstopili iz zadruga, razen s prenosom delnic, ter
 - (c) omejitev obresti, plačanih delničarjem, na največ 4,5 % na leto.
- (30) Ko se finančna zadruga vključi v jamstveno shemo, mora v njej sodelovati vsaj eno leto. Po koncu navedenega obdobja lahko zadruga prekine svoje sodelovanje s trimesečnim odpovednim rokom. V tem primeru ne more zahtevati povračila prispevkov, vplačanih v kakršni koli obliki. Če se zadruga odloči izstopiti iz zadruga jamstvene sheme, mora počakati tri leta, preden se lahko ponovno vključi vanjo.
- (31) Ukrep zajema samo delnice zadrug, izdane pred začetkom veljavnosti kraljevega odloka z dne 10. oktobra 2011.
- (32) Zadruga jamstvena shema je na voljo samo posameznim delničarjem, ne pa tudi institucionalnim delničarjem finančnih zadrug.
- (33) Posebni zaščitni sklad se financira z:
- (i) letnim prispevkom v višini 0,15 % zavarovanega zneska (ta prispevek plačajo vsi udeleženci) in
 - (ii) enkratno vstopno pristojbino v višini 0,10 % zavarovanega zneska (to pristojbino plačajo zadruga).

⁽³⁶⁾ V istem členu zakonika o davkih so naštet drugi finančni produkti, prihodki od katerih so prav tako delno ali v celoti oproščeni pri viru odtegnjenega davka.

- (34) Poleg tega se lahko od finančnih zadrug zahteva, da v posebni zaščitni sklad plačajo prispevek iz kapitalskih dobičkov, povezanih z njihovimi deleži v lastniškem kapitalu, ki kotirajo na borzi. Prispevek iz kapitalskih dobičkov ustreza največ 10 % razlike med prodajno ceno zadevnih delnic (ali, če v triletnem obdobju po prenehanju sodelovanja v zaščitnem sistemu ne pride do prodaje, končna povprečna cena zadevnih delnic v 30 dneh pred koncem navedenega triletnega obdobja) in referenčno ceno, ki jo je določila vlada, ko se je finančna zadruga pridružila združni jamstveni shemi.
- (35) Posebni zaščitni sklad začne izvrševati plačila, če je finančna zadruga v stečaju ali pa je finančni nadzornik sklad opozoril, da finančna zadruga ne more več izplačati svojih delničarjev, ki želijo izstopiti.
- (36) Če posebni zaščitni sklad ne bo imel dovolj sredstev za izpolnitev svojih obveznosti, bo Depozitni in konsignacijski urad, ki je vladni organ brez pravnega statusa, nakazal potrebna sredstva. Odvisno od tega, ali je propadla institucija obvezni udeleženec ali finančna zadruga, bo navedeno nakazilo pozneje povrnjeno z:
- dodelitvijo 50 % letnih prispevkov, ki jih plačajo obvezni udeleženci,
 - dodelitvijo posebnega letnega prispevka, ki ga plačajo finančne zadruge (katerih sodelovanje je prostovoljno).
- (37) Če posebni zaščitni sklad ukrepa, prevzame pravice posameznega delničarja zadruga in postane enakovreden preostalim delničarjem. V tem se shema razlikuje od sistema zajamčenih vlog za kreditne institucije, v katerem je sklad enakovreden drugim upnikom zadevne družbe.

2.5 Opis skupine ARCO

- (38) Zgodovinsko gledano je bila družba ARCO delničarka družbe Artesia Banking Corporation NV (v nadaljnjem besedilu: Artesia), ki je imela v lasti 100-odstotni delež banke BACOB in 82-odstotni delež zavarovalnice DVV. Z združitvijo družbe Artesia in Dexie leta 2001 je družba ARCO postala največja delničarka Dexie s približno 15-odstotnim deležem ⁽³⁷⁾.
- (39) ARCO je ime skupine družb ARCOPAR, ARCOPLUS in ARCOFIN, ki so priznane zadruge ⁽³⁸⁾. ARCO ima več kot 800 000 članov, od tega jih je 99 % posameznih oseb. Kapital posameznih delničarjev v družbi ARCOPAR je znašal 1,3 milijarde EUR, v družbi ARCOPLUS 46 milijonov EUR, v družbi ARCOFIN pa 140 milijonov EUR.
- (40) Statuti družb ARCOPAR, ARCOPLUS in ARCOFIN določajo, da so ti trije subjekti družbe z omejeno odgovornostjo ⁽³⁹⁾.
- (41) Statuti vseh treh subjektov vsebujejo določbe, pomembne za delničarje, ki želijo izstopiti.

⁽³⁷⁾ Vir: *Entreprendre avec du capital coopératif: Le Groupe ARCO 1935–2005*; Maarten Van Dijck, Kadoc, Lannoo, strani 176–177.

⁽³⁸⁾ Opozoriti je treba, da se je družba ARCOFIN takoj po transakciji Dexie leta 2001 začasno odrekla svojemu statusu priznane zadruga. V publikaciji „*Entreprendre avec du capital coopératif*“ je navedeno obdobje opisano kot sledi (lastni prevod): „Skupina ARCO je nekaj mesecev po transakciji Dexie spremenila statut svojih zadrug, da bi delničarjem, ki so bili delničarji že pred transakcijo Dexie, omogočila udeležbo pri boljših možnostih za dobiček skupine Dexie in subjektov v skupini ARCO. Novi statut je določal, da bo najnižja stopnja izplačil delničarjem od takrat naprej znašala 80 %, najvišja stopnja pa 90 % rednega letnega dobička. Zato bi se lahko marca dividenda za delnice družbe ARCOFIN zvišala s 6 % neto na 8 % bruto. Ker je to zvišanje pomenilo kršitev predvidene najvišje dividende (6 %) za priznane zadruge, je družba ARCOFIN izgubila svoj status priznane zadruga, ki ga zahteva Državni svet za zadruge. To je pomenilo tudi, da oprostitev pri viru odtegnjenega davka ni več veljala. Večina delničarjev zadruga je po odbitku davka, odtegnjenega pri viru, prejela neto dividendo v višini 6,8 %. Marca 2005 se je bruto dividenda zvišala na 8,5 %“.

⁽³⁹⁾ http://www.groeparco.be/website/groeparco/assets/files/arcopar/ARCOPAR_20100629_FR.pdf.

- (42) Statut družbe ARCOPAR na primer določa, da lahko zadruga omeji izstop, če poskuša v istem poslovnem letu izstopiti več kot 10 % skupnega kapitala zadruge ali 10 % delničarske baze ⁽⁴⁰⁾. Delničar, ki želi izstopiti iz družbe ARCOPAR, bi dobil nazaj svoj kapital. Lastniki „delnic A, B in C“ v zadrugi ARCOPAR ⁽⁴¹⁾ so upravičeni tudi do „bonus rezerve“ ⁽⁴²⁾.
- (43) Člen 35 statuta družbe ARCOPAR določa izplačila, do katerih so njeni delničarji upravičeni v primeru likvidacije. Če je bilanca po odplačilu dolgov in socialnih stroškov pozitivna, bodo delničarji prejeli povračilo ⁽⁴³⁾.
- (44) Tveganja, povezana z vlaganjem v delnice skupine ARCO, so bila opisana na primer v prospektu družbe ARCOPAR, ki so ga belgijski organi odobrili junija 2008 in je bil objavljen za posel na kapitalskem trgu, ki je bil opravljen med 7. julijem 2008 in 30. septembrom 2008. V navedenem prospektu je pojasnjeno, da so dobički, povezani z Dexio, v poslovnih letih 2005/2006, 2006/2007 in 2007/2008 pomenili več kot 69 % čistega dobička družbe ARCOPAR. Prospekt je opozoril tudi na nevarnost velikih izstopov in hkrati poudaril, da bi lahko delničarji v primeru likvidacije izgubili vse. Poleg tega je bilo v letnih poročilih družbe ARCO navedeno, da je družba okrepila svojo bilanco stanja s prevzemom dolga, da bi lahko vlagala ⁽⁴⁴⁾.

2.6 Razlogi za začetek postopka

- (45) Komisija je v sklepu o začetku postopka predhodno ugotovila, da priglašeni ukrep izpolnjuje štiri (kumulativna) merila državne pomoči, in izrazila dvome o tem, ali bi se lahko ukrep razglasil za združljivega z notranjim trgom.
- (46) Komisija je ugotovila, da je ukrep mogoče pripisati državi Belgiji, saj se je financiral iz posebnega zaščitnega sklada. Zato je opomnila, da belgijska zakonodaja določa prispevek, ki ga morajo udeleženci plačati v posebni zaščitni sklad, in tudi, kako se bodo ta sredstva porabila. Poleg tega je Komisija ugotovila, da bi Depozitni in konsignacijski urad po potrebi nakazal sredstva v posebni zaščitni sklad. Komisija se je spraševala, kako bi se Depozitnemu in konsignacijskemu uradu povrnila sredstva, saj ni bilo jasno, ali bi imele finančne zadruge na voljo dovolj finančnih sredstev. Poleg tega se je spraševala, ali bi dejstvo, da je udeležba za finančne zadruge neobvezna, oviralo učinkovito refinanciranje posebnega zaščitnega sklada.

⁽⁴⁰⁾ Statut določa, da „[...] se lahko takšen dvig zavrne, če bi se zaradi dviga umaknila več kot desetina delničarjev ali več kot desetina vplačanega kapitala v enem proračunskem letu...“ („[...] cette démission peut être refusée si à la suite de la démission, plus d'1/10 des actionnaires ou plus d'1/10 du capital placé devrait disparaître au cours du même exercice [...]“.)

⁽⁴¹⁾ To so delnice iz časa pred združitvijo Dexie.

⁽⁴²⁾ ARCO na svoji spletni strani (<http://www.groeparco.be/faq/be-fr/150/detail/item/789/>) pojasnjuje, da je bila bonus rezerva v statut družbe uvedena leta 2004. Družba ARCOPAR je lahko do leta 2010 k bonus rezervi dodala znesek, če so njeni rezultati to dopuščali. Delničarji zadruge, ki so bili delničarji že pred 3. julijem 2001 (tj. lastniki delnic A, B in C), so upravičeni do sorazmernega dela bonus rezerve. Ta bonus rezerva se doda k nominalni vrednosti njihovih delnic. Primer: delničar X izstopi s kapitalom v vrednosti 100 EUR in skupna nominalna vrednost delnic A, B in C znaša 10 000 EUR. Torej ima delničar X v lasti 1/100 skupnega kapitala družbe. Skupna bonus rezerva znaša 500 EUR. Ob upoštevanju razmerja 1/100 delničarju pripada znesek v višini 5 EUR. Delničar X bo ob izstopu prejel kapital v višini 100 EUR plus 5 EUR iz bonus rezerve.

⁽⁴³⁾ Člen 35 statuta družbe ARCOPAR določa, da: „razen če skupščina ne odloči drugače, se celotno premoženje podjetja unovči. V primeru, da niso vse delnice vplačane v enakem obsegu, likvidacijski upravitelj bodisi zahteva dodatna plačila ali omogočijo predhodnja plačila, da se zagotovi enotnost. Po plačilu dolga in socialnih stroškov se vsa preostala sredstva uporabijo za poplačilo kapitala, vplačanega za delnice. V vsakem primeru se izkupiček likvidacije uporabi v skladu s cilji družbe.“ („Sauf si l'Assemblée générale en décide autrement, tous les actifs de la société sont réalisés. Au cas où les parts ne sont pas toutes libérées dans la même mesure, les liquidateurs restaurent l'équilibre, soit en demandant des versements supplémentaires, soit en effectuant des paiements préalables. Après paiement des dettes et des charges sociales, le solde servira d'abord au remboursement des sommes libérées sur les parts. En tout cas, le solde éventuel de la liquidation doit être affecté en tenant compte des objectifs de la société.“)

⁽⁴⁴⁾ Delež dolga (tj. dolg/skupne obveznosti) družbe ARCOPAR je znašal 19,1 % (31. marca 2011), delež dolga družbe ARCOPLUS 6,5 % (31. marca 2011), delež dolga družbe ARCOFIN pa 25,9 % (31. december 2010).

- (47) Komisija je sklenila, da bi se finančne zadruge lahko šttele za podjetja in da jim ukrep daje selektivno prednost. Glede selektivne prednosti se zdi, da je združna jamstvena shema zadrugam pomagala privabiti nov kapital ali ohraniti obstoječi kapital, saj je obstoječe delničarje zadruge prepričala, naj se ne umaknejo iz finančnih zadrug. Taka zaščita je bila zelo pomembna v obdobjih finančne negotovosti, kot je bilo obdobje od jeseni 2008 do datuma sprejetja kraljevega odloka, ko so bile finančne zadruge učinkovito zaščitene pred tveganjem velikih izstopnih izplačil.
- (48) Komisija je ugotovila tudi, da je bila zaščita daljnosežna in da je Belgija dovolila vstop finančne zadruge prosilke v združno jamstveno shemo ne glede na njen finančni položaj. V primeru ARCO je bil finančnim zadrugam vstop v združno jamstveno shemo odobren, ko so bile že insolventne, in se je zanje kmalu po tem začel postopek likvidacije.
- (49) Komisija je poleg tega ugotovila, da je ukrep izkrivljajal konkurenco, saj so finančne zadruge tekmoval na trgu naložbenih produktov za male vlagatelje, kjer so imele selektivno prednost, ki drugim udeležencem na trgu s podobnimi produkti ni bila na voljo.
- (50) Komisija je menila tudi, da združna jamstvena shema vpliva na trgovino znotraj Unije. Dejansko na belgijskem trgu deluje veliko mednarodnih ponudnikov naložbenih produktov in tržni delež, ki ga lahko finančna zadruga ohrani zaradi ukrepa, jim ni na voljo.
- (51) Komisija se je spraševala, ali bi se lahko finančne zadruge šttele za finančne institucije in ali bi ta dejavnik vplival na veljavnost sporočila o bančništvu iz leta 2008 ⁽⁴⁵⁾. Sklenila je, da bi bilo treba pomoč oceniti neposredno na podlagi Pogodbe, saj se zdi, da finančne zadruge niso finančne institucije v smislu sporočila o bančništvu iz leta 2008.
- (52) Konkretno mora biti ukrep potreben, ustrezen in sorazmeren, da bi bil združljiv z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) Pogodbe. Komisija je dvomila, da ukrep izpolnjuje katerega koli od teh treh kumulativnih meril. Dvomila je tudi, da je zaščita delničarjev finančnih zadrug potrebna za preprečitev resne motnje v belgijskem gospodarstvu. Glede morebitnih učinkov prelivanja je Komisija ugotovila, da je Belgija že izvedla več ukrepov (npr. povečanje kritja v okviru sistema zajamčenih vlog na 100 000 EUR in ukrepi državne pomoči za več bank v različnih oblikah (ukrepi dokapitalizacije, ukrepi za likvidnost, ukrepi za oslabljen sredstva in začasni ukrepi)). Zato ni razumela, zakaj je bilo treba poleg vseh teh ukrepov zagotoviti zaščito za delničarje finančnih zadrug.
- (53) Komisija je dvomila, da je bilo primerno zaščititi delničarje finančnih zadrug. V zvezi s tem je opomnila, da finančne zadruge niso finančne institucije in da se glede na njihovo velikost ne zdijo sistemsko pomembne. Belgijo je pozvala, naj pojasni, preko katerih kanalov bi investicijske izgube, ki so jih utrpeli tudi npr. vlagatelji v vzajemne sklade, ustvarile resne negativne učinke prelivanja za belgijsko gospodarstvo.
- (54) Nazadnje je Komisija dvomila, da je ukrep sorazmeren. Navedla je, da ni jasno, ali bodo finančne zadruge za jamstvo plačale pravično nadomestilo. Poleg tega je ugotovila, da neobvezni vstop skupaj z dejstvom, da Belgija v postopku za sprejetje v shemo ne preverja sposobnosti preživetja, pomeni, da so imele finančne zadruge spodbudo za vstop šele, ko je bilo jasno, da bodo lahko uveljavljale jamstvo. To bi lahko ustvarilo okoliščine, v katerih bi upravičenci lahko uporabili jamstvo in se hkrati v veliki meri izognili plačilu zanj. Nazadnje se je Komisija spraševala tudi, ali bi združna jamstvena shema lahko neupravičeno izkrivljala konkurenco, saj delničarji konkurentov niso bili zaščiteni, kar je finančnim zadrugam olajšalo dostop do kapitala in povečalo njihov skupni tržni delež na trgu naložbenih produktov za male vlagatelje.

⁽⁴⁵⁾ Sporočilo Komisije – Uporaba pravil o državni pomoči za ukrepe v zvezi s finančnimi institucijami v okviru trenutne svetovne finančne krize, UL C 270, 25.10.2008, str. 8.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI O SKLEPU O ZAČETKU POSTOPKA

3.1 Pripombe družbe ARCO

- (55) Po navedbah družbe ARCO se je belgijska vlada odločila za uvedbo združne jamstvene sheme v okviru širšega svežnja ukrepov (povečanje jamstva za hranilne vloge kreditnih institucij na 100 000 EUR ter razširitev sistema jamstev na produkte življenjskega zavarovanja „kategorije 21“ in posamezne delničarje finančnih zadrug) in to odločitev objavila 10. oktobra 2008. Družba ARCO je trdila, da je bila odločitev z dne 10. oktobra 2008 za produkte „kategorije 21“ izvedena z zakonom z dne 15. oktobra 2008 in kraljevim odlokom z dne 14. novembra 2008, za potrdila o lastništvu delnic, ki so jih izdale finančne zadruge, pa z zakonom z dne 14. aprila 2009 in kraljevim odlokom z dne 10. oktobra 2011.
- (56) Družba ARCO je trdila, da združna jamstvena shema ni državna pomoč, saj finančnim zadrugam ne daje selektivne prednosti. Trdila je tudi, da je Komisija ugotovila, da sistem jamstev za zavarovalniške produkte kategorije 21 ne pomeni državne pomoči, ker je bil na voljo vsem zavarovalnicam in zato ni bil selektiven ⁽⁴⁶⁾. Poleg tega ARCO zatrjuje, da je združna jamstvena shema na voljo vsem finančnim zadrugam pod enakimi pogoji in zato ni selektivna.
- (57) Družba ARCO je v skladu s pripombami belgijske vlade trdila, da vse lastnosti delnic finančnih zadrug potrjujejo, da delnice izpolnjujejo iste potrebe strank kot vloge in da jih zakonodajalec obravnava kot take. Poudarila je, da je bila belgijska vlada zaskrbljena zaradi kontaminacijskega učinka. Če Belgija ne bi uvedla združne jamstvene sheme, bi to zmanjšalo zaupanje vlagateljev in morda povzročilo naval na vse varčevalne produkte.

3.2 Pripombe Belgije

- (58) Belgija je trdila, da združna jamstvena shema ne izpolnjuje vseh kumulativnih meril državne pomoči iz člena 107(1) Pogodbe in zato ni državna pomoč. Konkretno je navedla, da tri merila državne pomoči niso izpolnjena. Najprej je Belgija zagovarjala stališče, da ukrep pomeni pomoč posameznikom in ne podjetjem. Poleg tega je trdila, da ukrep finančnim zadrugam ne daje selektivne prednosti in ne izkrivlja konkurence.
- (59) V zvezi s trditvijo, da pomoč ne koristi podjetjem, je Belgija trdila, da je bil običajni sistem zjamčenih vlog za kreditne institucije, vključno z njegovo razširitvijo (tj. združna jamstvena shema), sprejet v okviru izvajanja sklepov Sveta za ekonomske in finančne zadeve, direktive o sistemih zjamčenih vlog, kakor je bila spremenjena, in direktive o odškodninskih shemah za vlagatelje ter v skladu z njimi.
- (60) Belgija je zagovarjala stališče, da imajo posamezne delnice finančnih zadrug vse lastnosti vlog in se tudi kupujejo kot take. Izpostavila je naslednje lastnosti:
- (i) (Posamezni) upravičenci združne jamstvene sheme si zaslužijo enako zaščito kot vlagatelji drugih institucij, ki delujejo na istem poslovnem področju in so predmet enakega nadzora.
 - (ii) Kar zadeva davke, so dividende, ki jih izplačajo finančne zadruge, in obresti, izplačane za vloge, do določenega zneska oproščene pri viru odtegnjenega davka ⁽⁴⁷⁾.
 - (iii) Posamezni delničarji finančnih zadrug lahko vpišejo le določen najvišji znesek kapitala v skladu z določbami statuta finančne zadruge.

⁽⁴⁶⁾ Odločba Komisije v zadevi N256/09, Pomoč za prestrukturiranje za družbo Ethias, UL C 252, 18.9.2010, str. 5. Uvodna izjava 99 navedene odločbe se glasi: „Komisija ugotavlja, da je sistem jamstev, čeprav je njegova razširitev koristila družbi Ethias, na voljo vsem udeležencem na trgu pod enakimi pogoji. Komisija ob upoštevanju navedenega meni, da prednost, ki jo daje ukrep, ni selektivna in zato ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU“.

⁽⁴⁷⁾ Glej uvodno izjavo 26 in opombo 36.

- (iv) Delničarji finančnih zadrug lahko iz družbe izstopijo samo v prvih šestih mesecih poslovnega leta in delničar, ki želi izstopiti, ni upravičen do sorazmernega dela kapitalskega dobička zadruga. Po navedbah Belgije vrednost delnic zadruga ne izraža vrednosti osnovnih sredstev finančne zadruga, zato te delnice ne konkurirajo naložbenim produktom na splošno, ampak le podskupini produktov, ki so že upravičeni do državnega jamstva (tj. vloge in produkti življenjskega zavarovanja „kategorije 21“).
 - (v) Delnice finančnih zadrug so registrirane in njihova prenosljivost je omejena z zakonom ⁽⁴⁸⁾. Ni jih mogoče prosto prodati s ciljem ustvariti kapitalski dobiček. Delničarji finančnih zadrug so upravičeni samo do skromnih (davka oproščenih) dividend in povračila, ko izstopijo iz zadruga.
 - (vi) Delnic finančne zadruga ni mogoče obravnavati kot naložbo v delnice korporacije ali subjekta, ki kotira na borzi.
 - (vii) Delnic finančne zadruga ni mogoče šteti za tvegano naložbo, saj delničarji finančnih zadrug niso upravičeni do kapitalskih dobičkov.
 - (viii) Zadrughna jamstvena shema ščiti le delnice v lasti fizičnih oseb (v nasprotju z institucijami).
- (61) Glede odsotnosti selektivne prednosti je Belgija poudarila, da zadrughna jamstvena shema krije samo delnice finančnih zadrug, izdane pred 10. oktobrom 2011. Pripomnila je, da finančne zadruga po navedenem datumu niso mogle uporabljati zadrughne jamstvene sheme, da bi se uveljavile na katerem koli trgu. Pojasnila je tudi, da družba ARCO od septembra 2008 ni izdala nobenih novih delnic.
- (62) Poleg tega je Belgija zanikala, da je zadrughna jamstvena shema finančnim zadrugam pomagala ohraniti obstoječi kapital. V podporo tej trditvi je navedla, da je bilo sporočilo za javnost z dne 10. oktobra 2008 zgolj predlog politične pobude, v katerem so bile finančne zadruga le na kratko omenjene. Po navedbah Belgije sporočilo za javnost z dne 10. oktobra 2008 ni bilo podroben sporazum, usklajen s sočasnimi sporočili finančnih zadrug za javnost. V zvezi s tem je Belgija razlikovala med svojim sporočilom za javnost in sporočili za javnost, ki sta jih izdali vlada Združenega kraljestva in družba Lloyds v zadevi Lloyds ⁽⁴⁹⁾, na katero se je Komisija sklicevala v svojem sklepu o začetku postopka. Belgija je zaključila, da sporočilo za javnost z dne 10. oktobra 2008 ni ukrep, ki bi finančnim zadrugam lahko dal selektivno prednost. Glede poznejšega sporočila za javnost z dne 21. januarja 2009 je bilo po mnenju Belgije normalno, da je družba ARCO to sporočilo vlade takoj objavila na svoji spletni strani, saj so takrat vse finančne zadruga (vključno z ARCO) pozorno spremljale to zadevo.
- (63) Belgija je vztrajala, da bi morala Komisija uporabiti enak pristop kot v zadevi v zvezi z družbo Ethias in skleniti, da zadrughna jamstvena shema ni selektivna. Trdila je tudi, da je Sodišče v zadevi Paint Graphos ⁽⁵⁰⁾ že priznalo posebni položaj pravih zadrug. Opozorila je predvsem na točko 61 sodbe v zadevi Paint Graphos, iz katere je razvidno, da se take zadruga ob upoštevanju njihovih posebnih značilnosti „načeloma ne štejejo, da so v dejanskem in pravnem položaju, ki je primerljiv s položajem gospodarskih družb“.
- (64) Belgija je predložila tudi informacije o številu delničarjev družbe ARCO, ki so iz družbe izstopili po začetku krize. V poslovnih letih pred prostovoljno likvidacijo je število delničarjev družbe ARCO, ki so zahtevali povračilo kapitala, leta 2007/2008 doseglo 9 764, leta 2008/2009 21 150, leta 2010/2011 pa 23 762.
- (65) Belgija je glede izkrivljajočih učinkov ukrepa trdila, da bi morala Komisija v razumni meri pojasniti, katerim finančnim produktom konkurirajo delnice finančnih zadrug, čeprav so belgijski organi priznali, da Komisiji v postopku v zvezi z državno pomočjo ni treba podati podrobne opredelitve trga. Belgija je v bistvu trdila, da je bila posameznim delničarjem finančnih zadrug na voljo enaka raven zaščite kot vlagateljem v podobne depozitne ali varčevalne produkte.

⁽⁴⁸⁾ Glej uvodno izjavo 23.

⁽⁴⁹⁾ Zadeva N428/09, Prestrukturiranje skupine Lloyds Banking Group, UL C 46, 24.2.2010, str. 2, uvodna izjava 124.

⁽⁵⁰⁾ Glej združene zadeve od C-78/08 do C-80/08, Paint Graphos in drugi, ZOdL 2011, str. I-7611, točka 61.

- (66) Belgijski organi so tudi pojasnili, da ima zadružna jamstvena shema isti namen kot direktiva o sistemih zajamčenih vlog, tj. zaščititi vloge posameznih varčevalcev, ohraniti zaupanje vlagateljev in doseči večjo stabilnost na finančnih trgih. Belgija meni, da sistemi zajamčenih vlog drugih držav članic včasih krijejo tudi neklasične depozitne produkte, in trdi, da bi morala Komisija ta dejavnik upoštevati ⁽⁵¹⁾.
- (67) Belgija je poleg tega vztrajala, da bi bilo treba v primeru, da bi Komisija ugotovila, da zadružna jamstvena shema pomeni državno pomoč, to pomoč šteti za združljivo z notranjim trgov na podlagi člena 107(3)(b) Pogodbe. Menila je, da ni pomembno, ali je ARCO finančna institucija v smislu sporočila o bančništvu iz leta 2008. Po mnenju Belgije bi morala Komisija odgovoriti na ključno vprašanje, ali je zadružna jamstvena shema primeren in potreben odziv za preprečitev resne motnje v gospodarstvu.
- (68) Belgija je zagovarjala stališče, da je ukrep potreben, da so njegovi učinki omejeni na najmanjše in da so mehanizmi za porazdelitev bremena zagotovljeni.
- (69) Belgija je najprej razvila argument, da je zadružna jamstvena shema primerna in potrebna za pomiritev vlagateljev v Belgiji.
- (70) Belgija je priznala, da je teoretično mogoče, da bi lahko imele institucije, ki imajo v svoji bilanci stanja zaščitene vloge, posredno korist od obstoja takih zaščitnih shem, saj te prispevajo k preprečevanju množičnega dvigovanja bančnih vlog. Vendar je pojasnila, da so sistemi zajamčenih vlog potrebni za preprečevanje množičnega dvigovanja bančnih vlog in motenj na finančnih trgih. Belgija je trdila, da je zadružna jamstvena shema potrebna za preprečitev zmanjšanja zaupanja javnosti v belgijski finančni sistem. Osnovne lastnosti delnic zadrug kot varčevalnih produktov in dejstvo, da se več kot polovica sredstev zadrug vložijo v banke, so povečali njihovo podobnost z vlogami in poudarili njihov pomen za belgijski bančni sistem. Nenadzorovano neizpolnjevanje obveznosti finančnih zadrug bi imelo učinek snežene kepe na vse finančne institucije in na belgijsko gospodarstvo. Če se za delnice finančnih zadrug ne bi zagotovila enaka raven zaščite kot za osnovne vloge, bi to pomenilo enako tveganje kot v primeru, da se ne bi zagotovila zaščita za vloge. To bi resno vplivalo na zaupanje javnosti v vse depozitne produkte v Belgiji in ustvarilo sistemsko tveganje. Belgija se je v podporo svojim argumentom sklicevala na dejstvo, da je število delničarjev (fizičnih oseb) finančnih zadrug veliko glede na celotno prebivalstvo Belgije ⁽⁵²⁾.
- (71) Belgija je poleg tega močno nasprotovala izrazju, ki ga je Komisija uporabila v sklepu o začetku postopka, zlasti izrazu „kapitalski instrumenti“ iz uvodne izjave 62 in izrazu „tvegani kapital“ iz opombe 35.
- (72) Da bi Belgija dokazala potrebo po zadružni jamstveni shemi, je Komisiji predložila tudi pismo odbora za finančno stabilnost z dne 29. oktobra 2008 ⁽⁵³⁾ in pismo guvernerja NBB takratnemu ministru za finance z dne 7. oktobra 2011 ⁽⁵⁴⁾.
- (73) Belgija se je v svojih pripombah o združljivosti ukrepa sklicevala na sklep Komisije v zvezi z družbo Ethias. Navedla je, da je Komisija sprejela ukrepe v korist družbe Ethias, vključno z razširitvijo sistema zajamčenih vlog na produkte „kategorije 21“, kot primerne in potrebne za preprečitev resne motnje v belgijskem gospodarstvu.
- (74) Nato je Belgija ponovila svoje mnenje, da je ukrep sorazmeren. Finančne zadruge si delijo breme, med drugim preko svojih prispevkov v posebni zaščitni sklad. Belgija je menila, da je višina nadomestila za jamstvo razumna in podobna prispevkom za jamstvene sisteme drugih zaščitnih institucij. Ni se strinjala, da bi bil lahko ukrep nesorazmeren zaradi prostovoljnega značaja zadružne jamstvene sheme.

⁽⁵¹⁾ Belgija se sklicuje na primer na irski sistem zajamčenih vlog, ki krije tudi vloge, ki presegajo prag 100 000 EUR, na danski jamstveni sklad za deponente in vlagatelje, ki po navedbah Belgije v celoti krije pokojninske račune, račune strank odvetnikov in depozite za kupnino za nepremičnine do devet mesecev po vložitvi, ter na ciprsko upravo za nadzor in razvoj zadrug, ki po navedbah Belgije štiti trajne vloge članov zadružnih hranilnic.

⁽⁵²⁾ Belgija je pojasnila, da ima ARCO 800 000 posameznih delničarjev, Cera jih ima več kot 400 000, Lanbokas/Agricaiss 150 000 in ArgenCo skoraj 70 000.

⁽⁵³⁾ Glej tudi uvodno izjavo 11.

⁽⁵⁴⁾ Glej tudi uvodno izjavo 13.

- (75) Belgija je menila, da bi morala Komisija, če bi ugotovila, da je ukrep državna pomoč, skleniti, da je ukrep združljiva pomoč za likvidacijo. Opozorila je, da kraljevi odlok z dne 7. novembra 2011 jasno določa, da bi se kakršno koli plačilo iz posebnega zaščitnega sklada v primeru likvidacije katere koli zadevne zadruga izplačalo šele po izdaji in potrditvi dokončnega sklepa o likvidaciji.
- (76) Belgija je zagovarjala tudi stališče, da začasni odlog Komisije ni zajemal izplačil posameznikom po likvidaciji družbe ARCO, ker fizične osebe niso podjetja.
- (77) Belgija je z dopisom z dne 18. marca 2014, ki je bil poslan po izteku roka, Komisiji predložila nekaj dodatnih pripomb.
- (78) Trdila je, da Komisija ne more prepovedati plačil jamstev za posamezne delničarje. Komisija Belgiji ne sme naložiti prekinitve plačil v okviru združne jamstvene sheme ali izterjati izvršenih plačil posameznim delničarjem v okviru sheme.
- (79) Delničarji, ki so bili fizične osebe, niso bili podjetja v smislu člena 107(1) Pogodbe in plačilo jamstva takim posameznim delničarjem ne bi vplivalo na ARCO ali na verjetnost, da bo Belgija izterjala pomoč, ki so jo prejela ta podjetja.

4. OCENA UKREPA

4.1 Upravičenec ukrepa

- (80) Komisija najprej opozarja, da je v uvodni izjavi 18 sklepa o začetku postopka trdila, da združna jamstvena shema koristi finančnim zadrugam. Vendar je skrbna analiza časovnega zaporedja in značilnosti ukrepa pokazala, da je bila družba ARCO edina prava upravičenka ukrepa, kot je opisano v tem oddelku.
- (81) V tem primeru Komisija ugotavlja, da obstaja pomembna razlika med družbo ARCO in drugimi finančnimi zadrugami, ki bi lahko bile upravičene do sodelovanja v združni jamstveni shemi.
- (82) Iz opisa dejstev ⁽⁵⁵⁾ je razvidno, da je bila združna jamstvena shema od samega začetka prilagojena družbi ARCO, ki se je znašla v težavah zaradi svojih naložb v skupino Dexia. Na koncu je bila ARCO edina finančna zadruga, ki je zaprosila za sodelovanje v ukrepu.
- (83) V zvezi z drugimi finančnimi zadrugami Komisija ugotavlja, da je združna jamstvena shema prostovoljna shema, da je Svet ministrov po lastni presoji odločal o sprejetju finančne zadruga prosilke v združno jamstveno shemo in o pogojih za sprejetje, da nobena druga finančna zadruga ni zaprosila za sodelovanje v združni jamstveni shemi ter da so nekatere finančne zadruga izkazale odklonilno stališče do sheme. Komisija poleg tega ugotavlja, da nobena druga finančna zadruga ni imela tako velikih težav s svojimi naložbami, kot jih je imela družba ARCO z Dexio.
- (84) Zato Komisija ugotavlja, da je družba ARCO edina prava upravičenka združne jamstvene sheme, ki je opravljala gospodarske dejavnosti.

⁽⁵⁵⁾ Glej predvsem navedbe takratnega ministra za finance na zaslišanju pred komisijo za Dexio, ki so opisane v uvodni izjavi 8 in opombi 6. Glej tudi izjave sedanjega ministra za finance, objavljene v reviji Trends in citirane v opombi 7.

4.2 Objava in izvajanje ukrepa pomenita en sam poseg

- (85) Komisija ugotavlja, da je vlada odločitev glede ukrepa sprejela 10. oktobra 2008 in jo isti dan objavila ⁽⁵⁶⁾. Jasno je, da je belgijska vlada odločitev, da bo družbi ARCO dala možnost koriščenja zadružne jamstvene sheme, sprejela v času, ko je bil leta 2008 zasnovan ukrep v korist Dexie ⁽⁵⁷⁾. Sporočilo za javnost z dne 21. januarja 2009 je vsebovalo dodatne podrobnosti o ukrepu, po njegovi objavi pa se je začel pravni prenos zaveze vlade.
- (86) Komisija je seznanjena z zavezujočim in nedvoumnim izrazjem v sporočilih za javnost z dne 10. oktobra 2008 in 21. januarja 2009, v katerih so bili uporabljeni izrazi, kot sta „décidé“ in „lengagement“, kar je ustvarilo upravičena pričakovanja glede njune izpolnitve.
- (87) Poleg tega sta bili sporočili za javnost poslani po uradni poti, in sicer so sporočilo z dne 10. oktobra 2008 poslale službe Ministrstva za finance, sporočilo z dne 10. januarja 2009 pa je bilo poslano v imenu predsednika vlade in ministra za finance. Ponavljanje sporočil za javnost je okrepilo temeljno sporočilo.
- (88) Komisija ugotavlja, da je bilo že v času sporočila za javnost z dne 10. oktobra 2008 jasno, da bo zadružna jamstvena shema zasnovana kot razširitev sistema zajamčenih vlog. Sporočilo za javnost z dne 21. januarja 2009 vsebuje dodatne tehnične podrobnosti. Družba ARCO je to sporočilo objavila na svoji spletni strani takoj, ko je bilo objavljeno. Jasno je, da je to storila, da bi pomirila svoje posamezne delničarje. Komisija poleg tega ugotavlja, da je bil ukrep ves čas dosleden, saj se od prve objave 10. oktobra 2008 do končnega kraljevega odloka ni bistveno spremenil.
- (89) Sodišče je v svoji sodbi z dne 19. marca 2013 v združenih zadevah C-399/10 P in C-401/10 P ⁽⁵⁸⁾ odločilo, da se lahko objava in dejansko izvajanje ukrepa štejeta za en sam poseg, če to upravičujejo časovno zaporedje, namen objave in izvajanja ter položaj podjetja v času takega posega. Podobno je Belgija v obravnavanem primeru 10. oktobra 2008 sprejela in objavila odločitev o ukrepu, ki je bil pozneje izveden za isti namen v zvezi s prvotno predvidenim upravičencem. Poleg tega je Komisija v svojih odločbah objavo in izvajanje štela za en ukrep ter menila, da je bila prednost pridobljena na dan objave ⁽⁵⁹⁾. Dejansko je sedanji belgijski minister za finance zadevni ukrep opredelil kot zavezo, sprejeto leta 2008 ⁽⁶⁰⁾.
- (90) Komisija na podlagi informacij iz uvodnih izjav od 85 do 89 ugotavlja, da je treba objavo in izvajanje zadružne jamstvene sheme obravnavati kot en ukrep.

⁽⁵⁶⁾ Kar potrjujejo tudi navedbe, ki jih je takratni minister za finance predložil komisiji za Dexio ter so opisane v uvodni izjavi 8 in opombi 6.

⁽⁵⁷⁾ „En même temps“ v izjavah takratnega ministra za finance pred komisijo za Dexio, ki so citirane v opombi 6.

⁽⁵⁸⁾ Glej združeni zadevi C-399/10 P in C-401/10 P, Bouygues SA in Bouygues Télécom SA proti Evropski komisiji in drugim, ZOdl. 2013, str. I-0000.

⁽⁵⁹⁾ Glej na primer uvodno izjavo 48 Odločbe Komisije z dne 30. marca 2010 v zadevi NN 11/10 o podpornih ukrepih v obliki kapitala v zvezi z Irish Nationwide Building Society, UL C 60, 25.2.2011, str. 6: „Komisija nadalje ugotavlja, da je bila pomoč dejansko dodeljena 22. decembra 2009 na podlagi izjave ministra za finance o nameri dokapitalizacije družbe INBS“, uvodno izjavo 41 Odločbe Komisije z dne 10. avgusta 2010 v zadevi NN 35/10 o tretji dokapitalizaciji v korist banke Anglo Irish Bank, UL C 290, 27.10.2010, str. 4: „Komisija nadalje ugotavlja, da je bila dokapitalizacija dejansko odobrena 30. junija 2010 na podlagi izjave ministra za finance glede dokapitalizacije družbe Anglo“, ter uvodni izjavi 49 in 50 Odločbe Komisije z dne 27. julija 2012 v zadevi SA.34824 o zavezi sklada HFSF za dokapitalizacijo Narodne banke Grčije, UL C 359, 21.11.2012, str. 18: „S premostitveno dokapitalizacijo, ki je bila dokončana 28. maja 2012, so se izvedle obveznosti iz pisma o zavezi, torej predstavlja podaljšanje iste pomoči“. Podobne obrazložitve so bile podane tudi v drugih zadevah v zvezi z grškimi bankami, in sicer v zadevah o zavezi sklada HFSF za dokapitalizacijo banke Alpha Bank, SA.34823, UL C 357, 20.11.2012, str. 36, o zavezi HFSF za dokapitalizacijo banke Eurobank, SA.34825, UL C 359, 21.11.2012, str. 31, in o zavezi HFSF za dokapitalizacijo banke Piraeus Bank, SA.34826, UL C 359, 21.11.2012, str. 43.

⁽⁶⁰⁾ Glej opombo 7.

4.3 Obstoje pomoči

- (91) Kot je navedeno v členu 107(1) Pogodbe, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgov, kolikor prizadene trgovino med državami članicami, razen če Pogodba določa drugače.
- (92) Belgija in družba ARCO trdita, da bi se morala Komisija pri proučitvi, ali je ARCO prejela državno pomoč, opreti na svojo drugo odločbo, in sicer na tisto v zadevi Ethias ⁽⁶¹⁾. Vendar je državna pomoč objektivni pojem, ki je opredeljen v Pogodbi. Da bi se ukrep označil za državno pomoč, mora izpolnjevati naslednja štiri (kumulativna) merila državne pomoči: (i) ukrep mora dodeliti država ali pa mora biti zagotovljen iz državnih sredstev, (ii) upravičencu do pomoči mora dajati selektivno prednost, (iii) izkrivljati mora konkurenco oziroma bi lahko izkrivljala konkurenco ter (iv) prizadeti mora trgovino med državami članicami.
- (93) Komisija mora proučiti, ali so navedena merila izpolnjena, in bo to storila v uvodnih izjavah od 94 do 110.

Državna sredstva

- (94) Komisija mora proučiti, ali se združna jamstvena shema financira z državnimi sredstvi in ali jo je mogoče pripisati državi.
- (95) V skladu z ustaljeno sodno prakso ⁽⁶²⁾ so vsa denarna sredstva, ki jih lahko javni organi dejansko uporabijo za podporo podjetjem, ne glede na to, ali ta sredstva spadajo v trajno premoženje javnih organov, zajeta v členu 107(1) Pogodbe, če ostanejo pod stalnim državnim nadzorom in so torej na voljo pristojnim državnim organom.
- (96) Ukrep pomeni državno pomoč, zlasti če sredstva izvirajo iz prispevkov, ki jih predpisuje zakonodaja države, ter če se ta sredstva upravljajo in porazdelijo v skladu z določbami navedene zakonodaje, tudi če jih uporabljajo nedržavne institucije. Status organa ali podjetja, ki dodeli zadevno pomoč, se ne šteje za odločilni dejavnik za uporabo pravil o državni pomoči.
- (97) Komisija v zvezi z organizacijo združne jamstvene sheme ugotavlja, da belgijska zakonodaja določa, kakšne prispevke morajo plačati udeleženci in kako bodo ta sredstva uporabljena. Zato se sredstva posebnega zaščitnega sklada štejejo za državna sredstva, tudi če so bila prvotno pridobljena iz zasebnih virov.
- (98) Poleg tega, če obstaja potreba po ukrepanju Depozitnega in konsignacijskega urada, bo vladni organ nakazal sredstva, potrebna za izplačila, ki bi jih moral izplačati posebni zaščitni sklad. Ta vidik združne jamstvene sheme v vsakem primeru ustvarja dovolj konkretno ekonomsko tveganje obremenitve proračuna države članice v zvezi z državnimi sredstvi, ki morajo biti na voljo za namene člena 107(1) Pogodbe ⁽⁶³⁾.
- (99) Glede odgovornosti Belgije za ukrep je jasno, da združne jamstvene sheme ni mogoče obravnavati kot prenos direktive o sistemih zajamčenih vlog. Direktiva o sistemih zajamčenih vlog določa le, da morajo države članice uvesti sistem zajamčenih vlog za vloge v kreditnih institucijah, in člen 2 navedene direktive izrecno določa, da so vsi instrumenti, ki spadajo pod opredelitev lastnih sredstev kreditnih institucij, izključeni iz vračila prek sistemov zajamčenih vlog. Če se država članica odloči vzpostaviti druge jamstvene sisteme vračil za druge finančne

⁽⁶¹⁾ Kot je opisano v uvodnih izjavah 56 in 63.

⁽⁶²⁾ Glej zadevo C-262/12, Vent de Colère, ZOdl. 2013, str. I-0000, točka 21, in zadevo T-358/94, Air France proti Komisiji, Recueil 1996, str. II-2109, točke od 63 do 69.

⁽⁶³⁾ Glej zadevo C-279/08 P, Komisija proti Nizozemski, ZOdl. 2011, str. I-7671, točka 111.

produkte, ta odločitev ne izhaja iz zakonodaje Unije, ampak pomeni pobudo same države članice ⁽⁶⁴⁾. Komisija ugotavlja tudi, da se Belgija sklicuje na odškodninsko shemo za vlagatelje, vendar ta primerjava ni pomembna, saj odškodninske sheme za vlagatelje niso namenjene kritju naložbenih tveganj. Kot je bilo pojasnjeno že v uvodni izjavi 21, so odškodninske sheme za vlagatelje namenjene zgolj za primere, ko investicijsko podjetje ni sposobno vrniti sredstev, ki pripadajo vlagatelju, na primer zaradi goljufije ali težav s sistemi podjetja.

Selektivna prednost

- (100) Komisija ugotavlja, da je zadružna jamstvena shema družbi ARCO prinesla koristi. Sodišče je priznalo, da lahko podjetja pridobijo prednost v obliki lažjega dostopa do kapitala, če ukrep države članice, sprejet v korist vlagateljev, poveča njihovo pripravljenost za vlaganje denarja v določeno skupino ciljnih podjetij za naložbe ⁽⁶⁵⁾. Obravnavani ukrep je subjektom v skupini ARCO pomagal ohraniti obstoječi kapital, saj je njihove obstoječe delničarje prepričal, naj ne izstopijo iz teh finančnih zadrug ⁽⁶⁶⁾, kar je v negotovih razmerah na trgu, značilnih za obdobje takoj po stečaju banke Lehman Brothers, pomenilo zelo pomembno prednost. Dejstvo, da je skupina ARCO 21. januarja 2009 na svoji spletni strani objavila sporočilo belgijske vlade za javnost, da bi pomirila svoje delničarje, jasno kaže, da je bila možnost skupine ARCO, da pomiri vlagatelje, zanjo velika prednost. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da je bilo v prospektu družbe ARCOPAR, izdanem poleti 2008 ⁽⁶⁷⁾, omenjeno tveganje izstopa posameznih delničarjev iz finančne zadruge ⁽⁶⁸⁾, ⁽⁶⁹⁾.
- (101) Ukrep je tudi očitno selektiven. Uporablja se samo za imetnike delnic finančnih zadrug in ne za imetnike naložbenih produktov, ki so jih izdala konkurenčna podjetja. Zato udeleženci na finančnih trgih, ki nudijo konzervativne obvezniške sklade, sklade denarnega trga ali jamstvene vzajemne sklade, svojim strankam niso mogli ponuditi podobnega jamstva. Belgija trdi, da so posamezne delnice finančnih zadrug v bistvu podobne vlogam ⁽⁷⁰⁾. Vendar se veliko elementov, na katere se je sklicevala Belgija, ne nanaša na finančne zadruge, ampak na zadruge na splošno. Poleg tega opis delnic finančnih zadrug, ki ga je podala Belgija, ne vsebuje pomembnih informacij, kot so tveganja, povezana z vlaganjem v te instrumente ⁽⁷¹⁾, ki niso značilna za vloge.
- (102) Selektivnost ukrepa je jasna tudi, če obravnavo finančnih zadrug primerjamo z obravnavo drugih priznanih nefinančnih zadrug. Belgija se je pri zagovarjanju posebne obravnave posameznih delničarjev finančnih zadrug oprla na zadevo Paint Graphos. Predhodna odločba v zadevi Paint Graphos se nanaša na predložitveni sklep italijanskega sodišča, ki je želelo izvedeti, ali se lahko davčne ugodnosti, ki jih uživajo proizvodne in delovne zadruge, štejejo za državno pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe. Sodišče je v svoji sodbi odločilo, da je treba davčno ugodnost presoditi na podlagi štirih kumulativnih meril državne pomoči, in podalo podrobnejša navodila predvsem o tem, kako presoditi, ali taka davčna ugodnost pomeni selektivno prednost ⁽⁷²⁾. Sodišče je menilo, da je treba ugotoviti, (i) ali bi lahko značilnosti davčnega sistema upravičile tako davčno ugodnost ⁽⁷³⁾, (ii) ali se uporabljajo ustrezni postopki nadzora in spremljanja ⁽⁷⁴⁾ ter (iii) ali je bila davčna ugodnost sorazmerna in ni presegla najnižje potrebne stopnje ⁽⁷⁵⁾.

⁽⁶⁴⁾ V zvezi s tem glej zadevo C-460/07, Puffer, ZOdl. 2009, str. I-3251, točke od 69 do 71, in zadevo T-351/02, Deutsche Bahn proti Komisiji, ZOdl. 2006, str. II-1047, točke od 99 do 104.

⁽⁶⁵⁾ Zadeva C-156/98, Nemčija proti Komisiji, Recueil 2000, str. I-6857, točki 26 in 27, ter zadeva C-382/99, Nizozemska proti Komisiji, Recueil 2002, str. I-5163, točke 38 in od 60 do 66. Glej tudi zadevo T-445/05, Associazione italiana del risparmio gestito in Fineco Asset Management proti Komisiji, ZOdl. 2009, str. II-289, točka 131.

⁽⁶⁶⁾ Glej tudi izjave sedanjega belgijskega ministra za finance, objavljene v reviji Trends in citirane v opombi 7.

⁽⁶⁷⁾ Glej opombo 39.

⁽⁶⁸⁾ Glej uvodno izjavo 44.

⁽⁶⁹⁾ Poleg tega je ukrep skupini ARCO dal prednost v smislu, da bi lahko zadružno jamstveno shemo uporabila za privabljanje novega kapitala, čeprav Komisija priznava, da ARCO od 10. oktobra 2008 ni izkoristila te možnosti. Nasprotno so druge finančne zadruge, kot sta ArgenCo in Lanbokas/Agricaïsse, izrecno izrazile odklonilno stališče do zadružne jamstvene sheme, kot je opisano v opombi 12, čeprav so pridobile nov kapital.

⁽⁷⁰⁾ Glej uvodno izjavo 60, v kateri so opisane lastnosti, ki so po mnenju Belgije ključne značilnosti posameznih delnic finančnih zadrug.

⁽⁷¹⁾ Zlasti iz uvodne izjave 44 je razvidno, da imajo delničarji družbe ARCO v lasti naložbo, ki temelji na sposojenem kapitalu, vložnem v sredstva, za katera je značilno tveganje za eno samo izpostavljenost (tj. Dexia).

⁽⁷²⁾ Glej točke od 48 do 76 navedene sodbe.

⁽⁷³⁾ Točke od 67 do 73 navedene sodbe.

⁽⁷⁴⁾ Točka 74 navedene sodbe.

⁽⁷⁵⁾ Točki 75 in 76 navedene sodbe.

- (103) Komisija meni, da argumenta Belgije ni mogoče upoštevati, saj se narava prednosti, ki jo zagotavlja obravnavani ukrep, bistveno razlikuje od tiste, ki jo je Sodišče proučilo v zadevi Paint Graphos. Ukrep, ki ga je uvedla Belgija, vključuje zagotovitev pozitivne ugodnosti in ne oprostitve plačila davčne obremenitve ali obveznosti plačila dajatve. Zato za ukrep ni mogoče uporabiti standardne tridelne analize, ki so jo sodišča Unije odobrila za proučitev, ali je davčna ugodnost ali oprostitve plačila dajatve selektivna.
- (104) Tudi če bi se za obravnavani ukrep uporabila analiza iz zadeve Paint Graphos, so posebnosti ukrepa take, da bi v vsakem primeru ostal selektiven.
- (105) Komisija najprej opozarja, da se zadeva Paint Graphos nanaša na vse proizvodne in delovne zadrage in ne na relativno majhen podsektor, kot so finančne zadrage. Če bi morale biti „prave“ zadrage res deležne posebne obravnave, kot trdi Belgija, bi se morala ta posebna obravnava uporabljati za vse priznane zadrage. Omejena osredotočenost ukrepa na finančne zadrage torej sama po sebi zadostuje za ugotovitev, da je ukrep selektiven.
- (106) Poleg tega Komisija ugotavlja, da se glede na mnenje Belgije zdi, da so si finančne zadrage od 10. oktobra 2008 zaslužile dodatne privilegije. Ugotavlja, da so bile priznane zadrage pred navedenim datumom deležne neke vrste ugodne obravnave zaradi svojega posebnega statusa, in sicer v obliki oprostitve pri viru odtegnjenega davka ⁽⁷⁶⁾. Komisija v tem sklepu ne odloča, ali je navedena davčna ugodnost sorazmerna, meni pa, da 10. oktobra 2008 ni bilo nobenega razloga za nenadno uvedbo dodatnega nadomestila ali zaščite za družbe s statusom finančne zadrage.
- (107) Nazadnje, tudi če bi Komisija v skladu s predlogom Belgije opravila analizo iz zadeve Paint Graphos, meni, da zagotovitev 100-odstotnega jamstva posameznim delničarjem skupine ARCO (tj. del (i) analize iz zadeve Paint Graphos), katere članice so bile družbe z omejeno odgovornostjo, ni mogoče upravičiti. Zaradi narave takih družb, kot jo določajo splošna pravila belgijskega prava gospodarskih družb, bi se morali posamezni delničarji skupine ARCO zavedati, da bi lahko v primeru likvidacije izgubili ves svoj kapital ⁽⁷⁷⁾. Poleg tega 100-odstotna zaščita vsega kapitala, ki so ga vpisali posamezni delničarji finančnih zadrug, ni sorazmeren ukrep (del (iii) analize iz zadeve Paint Graphos), saj bi bili ti delničarji zaščiteni pred vsakim tveganjem, kar bi podjetjem, katerih delnice imajo v lasti, prineslo neupravičeno prednost ⁽⁷⁸⁾.

Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino med državami članicami

- (108) Zadržna jamstvena shema finančnim zadrugam daje prednost, ki je drugi ponudniki naložbenih produktov za male vlagatelje in druge priznane nefinančne zadrage nimajo. Zaradi ukrepa je lahko družba ARCO dlje časa ohranila svoj tržni delež. Ni utrpela odliva kapitala ali pa je do odliva prišlo pozneje in je bil manjši, kot bi bil v odsotnosti ukrepa. Zato kapital, ki bi bil sicer na voljo za naložbe, ni bil na voljo ostalim ponudnikom, ki so morali tekmovali na podlagi kakovosti svojih storitev in niso mogli računati na zadržno jamstveno shemo. Zato zadržna jamstvena shema izkrivlja konkurenco ⁽⁷⁹⁾.
- (109) Če država članica podjetju dodeli pomoč, se lahko zato notranja dejavnost ohrani ali poveča, s tem pa se zmanjšajo možnosti podjetij s sedežem v drugih državah članicah za (nadalnje) uveljavljanje na trgu ⁽⁸⁰⁾. Na belgijskem trgu posluje veliko mednarodnih ponudnikov naložbenih produktov, zato ukrep nedvomno vpliva na trgovino v Uniji.

⁽⁷⁶⁾ Glej uvodno izjavo 26.

⁽⁷⁷⁾ Glej povzetek v uvodni izjavi 44, kjer so dejavniki tveganja opisani na podlagi prospekta za delnice družbe ARCOPAR, izdane poleti 2008.

⁽⁷⁸⁾ Ker analiza v uvodni izjavi 107 zadostuje za dokaz, da zadržna jamstvena shema ne izpolnjuje meril, opisanih v zadevi Paint Graphos, Komisiji v tem sklepu ni treba odločiti glede vprašanja, ali se uporabljajo ustrezni postopki nadzora in spremljanja za preprečitev, da gospodarski subjekti izbirajo in spreminjajo svojo posebno pravno obliko samo zato, da bi lahko izkoristili določene koristi, ki jih uživa zadevna vrsta podjetja (del (ii) analize iz zadeve Paint Graphos).

⁽⁷⁹⁾ Za podobno analizo glej ugotovitve Sodišča v zadevi C-156/98, Nemčija proti Komisiji, Recueil 2000, str. I-6857, točke od 29 do 31.

⁽⁸⁰⁾ Glej zadevo C-197/11, Libert in drugi, ZOdl. 2013, str. I-0000, točke od 76 do 79.

Sklepne ugotovitve

- (110) Na podlagi analize iz uvodnih izjav od 91 do 109 Komisija ugotavlja, da združna jamstvena shema vključuje državna sredstva, pomeni selektivno prednost za družbo ARCO, izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino znotraj Unije, zato izpolnjuje vsa merila državne pomoči. Vsi navedeni elementi so bili prisotni najpozneje takrat, ko je bil sprejet kraljevi odlok z dne 10. oktobra 2011, vendar je prednost, ki jo je ustvaril ukrep, obstajala že od 10. oktobra 2008, ko so belgijski organi objavili sporočilo o uvedbi tega ukrepa. Pri proučitvi združljivosti pomoči in po potrebi izterjavi od njenih upravičencev je treba upoštevati celotni znesek pomoči.

4.4 Združljivost pomoči

- (111) Po ugotovitvi, da je združna jamstvena shema državna pomoč v smislu člena 107(1) Pogodbe, mora Komisija ugotoviti, ali je mogoče pomoč opredeliti kot združljivo z notranjim trgov.
- (112) Člen 107(1) Pogodbe določa, da je državna pomoč, ki je nezdružljiva z notranjim trgov, prepovedana, razen če Pogodba določa drugače. V odstavkih (2) in (3) člena 107 Pogodbe sta nato opredeljeni dve kategoriji združljive pomoči.
- (113) V členu 107(2) Pogodbe so našteje kategorije državne pomoči, ki so samodejno izvzete iz prepovedi, vendar združna jamstvena shema ne spada v nobeno izmed teh kategorij.
- (114) Člen 107(3) Pogodbe zajema več kategorij pomoči, ki se lahko štejejo za združljive z notranjim trgov. Teoretično bi se lahko uporabil pododstavek (b) ali (c) člena 107(3) Pogodbe.
- (115) V zvezi s členom 107(3)(c) Pogodbe je Komisija v smernicah pojasnila, kako bo za nekatere vrste pomoči uporabljala izjemo, določeno v navedeni določbi. Vendar Komisija ugotavlja, da ukrep ne ustreza nobeni vrsti pomoči, zajeti v navedenih smernicah. Poleg tega Belgija in ARCO nista navedle nobenih informacij o cilju v skupnem interesu v smislu navedene določbe. Zato bi morala Komisija morebitno združljivost ukrepa proučiti samo na podlagi člena 107(3)(b) Pogodbe.
- (116) V zvezi s členom 107(3)(b) Pogodbe Komisija ugotavlja, da Belgija trdi, da bi morala Komisija, če bo ugotovila, da združna jamstvena shema vključuje državno pomoč, ta ukrep oceniti na podlagi člena 107(3)(b) Pogodbe. V skladu z navedeno določbo se lahko pomoč razglasi za združljivo z notranjim trgov, če je potrebna za odpravo resne motnje v gospodarstvu države članice.
- (117) Vendar člen 107(3)(b) Pogodbe zahteva ožjo razlago pojma resna motnja v gospodarstvu države članice. Zadevna motnja mora prizadeti celotno gospodarstvo države članice in ne le gospodarstva ene od njenih regij ali delov ozemlja ⁽⁸¹⁾.
- (118) Ko je finančna kriza jeseni 2008 dosegla svoj prvi vrhunec, je Komisija v svojem sporočilu o bančništvu iz leta 2008 sklenila, da bo člen 107(3)(b) Pogodbe na voljo za presojo ukrepov državne pomoči, namenjenih reševanju težav finančnih institucij ⁽⁸²⁾.

⁽⁸¹⁾ Glej združeni zadevi T-132/96 in T-143/96, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG in Volkswagen Sachsen GmbH proti Komisiji, Recueil 1999, str. II-3663, točka 167.

⁽⁸²⁾ Hkrati je Komisija v točki (11) sporočila o bančništvu iz leta 2008 dodala, da se člen 107(3)(b) Pogodbe takrat ne bi smel na splošno uporabljati zunaj finančnega sektorja.

- (119) Komisija je na podlagi člena 107(3)(b) Pogodbe razvila tudi začasni okvir Unije za uporabo zunaj finančnega sektorja za ukrepe državnih pomoči v podporo dostopu do financiranja ob trenutni finančni in gospodarski krizi (v nadaljnjem besedilu: začasni okvir) ⁽⁸³⁾. Vendar se ta okvir ne uporablja za obravnavani ukrep. Namesto tega se osredotoča na realno gospodarstvo, in sicer državam članicam omogoča, da sprejmejo ustrezne ukrepe za izboljšanje dostopa do financiranja za podjetja, ki so pripravljena vlagati v času finančne krize, ko je bančno financiranje bolj omejeno. Težave družbe ARCO niso povezane s pomanjkanjem bančnega financiranja, ampak s sredstvi (tj. delnicami Dexie), katerih vrednost je bilo treba popraviti navzdol. Poleg tega združna jamstvena shema, ki zagotavlja 100-odstotno jamstvo za instrumente v obliki obveznosti, ni zajeta v nobeni od vrst pomoči, obravnavanih v navedenem okviru pod naslovom 4.3.
- (120) Finančne zadrage niso finančne institucije v smislu sporočila o bančništvu iz leta 2008 ⁽⁸⁴⁾, zato bo treba pomoč oceniti neposredno na podlagi Pogodbe. Da bi ukrep izpolnjeval splošna merila za združljivost iz člena 107(3) Pogodbe, mora izpolnjevati naslednje pogoje ⁽⁸⁵⁾:
- (a) *Primernost*: pomoč mora biti ustrezno usmerjena, da se lahko učinkovito doseže cilj odprave resne motnje v gospodarstvu. Ukrep ne bi bil združljiv, če ne bi bil primeren za odpravo motnje;
 - (b) *Potrebnost*: znesek in oblika ukrepa pomoči morata biti potrebna za doseganje cilja. Torej mora biti pomoč omejena na najmanjši znesek, potreben za doseganje cilja, njena oblika pa mora biti najprimernejša za odpravo motnje;
 - (c) *Sorazmernost*: pozitivni učinki ukrepa morajo biti ustrezno uravnoteženi z izkrivljanjem konkurence, da se izkrivljanje čim bolj omeji in se s tem doseže cilj ukrepa.
- (121) Kar zadeva primernost ukrepa, Komisija ugotavlja, da se vpliv finančnih zadrug na širše gospodarstvo bistveno razlikuje od vpliva tradicionalnih bank, ki so izpostavljene tveganju množičnega dvigovanja bančnih vlog. Če bi se vsi imetniki bančnih vlog hkrati odločili za dvig svojega denarja, bi morala banka v kratkem času odprodati vsa svoja likvidna sredstva (s čimer bi sprožila hitro razprodajo premoženja), kar bi negativno vplivalo na zagotavljanje posojil realnemu gospodarstvu in morda povzročilo tudi padec cen sredstev. Finančne zadrage pa ne zagotavljajo posojil realnemu gospodarstvu. Imajo tudi zakonsko pravico, da omejijo izstop ⁽⁸⁶⁾, zato se lahko načeloma izognejo kakršni koli neobvladljivi odprodaji premoženja. Zadnji element poudarja pomembno razliko med sistemskimi učinki vlog in delnic zadrug.
- (122) Jasno je tudi, da so delničarji finančne zadrage s pravnega vidika delničarji družbe z omejeno odgovornostjo. Zaradi tega statusa so posamezni delničarji finančnih zadrug v pravnem smislu izpostavljeni tveganju delne ali celotne izgube svojega začetnega vloženega kapitala. Komisija je v zvezi s tem seznanjena tudi z dejstvom, da guverner banke NBB ni potrdil, da so delnice finančnih zadrug podobne hranilnim vlogam v kreditni instituciji ⁽⁸⁷⁾.
- (123) Komisija poleg tega ugotavlja, da imajo posamezni delničarji finančnih zadrug v primerjavi z imetniki hranilnih vlog v kreditni instituciji zelo drugačen položaj v kaskadni strukturi ⁽⁸⁸⁾ v primeru likvidacije ali stečaja teh subjektov. Kreditne institucije so regulirani subjekti, za katere regulativni organi zagotovijo, da je za njih na voljo določen znesek kapitala. Ta kapital je prva rezerva za primer likvidacije ali stečaja. Delničarji finančnih zadrug pa niso deležni take zaščite. V primeru likvidacije ali stečaja so prvi, ki utrpijo posledice.
- (124) Komisija na podlagi argumentov, razvitih v uvodnih izjavah od 121 to 123, ugotavlja, da združna jamstvena shema zgolj štiti finančne zadrage in njihove posamezne delničarje pred posledicami njihovih preteklih naložb. Vendar ni primeren ukrep za preprečitev resne motnje v belgijskem gospodarstvu.

⁽⁸³⁾ UL C 83, 7.4.2009, str. 1.

⁽⁸⁴⁾ Dejavnosti finančnih institucij vključujejo na primer tiste iz Priloge I Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta, UL L 177, 30.6.2006, str. 1.

⁽⁸⁵⁾ Glej zadevo 730/79, Philip Morris, Recueil 1980, str. 2671.

⁽⁸⁶⁾ Glej uvodno izjavo 41.

⁽⁸⁷⁾ Kot je navedeno v uvodni izjavi 13.

⁽⁸⁸⁾ Ko gre družba v stečaj, imetniki obveznosti izgubijo svojo izpostavljenost glede na njihovo prednost pri poplačilu v strukturi obveznosti. Ta postopek se imenuje kaskadna struktura.

- (125) Glede vprašanja, ali je ukrep potreben, Komisija opozarja, da je Belgija že sprejela obsežne ukrepe za preprečitev motenj v svojem gospodarstvu. Uvedla je že druge ukrepe za stabilizacijo belgijskega finančnega sistema, zlasti bank in drugih finančnih institucij, v katere so vlagale finančne zadrage. Belgijski sistem zajamčenih vlog je zagotavljal zaščito za vloge v višini do 100 000 EUR in Belgija je družbam Fortis, KBC, Dexia in Ethias pomagala z ukrepi dokapitalizacije, ukrepi za likvidnost, ukrepi za oslABLJENA sredstva in začasnimi ukrepi. Komisija ugotavlja, da v primeru finančnih zadrug, ki so v končni fazi družbe z omejeno odgovornostjo, ni bilo potrebe po zaščiti nekaj posameznih delničarjev.
- (126) Kar zadeva pismo guvernerja banke NBB, ki ga je omenila Belgija, Komisija ugotavlja, da je bilo poslano oktobra 2011, kar je dolgo po 10. oktobru 2008, ko je bil napovedan ukrep. Poleg tega v pismu ni navedeno, da je ukrep potreben za preprečitev resne motnje v belgijskem gospodarstvu. Omenjeno je le, da bi ukrep omogočil ⁽⁸⁹⁾ omejitev negativnih učinkov (sistemske) krize. Komisija v zvezi s pismom odbora za finančno stabilnost ugotavlja, da samo obravnava povečano kritje sistema zajamčenih vlog in uvedbo sistema jamstev za zavarovalniške produkte „kategorije 21“.
- (127) Kar zadeva sorazmernost ukrepa, Komisija ugotavlja, da struktura ukrepa ne zagotavlja zadostne zaščite pred napačno izbiro ⁽⁹⁰⁾. Prostovoljna narava zadružne jamstvene sheme skupaj z očitno odsotnostjo preverjanja sposobnosti preživetja spodbuja k vstopu v shemo šele, ko je jasno, da bo jamstvo mogoče uveljaviti. Zato lahko upravičenec uporabi jamstvo in se hkrati v veliki meri izogne plačilu zanj do zadnjega trenutka pred likvidacijo.
- (128) Komisija meni tudi, da zadružna jamstvena shema povzroča neupravičeno izkrivljanje normalnega delovanja trga. Ukrep je družbi ARCO omogočil, da zaščiti svoj položaj na trgu maloprodajnih finančnih produktov, kar je negativno vplivalo ali bi lahko negativno vplivalo na tržne deleže in dobičkonosnost konkurentov družbe, ki niso mogli računati na zadružno jamstveno shemo.
- (129) Ukrepa ni mogoče šteti za združljivega z notranjim trgom, saj ni primeren, potreben ali sorazmeren za namene člena 107(3)(b) Pogodbe in ne spada na področje uporabe nobene druge določbe o združljivosti državne pomoči.

4.5 Izračun pomoči

- (130) Kar zadeva izračun pomoči, ki jo mora ARCO vrniti, Komisija upošteva naslednje parametre in dejstva ⁽⁹¹⁾:

- najvišjo raven odliva kapitala, ki je določena v statutu družbe ARCO in je omejena na 10 % celotnega kapitala ali 10 % delničarske baze družbe ⁽⁹²⁾,
- dejstvo, da zadružna jamstvena shema zagotavlja jamstvo samo za posamezne delničarje,
- posebno zasnovo zadružne jamstvene sheme, ki je po eni strani prostovoljna, torej so se lahko finančne zadrage same odločile, ali bodo v njej sodelovale, po drugi strani pa je celo finančnim zadrugam, pri katerih je bilo tveganje stečaja ali likvidacije visoko, omogočila, da zaprosijo za sodelovanje v shemi (kar se je zgodilo, ko so skupščine družb ARCOFIN, ARCOPAR in ARCOPLUS 8. decembra 2011, tj. kmalu po njihovem sprejetju v shemo, odobrile predloge svojih izvršilnih odborov za prostovoljno likvidacijo),

⁽⁸⁹⁾ Komisija ugotavlja, da je v pismu res uporabljen pogojnik „permettrait“ in ne odločnejši prihodnjik „permettra“.

⁽⁹⁰⁾ Glej tudi pripombe iz pisma guvernerja banke NBB v uvodni izjavi 13.

⁽⁹¹⁾ Komisija je zaradi poenostavitve razvila model za eno obdobje, ki predpostavlja, da lahko delničarji izstopijo samo v tem enem obdobju. To je previdna predpostavka.

⁽⁹²⁾ Glej opombo 40.

— dejstvo, da je bila družba ARCO pred likvidacijo dolgo časa v slabem finančnem položaju, ker je, kot je opisano v uvodnih izjavah 38, 44 in 82, veliko sredstev vložila v delnice Dexie, ki so jo morale belgijska, francoska in luksemburška vlada jeseni 2008 rešiti pred stečajem, posledica tega pa je bila, da je vsak večji padec vrednosti delnic Dexie še vedno negativno vplival na finančni položaj družbe ARCO, zlasti zato, ker je družba okrepila svoje sodelovanje pri reševanju Dexie s prevzemom dolga, ter

— dejstvo, da je družba ARCO leta 2011 plačala vstopno pristojbino in letno jamstveno premijo.

- (131) Prednost, ki jo je pridobila družba ARCO, je bila zaščita pred odlivom kapitala, ki bi ga družba sicer lahko ustavila le z uporabo določb svojega statuta, ko bi izgubila 10 % ⁽⁹³⁾ svojega kapitala ali 10 % svoje delničarske baze. Tako obsežen odliv bi se verjetno začel takoj, ko bi družba ARCO objektivno postala prezadolžena ali bi se v zvezi z njo začel stečajni ali likvidacijski postopek, v bolj subjektivnem smislu, na primer v nekaterih drugih primerih množičnega dvigovanja bančnih vlog ⁽⁹⁴⁾, pa takoj, ko bi njeni delničarji opazili, da ARCO ni več varna naložba, na primer zaradi njene močne izpostavljenosti finančnemu položaju Dexie in njeni tržni vrednosti.
- (132) Komisija je pri izračunu pomoči, ki jo je prejela družba ARCO, uporabila previden ⁽⁹⁵⁾ pristop in upoštevala morebitni odliv za obdobje enega leta namesto več obdobj. Na tej podlagi bi moral izračun zajeti najmanjše učinke zadružne jamstvene sheme, čeprav bi se lahko v resnici družba ARCO zaradi jamstva tudi večkrat izognila največjemu odlivu delničarjev in kapitala. V skladu s statutom bi lahko družba ARCO ustavila odliv kapitala, če bi izgubila 10 % kapitala ali 10 % delničarske baze. Komisija pri izračunu zneska pomoči domneva, da bi družba ARCO izmed navedenih možnosti izbrala tisto, ki je učinkovitejša, in sicer možnost, ki bi ohranila več kapitala. Pri možnosti, ki je povezana z odlivom delničarske baze, bo Komisija upoštevala najmanjše število posameznih delničarjev v obdobju, ko je nastala prednost (ki se začne 10. oktobra 2008), kar je še ena previdna predpostavka, navedenim delničarjem pa bo pripisala povprečni delež kapitala v ustreznem letu. Pri možnosti, povezani z odlivom kapitala, bo Komisija upoštevala tudi leto, ko je bil znesek kapitala najnižji.
- (133) Komisija upošteva tudi, da je bila prednost, pridobljena z ukrepom, delno zmanjšana zaradi dejstva, da je morala skupina ARCO, ki so jo sestavljale pravne osebe ARCOPAR, ARCOFIN in ARCOPLUS, plačati enkratno vstopno pristojbino in provizijo za jamstvo za eno leto, čeprav jih je plačala samo jeseni 2011, tik pred začetkom njene likvidacije.
- (134) Prednost, pridobljena zaradi ukrepa, je torej nižji znesek, ki izhaja iz naslednjih dveh izračunov: (a) 10 % kapitala iz leta, ko je bil znesek kapitala najnižji v obdobju od 10. oktobra 2008 do 8. decembra 2011, minus skupni znesek že plačanih pristojbin, in (b) 10 % najmanjšega števila delničarjev v obdobju od 10. oktobra 2008 do 8. decembra 2011, pomnoženo s povprečnim deležem kapitala na delničarja v istem letu, minus skupni znesek že plačanih pristojbin.
- (135) V absolutnem smislu se verjetnost, da bodo vlagatelji dvignili kapital, sčasoma povečuje, kar otežuje izračun obresti, ki jih je treba plačati za prejeto prednost. Da bi se omogočila popolna odprava prednosti, ki jo je pridobila družba ARCO, in se državi članici hkrati zagotovila učinkovita metoda za izračun obresti za vračilo ⁽⁹⁶⁾, Komisija meni, da je bila prednost v celoti na voljo vsaj od 8. decembra 2011, in zahteva, da se na zneske, ki jih je treba vrniti, od 8. decembra 2011 do datuma njihovega dejanskega vračila zaračunavajo obresti.
- (136) Da bi Komisija lahko preverila izračune pomoči, od Belgije zahteva, da ji predloži seznam, ki vsebuje podatke o številu delničarjev družb ARCOPAR, ARCOFIN in ARCOPLUS za obdobje od 10. oktobra 2008 do 8. decembra 2011, kot so bili evidentirani na koncu vsakega leta.

⁽⁹³⁾ Komisija ugotavlja, da bi lahko posamezni delničarji dvignili večji delež sredstev, če drugi delničarji družbe ARCO ne bi dvignili svojega denarja. Vendar je Komisija zaradi uporabe previdnega pristopa pri teh izračunih uporabila podatek 10 %.

⁽⁹⁴⁾ Primerjaj z zadevo Northern Rock, UL C 149, 1.7.2009, str. 16, ki se nanaša na tipičen primer banke, ki je v nedavni finančni krizi utrpela množično dvigovanje bančnih vlog.

⁽⁹⁵⁾ Tj. lahko podcenjuje pomoč.

⁽⁹⁶⁾ Glej zadevo C-403/10 P, Mediaset proti Komisiji, ZOdl. 2011, str. I-117*, objavljen povzetek, točki 126 in 127 ter tam navedena sodna praksa.

- (137) Belgijski organi v svojih dodatnih pripombah, ki so jih predložili več kot eno leto in pol po roku za predložitev pripomb o sklepu o začetku postopka, niso zagotovili nobenih novih informacij o vsebini zadeve. Trdijo, da Komisija ne sme prepovedati plačil jamstev, odobrenih posameznim delničarjem, od države ne sme zahtevati, da prekine plačila v okviru združne jamstvene sheme, in ne sme zahtevati vračila izvršenih plačil posameznim delničarjem v okviru navedene sheme.
- (138) Belgijski organi so v podporo svojim trditvam opozorili, da posamezni delničarji niso podjetja v smislu člena 107-(1) Pogodbe, in menili, da izplačilo jamstva posameznim delničarjem ne bi vplivalo na ARCO ali na verjetnost, da bo Belgija izterjala pomoč.
- (139) Komisija je v odgovor poudarila, da so bili zneski, ki jih je treba izterjati v skladu s tem sklepom, dejansko pomoč za družbo ARCO.
- (140) Komisija je dodala, da ugotovitev, da je pomoč, ki jo je dodelila država, na podlagi člena 108(2) Pogodbe nezdružljiva s skupnim trgom, zadostuje za upravičeno zahtevo, da država ukine to pomoč ⁽⁹⁷⁾. Belgijski organi torej ne morejo trditi, da je prepoved izplačila jamstva, ki se šteje za nezdružljivo pomoč, v nasprotju z zakonodajo Unije.
- (141) Zato so morali upoštevati odredbo iz sklepa o začetku postopka, da morajo prekiniti izvajanje zadevnega ukrepa in ustaviti plačila v okviru sheme.
- (142) Zato je upravičena tudi zahteva, da se mora Belgija še naprej vzdržati kakršnih koli plačil v okviru ukrepa pomoči.

Sklepne ugotovitve

- (143) Komisija ugotavlja, da je združna jamstvena shema državna pomoč v korist družb ARCOPAR, ARCOFIN in ARCOPLUS, ki jo je Belgija nezakonito izvedla v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Belgija bi morala razveljaviti zakonodajo, na kateri temelji združna jamstvena shema (zlasti zakon z dne 14. aprila 2009 in kraljevi odlok z dne 10. oktobra 2011), ter od družb ARCOPAR, ARCOFIN in ARCOPLUS zahtevati vračilo pomoči –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Jamstvena shema, ki jo je Belgija nezakonito in v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejela za finančne zadrage v skupini ARCO, zlasti za družbe ARCOFIN, ARCOPLUS in ARCOPAR, je nezdružljiva z notranjim trgom.

Člen 2

1. Belgija od upravičencev izterja nezdružljivo pomoč iz člena 1 v višini nižjega zneska, ki izhaja iz naslednjih izračunov:
 - (a) 10 % kapitala iz leta, ko je bil znesek kapitala najnižji v obdobju od 10. oktobra 2008 do 8. decembra 2011, minus skupni znesek že plačanih pristojbin, ali
 - (b) 10 % najmanjšega števila delničarjev v obdobju od 10. oktobra 2008 do 8. decembra 2011, pomnoženih s povprečnim deležem kapitala na delničarja v istem letu, minus skupni znesek že plačanih pristojbin.
2. Za zneske, ki jih je treba vrniti, se od 8. decembra 2011 do datuma njihovega dejanskega vračila zaračunavajo obresti.

⁽⁹⁷⁾ Glej sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 11. novembra 2011 v zadevi T-384/08, Elliniki Nafpigokataskevastiki in drugi proti Komisiji (ZOdl. 2011, stran II-380, točka 133).

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽⁹⁸⁾.
4. Belgija se od datuma uradnega obvestila o tem sklepu še naprej vzdrži kakršnih koli plačil v okviru sheme iz člena 1.

Člen 3

1. Belgija ukine ukrep pomoči iz člena 1, saj je ukrep nezdružljiv z notranjim trgov.
2. Vračilo pomoči iz člena 1 se izvede takoj in učinkovito.
3. Belgija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu.

Člen 4

1. Belgija v dveh mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:
 - (a) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
 - (b) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.
2. Belgija obvešča Komisijo o napredku v zvezi s sprejetimi nacionalnimi ukrepi za izvajanje tega sklepa, dokler pomoč iz člena 1 ni v celoti povrnjena. Na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Zagotovi tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo pomoči, ki so bili od upravičenca že izterjani.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Belgijo.

V Bruslju, 3. julija 2014

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

⁽⁹⁸⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE**z dne 26. septembra 2014****o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU
Evropskega parlamenta in Sveta za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona***(notificirano pod dokumentarno številko C(2014) 6750)***(Besedilo velja za EGP)****(2014/687/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) ⁽¹⁾, zlasti člena 13(5) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 13(1) Direktive 2010/75/EU mora Komisija organizirati izmenjavo informacij o industrijskih emisijah med Komisijo, državami članicami, zadevnimi panogami in nevladnimi organizacijami, ki spodbujajo varstvo okolja, in sicer za lažjo pripravo referenčnih dokumentov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) iz člena 3(11) navedene direktive.
- (2) V skladu s členom 13(2) Direktive 2010/75/EU se pri izmenjavi informacij obravnavajo delovanje obratov in tehnik v smislu emisij, po potrebi izraženih kot kratko- in dolgoročna povprečja, in s tem povezani referenčni pogoji, porabe in vrste surovin, poraba vode, rabe energije in nastajanje odpadkov, uporabljene tehnike, z njimi povezano spremljanje stanja, učinki na različne prvine okolja, gospodarska in tehnična upravičenost ter njihov razvoj ter najboljše razpoložljive tehnike in nastajajoče tehnike, ki se določijo na podlagi upoštevanja zadev pod točkama (a) in (b) člena 13(2) navedene direktive.
- (3) „Zaključki o BAT“ iz člena 3(12) Direktive 2010/75/EU so ključni element referenčnih dokumentov BAT ter vsebujejo zaključke o najboljših razpoložljivih tehnikah, njihov opis, informacije za oceno njihove ustreznosti, ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, z njimi povezano spremljanje, z njimi povezane vrednosti porabe in po potrebi zadevne ukrepe za sanacijo lokacije.
- (4) V skladu s členom 14(3) Direktive 2010/75/EU so zaključki o BAT referenca za določanje pogojev v dovoljenju za naprave iz poglavja II navedene direktive.
- (5) Člen 15(3) Direktive 2010/75/EU določa, da mora pristojni organ določiti mejne vrednosti emisij, ki zagotavljajo, da emisije pri običajnih pogojih obratovanja ne presegajo ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, kot je določeno v odločitvah glede zaključkov o BAT iz člena 13(5) Direktive 2010/75/EU.
- (6) Člen 15(4) Direktive 2010/75/EU določa odstopanja od zahtev iz člena 15(3) le v primerih, ko so stroški, povezani z doseganjem ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, nesorazmerno višji v primerjavi s koristmi za okolje zaradi geografskega položaja, lokalnih okoljskih pogojev ali tehničnih značilnosti zadevnega obrata.
- (7) V skladu s členom 16(1) Direktive 2010/75/EU zahteve za spremljanje v dovoljenju iz točke (c) člena 14(1) Direktive temeljijo na zaključkih o spremljanju, kot so opisani v zaključkih o BAT.
- (8) V skladu s členom 21(3) Direktive 2010/75/EU pristojni organ v štirih letih po objavi odločitev glede zaključkov o BAT ponovno preveri in po potrebi posodobi vse pogoje v dovoljenju ter zagotovi, da obrat upošteva te pogoje iz dovoljenja.

⁽¹⁾ UL L 334, 17.12.2010, str. 17.

- (9) Na podlagi Sklepa Komisije z dne 16. maja 2011 ⁽¹⁾ je bil vzpostavljen forum za izmenjavo informacij v skladu s členom 13 Direktive 2010/75/EU o industrijskih emisijah, v katerega so vključeni predstavniki držav članic, zadevnih industrijskih panog in nevladnih organizacij, ki spodbujajo varstvo okolja.
- (10) V skladu s členom 13(4) Direktive 2010/75/EU je Komisija 20. septembra 2013 pridobila mnenje navedenega foruma glede predlagane vsebine referenčnega dokumenta BAT za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona ter ga javno objavila ⁽²⁾.
- (11) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 75(1) Direktive 2010/75/EU –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Zaključki o BAT za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona so določeni v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 26. septembra 2014

Za Komisijo
Janez POTOČNIK
Član Komisije

⁽¹⁾ UL C 146, 17.5.2011, str. 3.

⁽²⁾ <https://circabc.europa.eu/w/browse/6516b21a-7f84-4532-b0e1-52d411bd0309>.

PRILOGA

ZAKLJUČKI O NAJBOLJŠIH RAZPOLOŽLJIVIH TEHNIKAH (BAT) ZA PROIZVODNJO CELULOZE, PAPIRJA IN KARTONA

PODROČJE UPORABE	79
SPLOŠNE UGOTOVITVE	80
RAVNI EMISIJ, POVEZANE Z BAT	80
ČAS POVPREČENJA ZA EMISIJE V VODO	80
REFERENČNI POGOJI V ZVEZI Z EMISIJAMI V ZRAK	80
ČAS POVPREČENJA ZA EMISIJE V ZRAK	81
OPREDELITVE POJMOV	81
1.1 Splošni zaključki o BAT za industrijo celuloze in papirja	84
1.1.1 Sistem ravnanja z okoljem	84
1.1.2 Ravnanje z materiali in dobro gospodarjenje	85
1.1.3 Ravnanje z vodo in odpadno vodo	86
1.1.4 Poraba energije in energijska učinkovitost	87
1.1.5 Emisije vonjav	88
1.1.6 Monitoring ključnih parametrov procesa ter emisij v vodo in zrak	89
1.1.7 Ravnanje z odpadki	91
1.1.8 Emisije v vodo	92
1.1.9 Emisije hrupa	93
1.1.10 Razgradnja naprave	94
1.2 Zaključki o BAT za postopek proizvodnje sulfatne celuloze	94
1.2.1 Odpadna voda in emisije v vodo	94
1.2.2 Emisije v zrak	96
1.2.3 Nastajanje odpadkov	102
1.2.4 Poraba energije in energijska učinkovitost	103
1.3 Zaključki o BAT za postopek proizvodnje sulfitne celuloze	104
1.3.1 Odpadna voda in emisije v vodo	104
1.3.2 Emisije v zrak	106
1.3.3 Poraba energije in energijska učinkovitost	108
1.4 Zaključki o BAT za proizvodnjo mehanske in kemično-mehanske celuloze	109
1.4.1 Odpadna voda in emisije v vodo	109
1.4.2 Poraba energije in energijska učinkovitost	110
1.5 Zaključki o BAT za predelavo papirja za recikliranje	111
1.5.1 Ravnanje z materiali	111

1.5.2	Odpadna voda in emisije v vodo	112
1.5.3	Poraba energije in energijska učinkovitost	114
1.6	Zaključki o BAT za proizvodnjo papirja in povezane postopke	114
1.6.1	Odpadna voda in emisije v vodo	114
1.6.2	Emisije v zrak	117
1.6.3	Nastajanje odpadkov	117
1.6.4	Poraba energije in energijska učinkovitost	117
1.7	Opis tehnik	118
1.7.1	Opis tehnik za preprečevanje in nadzor emisij v zrak	118
1.7.2	Opis tehnik za zmanjšanje uporabe sveže vode/pretoka odpadne vode in obremenitve odpadne vode zaradi onesnaževanja	121
1.7.3	Opis tehnik za preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z odpadki	126

PODROČJE UPORABE

Ti zaključki o BAT se nanašajo na dejavnosti, navedene v oddelkih 6.1(a) in (b) Priloge I k Direktivi 2010/75/EU, tj. na integrirano in neintegrirano proizvodnjo v industrijskih napravah:

- (a) vlaknin in vlakninske pulpe iz lesa ali drugih vlaknatih materialov;
- (b) papirja, kartona ali lepenke, s proizvodno zmogljivostjo več kot 20 ton na dan.

Ti zaključki o BAT zajemajo zlasti naslednje postopke in dejavnosti:

- (i) proizvodnjo kemične celuloze:
 - (a) postopek proizvodnje sulfatne celuloze;
 - (b) postopek proizvodnje sulfitne celuloze;
- (ii) proizvodnjo mehanske in kemično-mehanske celuloze;
- (iii) pripravo papirja za recikliranje z deinkingom (razsivenjem) ali brez njega;
- (iv) proizvodnjo papirja in z njo povezane postopke;
- (v) vse rekuperacijske kotle in apnene peči v napravah za proizvodnjo celuloze in papirja.

Ti zaključki o BAT ne obravnavajo naslednjih dejavnosti:

- (i) proizvodnje celuloze iz nelesnih vlaknatih surovin (npr. celuloza iz enoletnih rastlin);
- (ii) stacionarnih motorjev z notranjim zgorevanjem;
- (iii) kurilnih naprav za proizvodnjo pare in električne energije razen rekuperacijskih kotlov;
- (iv) sušilnic z notranjimi gorilniki za stroje za izdelavo papirja in premazovalnike.

Drugi referenčni dokumenti, ki so pomembni za dejavnosti, obravnavane v teh zaključkih o BAT, so:

Referenčni dokumenti	Dejavnost
Industrijski hladilni sistemi (ICS)	Industrijski hladilni sistemi, npr. hladilni stolpi, toplotni izmenjevalniki
Gospodarski učinki in učinki na različne prvine okolja (ECM)	Gospodarski učinki tehnik in učinki tehnik na različne prvine okolja

Referenčni dokumenti	Dejavnost
Emisije iz skladiščenja (EFS)	Emisije iz rezervoarjev, cevovodov in skladiščenih kemikalij
Energijska učinkovitost (ENE)	Splošna energijska učinkovitost
Velike kurilne naprave (LCP)	Proizvodnja pare in električne energije s kurilnimi napravami v napravah za proizvodnjo celuloze in papirja
Splošna načela monitoringa (MON)	Monitoring emisij
Sežiganje odpadkov (WI)	Sežiganje in sosežig odpadkov na kraju samem
Ravnanje z odpadki (WT)	Priprava odpadkov kot goriva

SPLOŠNE UGOTOVITVE

Tehnike, navedene in opisane v teh zaključkih o BAT, niso niti zavezujoče niti izčrpne. Uporabljajo se lahko druge tehnike, s katerimi se zagotavlja vsaj enakovredna stopnja varstva okolja.

Če ni navedeno drugače, se zaključki o BAT uporabljajo za vse naprave (nove in obstoječe), ki so predmet teh Zaključkov.

RAVNI EMISIJ, POVEZANE Z BAT

Kjer so ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, navedene za isti čas povprečenja v različnih enotah (npr. kot vrednosti koncentracije in specifične obremenitve (to je na tono neto proizvodnje)), je treba te različne načine izražanja ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, obravnavati kot enakovredne nadomestne možnosti.

Za integrirane naprave za proizvodnjo celuloze in papirja ter naprave za proizvodnjo celuloze in papirja, ki izdelujejo več izdelkov, je treba ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so določene za posamezne procese (proizvodnja celuloze, proizvodnja papirja) in/ali izdelke, kombinirati v skladu s pravilom mešanja na podlagi njihovih deležev izpustov.

ČAS POVPREČENJA ZA EMISIJE V VODO

Razen če ni navedeno drugače, je čas povprečenja, povezan z ravnmi emisij, povezanimi z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije v vodo opredeljen, kot sledi.

Dnevno povprečje	Povprečje v 24-urnem obdobju vzorčenja, ki se upošteva kot pretočno sorazmeren sestavljen vzorec ⁽¹⁾ , ali, ob upoštevanju, da je dokazana zadostna stabilnost pretoka, kot časovno sorazmeren sestavljen vzorec ⁽¹⁾ .
Letno povprečje	Povprečje vseh dnevnih povprečij, upoštevanih v letu, tehtanih glede na dnevno proizvodnjo in izraženih kot masa izpuščenih snovi na enoto mase ustvarjenih ali predelanih izdelkov/materialov.

⁽¹⁾ V posebnih primerih je morda treba uporabiti drugačen postopek vzorčenja (npr. zajemni odvzem).

REFERENČNI POGOJI V ZVEZI Z EMISIJAMI V ZRAK

Za emisije v zrak se ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, nanašajo na standardne pogoje: suhi plin, temperatura 273,15 K in tlak 101,3 kPa. Kjer so ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, navedene kot vrednosti koncentracij, je navedena referenčna vsebnost O₂ (vol. %).

Pretvorba v referenčno koncentracijo kisika

Formula za izračun koncentracije emisij pri referenčni vsebnosti kisika je prikazana v nadaljevanju:

$$E_R = \frac{21 - O_R}{21 - O_M} \times E_M$$

pri čemer je:

E_R (mg/Nm³): koncentracija emisij pri referenčni vsebnosti kisika O_R ,

O_R (vol. %): referenčna vsebnost kisika,

E_M (mg/Nm³): izmerjena koncentracija emisij pri izmerjeni vsebnosti kisika O_M ,

O_M (vol. %): izmerjena vsebnost kisika.

ČAS POVPREČENJA ZA EMISIJE V ZRAK

Razen če ni navedeno drugače, je čas povprečenja, povezan z ravnmi emisij, povezanimi z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije v zrak opredeljen, kot sledi.

Dnevno povprečje	Povprečje v 24-urnem obdobju na podlagi veljavnih urnih povprečij iz trajnih meritev.
Povprečje prek obdobja vzorčenja	Povprečna vrednost treh zaporednih meritev, pri čemer vsaka traja vsaj 30 minut.
Letno povprečje	V primeru trajnih meritev: povprečje vseh veljavnih urnih povprečij. V primeru občasnih meritev: povprečje vseh „povprečij prek obdobja vzorčenja“, izmerjenih v enem letu.

OPREDELITVE POJMOV

V teh zaključkih o BAT se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

Uporabljeni izraz	Opredelitev
Nova naprava	Nova naprava, ki prvič pridobi okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje na določenem kraju po objavi teh zaključkov o BAT, ali popolna nadomestitev naprave na obstoječih temeljih naprave po objavi teh zaključkov o BAT.
Obstoječa naprava	Naprava, ki ni nova naprava.
Večja obnova	Večja sprememba zasnove ali tehnologije naprave/sistema za zmanjšanje emisij, z večjimi prilagoditvami ali zamenjavami procesnih enot in povezane opreme.
Nov odpraševalni sistem	Odpraševalni sistem, ki začne delovati na kraju naprave po objavi teh zaključkov o BAT.
Obstoječi odpraševalni sistem	Odpraševalni sistem, ki ni nov odpraševalni sistem.
Plini neprijetnega vonja, ki ne kondenzirajo (NCG)	Plini neprijetnega vonja, ki ne kondenzirajo, so plini neprijetnega vonja, ki nastajajo pri proizvodnji sulfatne celuloze.
Koncentrirani plini neprijetnega vonja, ki se ne kondenzirajo (CNCG)	Koncentrirani plini neprijetnega vonja, ki ne kondenzirajo (ali „plini močnega vonja“), so: plini, ki vsebujejo celotno reducirano žveplo, iz kuhanja, izparevanja in odstranjevanja kondenzatov.

Uporabljeni izraz	Opredelitev
Plini močnega vonja	Koncentrirani plini neprijetnega vonja, ki ne kondenzirajo (CNCG).
Plini šibkega vonja	Razredčeni plini neprijetnega vonja, ki ne kondenzirajo: plini, ki vsebujejo celotno reducirano žveplo, ki niso plini močnega vonja (npr. plini iz rezervoarjev, čistilnih filtrov, zabojnikov za sekance, filtrov za apneno blato, sušilnih strojev).
Ostanki plinov šibkega vonja	Plini šibkega vonja, ki se ne sproščajo prek rekuperacijskega kotla, apnene peči ali gorilnika za celotno reducirano žveplo.
Trajne meritve	Meritve z avtomatiziranimi merilnimi sistemi (AMS), ki so trajno nameščeni na kraju postavitve.
Občasne meritve	Določitev merjene veličine (posamezna količina, ki se jo meri) v določenih časovnih intervalih z ročnimi ali avtomatiziranimi metodami.
Razpršene emisije	Emisije, ki izhajajo iz neposrednega (nezajetega) stika hlapnih snovi ali prahu z okoljem pri običajnih pogojih obratovanja.
Integrirana proizvodnja	Celuloza in papir/karton se proizvajata na isti lokaciji. Celuloza je pred proizvodnjo papirja/kartona običajno nesusušena.
Neintegrirana proizvodnja	Bodisi (a) proizvodnja tržne celuloze (za prodajo) v napravah, v katerih se ne uporabljajo stroji za izdelavo papirja, ali (b) proizvodnja papirja/kartona, pri kateri se uporablja samo celuloza, proizvedena v drugih napravah (tržna celuloza).
Neto proizvodnja	(i) Za naprave za proizvodnjo papirja: nepakirana prodajna proizvodnja po zadnjem zavijalnem in rezalnem stroju, tj. pred preoblikovanjem. (ii) Za ločene stroje za premazovanje: proizvodnja po premazovanju. (iii) Za naprave za izdelavo tissue papirja: prodajna proizvodnja po uporabi stroja za izdelavo tissue papirja pred kakršnim koli postopkom previjanja in brez kakršnega koli jedra. (iv) Za naprave za proizvodnjo tržne celuloze: proizvodnja po embalaranju (ADt). (v) Za integrirane naprave: neto proizvodnja celuloze se nanaša na proizvodnjo po embalaranju (ADt) ter celulozo, preneseno v napravo za proizvodnjo papirja (celuloza, izračunana pri 90-odstotni suhosti, tj. zračno suha). Neto proizvodnja papirja: enako kot (i).
Naprava za proizvodnjo specialnih papirjev	Naprava, v kateri se izdelujejo številne vrste papirja in kartona za posebne namene (industrijske in/ali neindustrijske), za katere so značilni posebne lastnosti, razmeroma majhen trg končnih uporabnikov ali nišne uporabe, ki so pogosto posebej zasnovane za določeno skupino kupcev ali končnih uporabnikov. Med specialne papirje spadajo cigaretni papir, filtrirni papir, metalizirani papir, termoreaktivni papir, samokopirni papir, nalepke, premazani visokosijajni papir ter mavčni karton in posebne vrste papirja za voskanje, izolacijo, uporabo v krovstvu, asfaltiranje in druge posebne uporabe ali postopke. Nobena od teh vrst ne spada v standardne kategorije papirja.
Les listavcev	Skupina vrst lesa, vključno z npr. trepetliko, bukvijo, brezo in evkaliptom. Izraz les listavcev se uporablja kot nasprotje lesa iglavcev.
Les iglavcev	Les iz iglavcev, vključno z na primer borom in smreko. Izraz les iglavcev se uporablja kot nasprotje lesa listavcev.
Luženje	Postopek v ciklusu proizvodnje apna, v katerem se z reakcijo $\text{Ca(OH)}_2 + \text{CO}_3^{2-} \rightarrow \text{CaCO}_3(\text{s}) + 2 \text{OH}$ regenerira hidroksid (bela lužina).

KRATICE

Uporabljen izraz	Opredelitev
ADt	Zračno suha masa (celuloze), izražena kot 90-odstotna suhost.
AOX	Adsorbljivi organski halogeni, izmerjeni v skladu s standardno metodo EN ISO: 9562 za odpadne vode.
BPK	Biokemijska potreba po kisiku. Količina raztopljenega kisika, ki ga mikroorganizmi potrebujejo za razgradnjo organskih snovi v odpadni vodi.
CMP	Kemično-mehanska celuloza.
CTMP	Kemična termomehanska celuloza.
KPK	Kemijska potreba po kisiku; količina kemijsko oksidirajoče organske snovi v odpadni vodi (običajno se nanaša na analizo z oksidacijo dikromata).
DS	Suhe snovi, izražene v masnih odstotkih.
DTPA	Dietilentriamin pentaocetna kislina (kompleksirajoči/kelatni reagent, ki se uporablja pri beljenju s peroksidom).
ECF	Brez vsebnosti elementarnega klora.
EDTA	Etilendiamin tetraocetna kislina (kompleksirajoči/kelatni reagent).
H ₂ S	Vodikov sulfid.
LWC	Premazan papir majhne mase.
NO _x	Vsota dušikovega oksida (NO) in dušikovega dioksida (NO ₂), izražena kot NO ₂ .
NSSC	Nevtralna sulfitna polkemična celuloza.
RCF	Reciklirana vlakna.
SO ₂	Žveplov dioksid.
TCF	Brez vsebnosti klora.
Celotni dušik (Tot-N)	Celotni dušik (Tot-N), naveden kot N, vključuje organski dušik, prosti amonijak in amonij (NH ₄ ⁺ -N), nitrite (NO ₂ ⁻ -N) in nitrate (NO ₃ ⁻ -N).
Celotni fosfor (Tot-P)	Celotni fosfor (Tot-P), naveden kot P, vključuje raztopljeni fosfor in kateri koli netopen fosfor, prenesen v odpadno vodo v obliki usedlin ali prek mikrobov.
TMP	Termomehanska celuloza.
TOC	Celotni organski ogljik.

Uporabljen izraz	Opredelitev
TRS	Celotno reducirano žveplo. Vsota naslednjih reduciranih žveplovih spojin neprijetnega vonja, ki nastanejo pri proizvodnji celuloze: vodikovega sulfida, metil merkaptana, dimetilsulfida in dimetildisulfida, izraženih kot žveplo.
TSS	Celotne neraztopljene trdne snovi (v odpadni vodi). Neraztopljene trdne snovi vsebujejo majhne vlaknaste delce, polnila, fine delce, nečisto biomaso (kopičenje mikroorganizmov) in druge drobne delce.
VOC	Hlapne organske spojine, kot so opredeljene v členu 3(45) Direktive 2010/75/EU.

1.1 SPLOŠNI ZAKLJUČKI O BAT ZA INDUSTRIJO CELULOZE IN PAPIRJA

Poleg splošnih zaključkov o BAT iz tega oddelka se uporabljajo tudi zaključki o BAT za posamezne procese iz oddelkov od 1.2 do 1.6.

1.1.1 Sistem ravnanja z okoljem

BAT 1. Najboljša razpoložljiva tehnika za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti naprav za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona je uvedba in izvajanje sistema ravnanja z okoljem (EMS), ki vključuje vse naslednje značilnosti:

- (a) zavezanost vodstva, vključno z višjim vodstvom;
- (b) opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalne izboljšave naprave, ki jih zagotavlja vodstvo;
- (c) načrtovanje in priprava nujnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
- (d) izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (i) strukturi in odgovornosti;
 - (ii) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (iii) komunikaciji;
 - (iv) vključevanju zaposlenih;
 - (v) dokumentaciji;
 - (vi) učinkovitemu nadzoru procesov;
 - (vii) programom vzdrževanja;
 - (viii) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (ix) zagotavljanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
- (e) preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravilnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (i) monitoringu in merjenju (glej tudi referenčni dokument o splošnih načelih monitoringa);
 - (ii) popravilnim in preventivnim ukrepom;
 - (iii) vodenju evidenc;
 - (iv) neodvisni (kjer je izvedljivo) notranji in zunanji reviziji, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;

- (f) pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja višje vodstvo;
- (g) monitoring razvoja čistejših tehnik;
- (h) upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
- (i) redna uporaba sektorskih primerjalnih analiz.

Uporaba

Področje uporabe (npr. raven podrobnosti) in vrsta sistema ravnanja z okoljem (npr. standardizirani ali nestandardizirani sistem) bosta običajno povezana z vrsto, obsegom in zapletenostjo naprave ter vrsto njenih morebitnih vplivov na okolje.

1.1.2 Ravnanje z materiali in dobro gospodarjenje

BAT 2. Najboljša razpoložljiva tehnika je izvajanje načel dobrega gospodarjenja za zmanjšanje vpliva proizvodnega procesa na okolje z uporabo kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Skrbna izbira in nadzor kemikalij in aditivov
b	Analiza vhodnega in izhodnega stanja z evidenco kemikalij, vključno s količinami in toksikološkimi lastnostmi
c	Zmanjšanje uporabe kemikalij na najmanjšo raven, ki jo zahtevajo specifikacije za kakovost končnega izdelka
d	Izogibanje uporabi škodljivih snovi (npr. disperzije, ki vsebuje nonilfenol etoksilat, ali čistilnih sredstev ali površinsko aktivnih snovi) in njihova nadomestitev z manj škodljivimi snovmi
e	Zmanjšanje vnosa snovi v tla z iztekanjem, usedlinami iz zraka ter neustreznim skladiščenjem surovin, izdelkov in ostankov
f	Vzpostavitev programa obvladovanja razlitij in razširitev zadrževalnih zapor okoli relevantnih virov ter s tem preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode
g	Ustrezna zasnova cevovodnih sistemov in sistemov skladiščenja za ohranjanje čistih površin ter zmanjšanje potrebe po pranju in čiščenju

BAT 3. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje sproščanja kelatnih organskih reagentov, ki niso lahko biorazgradljivi, kot sta EDTA in DTPA, ki nastaneta pri beljenju s peroksidom, je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Določitev količine kelatnih reagentov, sproščenih v okolje, z občasnimi meritvami	Se ne uporablja za naprave, ki ne uporabljajo kelatnih reagentov.
b	Optimizacija postopka za zmanjšanje porabe in emisij kelatnih reagentov, ki niso lahko biorazgradljivi	Se ne uporablja za naprave, v katerih se v čistilni napravi za odpadne vode ali pri postopku čiščenja odpadne vode izloči najmanj 70 % EDTA/DTPA.
c	Prednostna uporaba biorazgradljivih ali odstranljivih kelatnih reagentov, s čimer se postopno izločijo nerazgradljivi produkti	Uporaba je odvisna od razpoložljivosti ustreznih nadomestkov (biorazgradljivih reagentov, ki izpolnjujejo npr. zahteve glede svetlosti celuloze).

1.1.3 **Ravnanje z vodo in odpadno vodo**

BAT 4. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje nastajanja odpadne vode in obremenitve zaradi onesnaževanja z odpadno vodo iz skladiščenja in priprave lesa je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Suho lupljenje lesa (za opis glej oddelek 1.7.2.1)	Omejena uporaba, kadar sta pri beljenju brez klora zahtevani visoka čistost in svetlost.
b	Obdelava hlodov na tak način, da se prepreči kontaminacija lubja in lesa s peskom in kamenjem	Se splošno uporablja.
c	Tlakovanje območja dvorišča, kjer se hrani les, in zlasti površin, ki se uporabljajo za skladiščenje sekancev	Uporaba je lahko omejena zaradi velikosti dvorišča, na katerem se hrani les, in območja skladiščenja.
d	Nadzorovanje toka vode za močenje in zmanjševanje količine vode, ki površinsko odteka z dvorišča, kjer se hrani les	Se splošno uporablja.
e	Zbiranje kontaminirane vode, ki odteka z dvorišča, kjer se hrani les, in izločanje odpadne vode z neraztopljenimi trdnimi snovmi pred biološkim čiščenjem	Uporaba je lahko omejena s stopnjo kontaminacije odtekajoče vode (majhna koncentracija) in/ali velikostjo čistilne naprave za odpadno vodo (velike količine).

Pretok odpadne vode iz suhega lupljenja lesa, **povezan z BAT**, je $0,5-2,5\text{-m}^3/\text{ADt}$.

BAT 5. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje uporabe sveže vode in nastajanja odpadne vode je zaprtje vodnega sistema v takšnem obsegu, kot je tehnično izvedljivo, v skladu z vrsto celuloze in papirja, ki se proizvaja, z uporabo kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Monitoring in optimizacija uporabe vode	Se splošno uporablja.
b	Ocenjevanje možnosti vračanja vode v krogotok	
c	Uravnavanje stopnje zaprtja vodnih krogotokov in morebitnih pomanjkljivosti; po potrebi dodajanje dodatne opreme	
d	Ločevanje manj kontaminirane tesnilne vode iz črpalk za ustvarjaje vakuumu in ponovno uporabo	
e	Ločevanje čiste hladilne vode od kontaminirane tehnološke vode in ponovna uporaba	
f	Ponovna uporaba tehnološke vode za nadomestitev sveže vode (vračanje vode v krogotok in zapiranje vodnih krogotokov)	Uporablja se za nove naprave in večje obnove. Uporaba je lahko omejena zaradi zahtev glede kakovosti vode in/ali kakovosti izdelkov ali zaradi tehničnih omejitev (kot je obarjanje/inkrustacija v vodnem sistemu) ali povečanja motečega smrada.
g	Sistem obdelave (delov) tehnološke vode za izboljšanje kakovosti vode, da se omogoči vračanje v krogotok ali ponovna uporaba	Se splošno uporablja.

Pretoki odpadne vode, povezani z BAT, na mestu izpusta po čiščenju odpadne vode, podani kot letno povprečje:

Sektor	Pretok odpadne vode, povezan z BAT
Beljena sulfatna celuloza	25–50 m ³ /ADt
Nebeljena sulfatna celuloza	15–40 m ³ /ADt
Beljena sulfitna celuloza, primerna za proizvodnjo papirja	25–50 m ³ /ADt
Magnefitna celuloza	45–70 m ³ /ADt
Raztopljena celuloza	40–60 m ³ /ADt
Nevtralna sulfitna polkemična celuloza	11–20 m ³ /ADt
Mehanska celuloza	9–16 m ³ /t
CTMP in CMP	9–16 m ³ /ADt
Naprave za proizvodnjo papirja iz recikliranih vlaken brez deinkinga (razsivenja)	1,5–10 m ³ /t (zgornja meja razpona je v glavnem povezana s kartonom za embalažo)
Naprave za proizvodnjo papirja iz recikliranih vlaken z deinkingom (razsivenjem)	8–15 m ³ /t
Naprave za proizvodnjo tissue papirja iz recikliranih vlaken z deinkingom (razsivenjem)	10–25 m ³ /t
Neintegrirane naprave za proizvodnjo papirja	3,5–20 m ³ /t

1.1.4 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 6. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe goriva in energije v napravah za proizvodnjo celuloze in papirja je uporaba tehnike (a) in kombinacije drugih spodaj navedenih teknik.

	Tehnika	Uporaba
a	Uporaba sistema upravljanja z energijo, ki vključuje vse od naslednjih značilnosti: (i) ocena celotne porabe energije in proizvodnje naprave; (ii) iskanje, količinska opredelitev in optimizacija možnosti za ponovno pridobivanje energije; (iii) monitoring in ohranjanje optimalnega stanja za porabo energije	Se splošno uporablja.
b	Ponovno pridobivanje energije s sežiganjem tistih odpadkov in ostankov iz proizvodnje celuloze in papirja, ki imajo visoko vsebnost organskih snovi in kalorično vrednost, ob upoštevanju BAT 12	Uporablja se le, če odpadkov in ostankov iz proizvodnje celuloze in papirja, ki imajo visoko vsebnost organskih snovi in kalorično vrednost, ni mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti.

	Tehnika	Uporaba
c	Zadovoljitev potreb proizvodnih postopkov po pari in električni energiji, kolikor je to mogoče, s soproizvodnjo toplote in električne energije	Uporablja se za vse nove naprave in za večje obnove naprave za proizvodnjo energije. Uporaba v obstoječih napravah je lahko omejena zaradi ureditve naprave in razpoložljivega prostora.
d	Uporaba odvečne toplote za sušenje biomase in blata, za segrevanje kotlovne vode in tehnološke vode, za ogrevanje stavb itd.	Uporaba te tehnike je lahko omejena v primerih, ko so viri toplote in lokacije zelo oddaljeni med seboj.
e	Uporaba toplotnih kompresorjev	Uporablja se za nove in obstoječe naprave za vse vrste papirja in za stroje za premazovanje, če je na voljo srednjeta para.
f	Izolacija cevi in priključkov za paro in kondenzat	Se splošno uporablja.
g	Uporaba energijsko učinkovitih vakuumskih sistemov za odstranjevanje vode	
h	Uporaba visoko učinkovitih električnih motorjev, črpalk in mešalnikov	
i	Uporaba frekvenčnih pretvornikov za ventilatorje, kompresorje in črpalke	
j	Uskladitev ravni tlaka pare z dejanskimi potrebami po tlaku	

Opis

Tehnika (c): Sočasna proizvodnja toplote in električne in/ali mehanske energije v enem postopku, t. i. naprava za soproizvodnjo (toplote in električne energije). V napravah za soproizvodnjo v industriji celuloze in papirja se običajno uporabljajo parne turbine in/ali plinske turbine. Ekonomska upravičenost (uresničljivi prihranki in čas plačila) je odvisna predvsem od stroškov električne energije in goriv.

1.1.5 Emisije vonjav

Glede emisij plinov neprijetnega vonja, ki vsebujejo žveplo, iz naprav za proizvodnjo sulfatne in sulfite celuloze glej najboljše razpoložljive tehnike za posamezne procese iz oddelkov 1.2.2 in 1.3.2.

BAT 7. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje emisij spojin neprijetnega vonja, ki izvirajo iz sistema odpadne vode, je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
I. Uporablja se za vonjave, povezane z zaprtjem vodnih sistemov	
a	Načrtovanje postopkov, rezervoarjev za shranjevanje snovi in vode, cevi in kadi v napravah za proizvodnjo papirja na tak način, da se preprečijo daljši retencijski časi, mrtva območja ali območja s slabim mešanjem v vodnih krogotokih in povezanih enotah, z namenom preprečevanja nenadzorovanega odlaganja in razkranja ter razgradnje organskih snovi in biološkega materiala
b	Uporaba biocidov, disperzijskih sredstev ali oksidantov (npr. katalitska dezinfekcija z vodikovim peroksidom) za nadzor vonjav in razraščanja bakterij, ki povzročajo razkroj

	Tehnika
c	Vzpostavitev notranjih postopkov („ledvičk“) obdelave za zmanjšanje koncentracij organskih snovi in posledično možnih težav z vonjavami v sistemu sitove vode
II. Uporablja se za vonjave, povezane s čiščenjem odpadne vode in obdelavo blata, da se preprečijo stanja, ko odpadna voda ali blato postaneta anaerobna	
a	Izvedba zaprtih kanalizacijskih sistemov z nadzorovanimi oddušniki, v nekaterih primerih z uporabo kemikalij za zmanjšanje nastajanja vodikovega sulfida v kanalizacijskih sistemih in njegovo oksidacijo
b	Izogibanje čezmernemu zračenju v izravnalnih bazenih, vendar ohranjanje zadostnega mešanja
c	Zagotavljanje zadostne zmogljivosti zračenja in lastnosti mešanja v prezračevalnih bazenih; redno pregledovanje prezračevalnega sistema
d	Zagotavljanje ustreznega delovanja sekundarnega usedalnika blata in povratno črpanje blata
e	Omejitev retencijskega časa blata v shranjevalnikih blata s stalnim pošiljanjem blata v enote za odstranjevanje vode
f	Izogibanje shranjevanju odpadne vode v lovilnih bazenih dlje, kot je potrebno; ohranjanje lovilnega bazena praznega
g	Če se uporabljajo naprave za sušenje blata, obdelava plinov, ki izhajajo iz ventilatorja termične naprave za sušenje blata, s čiščenjem in/ali biološko filtracijo (kot so kompostni filtri)
h	Izogibanje zračnemu hlajenju stolpov za neočiščene odpadne vode z uporabo ploščnih toplotnih izmenjevalnikov

1.1.6 Monitoring ključnih parametrov procesa ter emisij v vodo in zrak

BAT 8. Najboljša razpoložljiva tehnika je monitoring ključnih parametrov procesa v skladu s spodnjo preglednico.

I. Monitoring ključnih parametrov procesa, pomembnih za emisije v zrak

Parameter	Pogostost monitoringa
Tlak, temperatura, vsebnost kisika, CO in vodne pare v dimnem plinu iz procesov zgorevanja	Trajno

II. Monitoring ključnih parametrov procesa, pomembnih za emisije v vodo

Parameter	Pogostost monitoringa
Pretok vode, temperatura in pH	Trajno
Vsebnost fosforja in dušika v biomasi, volumski indeks blata, presežek amonijaka in ortofosfata v odpadni vodi in mikroskopski pregledi biomase	Občasno
Prostorninski pretok in vsebnost CH ₄ v bioplinu, proizvedenem pri anaerobnem čiščenju odpadne vode.	Trajno
Vsebnost H ₂ S in CO ₂ v bioplinu, proizvedenem pri anaerobnem čiščenju odpadne vode.	Občasno

BAT 9. Najboljša razpoložljiva tehnika je redno izvajanje monitoringa in merjenje emisij v zrak, kot je navedeno spodaj, v navedenih časovnih presledkih in v skladu s standardi EN. Če standardi EN niso na voljo, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

	Parameter	Pogostost monitoringa	Vir emisije	Monitoring v povezavi z
a	NO _x in SO ₂	Trajno	Rekuperacijski kotel	BAT 21 BAT 22 BAT 36 BAT 37
		Občasno ali trajno	Apnena peč	BAT 24 BAT 26
		Občasno ali trajno	Namenski gorilnik za pline, ki ne kondenzirajo	BAT 28 BAT 29
b	Prah	Občasno ali trajno	Rekuperacijski kotel (sulfatni postopek) in apnena peč	BAT 23 BAT 27
		Občasno	Rekuperacijski kotel (sulfitni postopek)	BAT 37
c	Celotno reducirano žveplo (vključno s H ₂ S)	Trajno	Rekuperacijski kotel	BAT 21
		Občasno ali trajno	Apnena peč in namenski gorilnik za pline, ki ne kondenzirajo	BAT 24 BAT 25 BAT 28
		Občasno	Razpršene emisije iz različnih virov (npr. linija za pripravo vlaken, cisterne, posode za sekance itd.) in odpadni plini šibkega vonja	BAT 11 BAT 20
d	NH ₃	Občasno	Rekuperacijski kotel, opremljen s SNCR	BAT 36

BAT 10. Najboljša razpoložljiva tehnika je redni monitoring emisij v vodo, kot je navedeno spodaj, v navedenih časovnih presledkih in v skladu s standardi EN. Če standardi EN niso na voljo, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba standardov ISO, nacionalnih ali drugih mednarodnih standardov, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

	Parameter	Pogostost monitoringa	Monitoring v povezavi z
a	Kemijska potreba po kisiku (KPK) ali Celotni organski ogljik (TOC) ⁽¹⁾	Dnevno ⁽²⁾ ⁽³⁾	BAT 19 BAT 33 BAT 40 BAT 45 BAT 50
b	BPK ₅ ali BPK ₇	Tedensko (enkrat na teden)	
c	Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	Dnevno ⁽²⁾ ⁽³⁾	
d	Celotni dušik	Tedensko (enkrat na teden) ⁽²⁾	
e	Celotni fosfor	Tedensko (enkrat na teden) ⁽²⁾	
f	EDTA, DTPA ⁽⁴⁾	Mesečno (enkrat na mesec)	

	Parameter	Pogostost monitoringa	Monitoring v povezavi z
g	AOX (v skladu z EN ISO 9562:2004) ⁽⁵⁾	Mesečno (enkrat na mesec)	BAT 19: beljena sulfatna celuloza
		Na dva meseca	BAT 33: razen naprav TCF in za NSSC BAT 40: razen naprav za CTMP in CMP BAT 45 BAT 50
h	Relevantne kovine (npr. Zn, Cu, Cd, Pb, Ni)	Enkrat letno	

⁽¹⁾ Obstaja trend po nadomeščanju KPK s TOC zaradi ekonomskih in okoljskih razlogov. Če je TOC že izmerjen kot ključni parameter procesa, KPK ni treba izmeriti; vendar je treba ugotoviti povezavo med obema parametroma za določen vir emisij in določeno fazo čiščenja odpadne vode.

⁽²⁾ Uporabijo se lahko tudi metode hitrih testov. Rezultate hitrih testov je treba redno preverjati (npr. mesečno) glede na standarde EN ali, če standardi EN niso na voljo, glede na standarde ISO, nacionalne ali druge mednarodne standarde, s katerimi se zagotovijo z znanstvenega vidika enako kakovostni podatki.

⁽³⁾ Za naprave, ki obratujejo manj kot sedem dni v tednu, se lahko monitoring KPK in TSS opravlja manj pogosto, da se vključijo dnevi, ko naprava obratuje, ali da se obdobje vzorčenja podaljša na 48 ali 72 ur.

⁽⁴⁾ Se uporablja, kadar se v procesu uporablja EDTA ali DTPA (kelatna reagenta).

⁽⁵⁾ Se ne uporablja za naprave, ki zagotavljajo dokaze, da zaradi kemičnih aditivov in surovin ne nastajajo ali se dodajajo AOX.

BAT 11. Najboljša razpoložljiva tehnika je redni monitoring in ocenjevanje razpršenih emisij celotnega reducirane žvepla iz relevantnih virov.

Opis

Ocena razpršenih emisij celotnega reducirane žvepla se lahko izvede z občasnimi neposrednimi meritvami in oceno razpršenih emisij iz različnih virov (npr. linija za pripravo vlaken, rezervoarji, posode za sekance itd.).

1.1.7 Ravnanje z odpadki

BAT 12. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje količin odpadkov za odstranjevanje je izvajanje presoje nadaljnega ravnanja z odpadki (vključno z vodenjem evidenc odpadkov) in uvedba sistema ravnanja z odpadki za boljšo ponovno uporabo odpadkov ali, če to ni mogoče, recikliranje odpadkov ali, če to ni mogoče „drugo predelavo“, vključno s kombinacijo spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Ločeno zbiranje različnih frakcij odpadkov (vključno z ločevanjem in razvrščanjem nevarnih odpadkov)	Glej oddelek 1.7.3	Se splošno uporablja.
b	Združevanje ustreznih frakcij ostankov za pridobivanje mešanic, ki jih je mogoče bolje izkoristiti		Se splošno uporablja.
c	Predhodna obdelava procesnih ostankov pred ponovno uporabo ali recikliranjem		Se splošno uporablja.
d	Snovna predelava in recikliranje procesnih ostankov na kraju samem		Se splošno uporablja.
e	Ponovno pridobivanje energije v napravi ali zunaj nje iz odpadkov z visoko vsebnostjo organskih snovi		Uporaba zunaj naprave je odvisna od razpoložljivosti tretje strani.

	Tehnika	Opis	Uporaba
f	Uporaba snovi zunaj naprave		Odvisno od razpoložljivosti tretje strani.
g	Predhodna obdelava odpadkov pred odstranitvijo		Se splošno uporablja.

1.1.8 Emisije v vodo

Dodatne informacije o čiščenju odpadne vode v napravah za proizvodnjo celuloze in papirja ter ravneh emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, so navedene v oddelkih od 1.2 do 1.6.

BAT 13. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij hranil (dušika in fosforja) v sprejemne vode je nadomestitev kemičnih aditivov z visoko vsebnostjo dušika in fosforja z aditivi z nizko vsebnostjo dušika in fosforja.

Uporaba

Uporablja se, če dušik v kemičnih aditivih ni biološko razpoložljiv (tj. ga ni mogoče uporabljati kot hranilo pri biološki obdelavi) ali če je ravnovesje hranil v presežku.

BAT 14. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij onesnaževal v sprejemne vode je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Primarno (fizikalno-kemično) čiščenje	Glej oddelek 1.7.2.2
b	Sekundarno (biološko) čiščenje ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Se ne uporablja za naprave, v katerih je biološka obremenitev odpadne vode po primarnem čiščenju zelo majhna, npr. v nekaterih napravah za proizvodnjo papirja, ki izdelujejo specialne papirje.

BAT 15. Kadar je potrebno nadaljnje odstranjevanje organskih snovi, dušika in fosforja, je najboljša razpoložljiva tehnika uporaba terciarnega čiščenja, kot je opisano v oddelku 1.7.2.2.

BAT 16. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij onesnaževal v sprejemne vode iz bioloških čistilnih naprav za odpadno vodo je uporaba vseh spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Ustrezno načrtovanje in obratovanje biološke čistilne naprave
b	Redno nadzorovanje aktivne biomase
c	Prilagoditev oskrbe s hranili (dušikom in fosforjem) dejanski potrebi aktivne biomase

1.1.9 Emisije hrupa

BAT 17. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij hrupa iz proizvodnje celuloze in papirja je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Program zmanjševanja hrupa	Program zmanjševanja hrupa vključuje ugotavljanje virov in prizadetih območij, izračune in meritve ravni hrupa za prednostno razvrščanje virov glede na ravni hrupa ter ugotavljanje najbolj stroškovno učinkovite kombinacije tehnik, njihovo izvajanje in monitoring.	Se splošno uporablja.
b	Strateško načrtovanje lokacije opreme, enot in stavb	Ravni hrupa se lahko zmanjšajo s povečanjem razdalje med onesnaževalcem in sprejemnikom ter z uporabo stavb kot protihrupne zaščite.	Se splošno uporablja za nove naprave. V primeru obstoječih naprav je premestitev opreme in proizvodnih enot lahko omejena zaradi pomanjkanja prostora ali čezmernih stroškov.
c	Operativne in upravljavske tehnike v stavbah s hrupno opremo	To vključuje: — izboljšano pregledovanje in vzdrževanje opreme, da se preprečijo napake, — zapiranje vrat in oken pokritih prostorov, — upravljanje opreme s strani izkušenega osebja, — izogibanje hrupnim dejavnostim v nočnem času, — določbe za nadzor hrupa med vzdrževalnimi dejavnostmi.	Se splošno uporablja.
d	Zaprtje hrupne opreme in enot	Zaprtje hrupne opreme, kot so hidravlične enote za obdelavo lesa in kompresorji, v ločene strukture, kot so stavbe ali zvočno izolirane sobe, pri čemer so notranje in zunanje obloge izdelane iz materiala, ki absorbira udarce.	
e	Uporaba tihe opreme ter naprav za zmanjševanje hrupa na opremi in ceveh		
f	Izolacija proti tresljajem	Izolacija strojev proti tresljajem ter ločena razporeditev virov hrupa in potencialno resonančnih sestavnih delov.	
g	Zvočna izolacija stavb	To lahko vključuje uporabo: — materialov, ki absorbirajo zvok, na stenah in stropih, — zvočno izoliranih vrat, — oken z dvojno zasteklitvijo.	

	Tehnika	Opis	Uporaba
h	Zmanjševanje hrupa	Širjenje hrupa se lahko zmanjša z vstavitvijo ovir med onesnaževalce in sprejemnike. Med ustrezne ovire spadajo zaščitni zidovi, nasipi in stavbe. Ustrezne tehnike za zmanjševanje hrupa vključujejo namestitev dušilcev in omejevalnikov zvoka na hrupno opremo, kot so odvaljalniki pare in ventilatorji naprave za sušenje.	Se splošno uporablja za nove naprave. V primeru obstoječih naprav je namestitev ovir lahko omejena zaradi pomanjkanja prostora.
i	Uporaba večjih strojev za obdelavo lesa za skrajšanje časa dviganja in prevoza ter hrupa, ki ga povzročajo hlodi, ki padajo na skladovnice hlodov ali podajalno mizo		Se splošno uporablja.
j	Izboljšani načini dela, npr. spuščanje hlodov z manjše višine na skladovnice hlodov ali podajalno mizo; takojšnje povratne informacije o ravni hrupa za delavce		

1.1.10 Razgradnja naprave

BAT 18. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje tveganj onesnaženja pri razgradnji naprave je uporaba spodaj navedenih splošnih tehnik.

	Tehnika
a	Zagotoviti, da se že v fazi načrtovanja izogiba uporabi podzemnih rezervoarjev in cevi ali da je njihova lokacija dobro znana in dokumentirana
b	Pripraviti navodila za praznjenje procesne opreme, vsebnikov in cevi
c	Zagotoviti odstranitev vseh odpadkov ob zaprtju naprave, npr. tako, da se očisti in sanira območje. Kjer je to izvedljivo, je treba zaščititi naravne funkcije tal
d	Izvajati program monitoringa, zlasti v zvezi s podzemnimi vodami, da se ugotovijo morebitni prihodnji vplivi na kraju samem ali na sosednjih območjih
e	Pripraviti in vzdrževati načrt zaprtja ali ukinitve naprave na podlagi analize tveganja, ki vključuje pregledno organizacijo del za zaprtje, ob upoštevanju ustreznih posebnih lokalnih pogojev

1.2 ZAKLJUČKI O BAT ZA POSTOPEK PROIZVODNJE SULFATNE CELULOZE

Za integrirane naprave za proizvodnjo sulfatne celuloze in papirja se poleg zaključkov o BAT v tem oddelku uporabljajo tudi zaključki o BAT za posamezne procese iz oddelka 1.6.

1.2.1 Odpadna voda in emisije v vodo

BAT 19. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij onesnaževal v sprejemne vode iz celotne naprave je uporaba beljenja brez klora ali sodobnega beljenja brez elementarnega klora (glej opis v oddelku 1.7.2.1) ter ustrezna kombinacija tehnik, navedenih v BAT 13, BAT 14, BAT 15 in BAT 16, in spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Sprememba kuhanja pred beljenjem	Glej oddelek 1.7.2.1	Se splošno uporablja.
b	Delignifikacija s kisikom pred beljenjem		
c	Prebiranje rjave papirne kaše in učinkovito pranje rjave papirne kaše v zaprtem ciklu		
d	Delno recikliranje tehnološke vode v napravi za beljenje		Recikliranje vode je lahko omejeno zaradi inkrustacije pri beljenju.
e	Učinkovit monitoring razlitij in omejitev širjenja z ustreznim sistemom za zajemanje in ponovno uporabo		Se splošno uporablja.
f	Ohranjanje zadostnega izparevanja črne lužine in zmogljivosti rekupercijskega kotla za obvladovanje koničnih obremenitev		Se splošno uporablja.
g	Odstranjevanje kontaminiranih (onesnaženih) kondenzatov in ponovna uporaba kondenzatov v procesu		

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 1 in preglednico 2. Te ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se ne uporabljajo za naprave za proizvodnjo sulfatne celuloze za kemijsko predelavo.

Referenčni pretok odpadne vode za naprave za proizvodnjo sulfatne celuloze je določen v BAT 5.

Preglednica 1

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode iz naprave za beljeno sulfatno celulozo v sprejemne vode

Parameter	Letno povprečje kg/ADt ⁽¹⁾
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	7–20
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,3–1,5
Celotni dušik	0,05–0,25 ⁽²⁾
Celotni fosfor	0,01–0,03 ⁽²⁾ Evkalipt: 0,02–0,11 kg/ADt ⁽³⁾
Adsorbljivi organski halogeni (AOX) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	0–0,2

⁽¹⁾ Razponi ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se nanašajo na proizvodnjo tržne celuloze in proizvodnjo celuloze, ki je del integriranih naprav (emisije iz proizvodnje papirja niso vključene).

⁽²⁾ Kompaktna biološka čistilna naprava za odpadne vode lahko nekoliko poveča ravni emisij.

⁽³⁾ Zgornja meja razpona se nanaša na naprave, ki uporabljajo evkalipte iz regij z večjo vsebnostjo fosforja (npr. z Iberskega polotoka).

⁽⁴⁾ Uporablja se za naprave, ki uporabljajo belilne kemikalije, ki vsebujejo klor.

⁽⁵⁾ Za naprave, ki proizvajajo celulozo, za katero so značilne visoka trdnost, togost in visoka čistost (npr. za kartone za embalažo za tekoča živila in premazani papir majhne mase), lahko ravni emisij AOX znašajo do 0,25 kg/ADt.

Preglednica 2

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode iz naprave za nebeljeno sulfatno celulozo v sprejemne vode

Parameter	Letno povprečje kg/ADt ⁽¹⁾
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	2,5–8
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,3–1,0
Celotni dušik	0,1–0,2 ⁽²⁾
Celotni fosfor	0,01–0,02 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Razponi ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se nanašajo na proizvodnjo tržne celuloze in proizvodnjo celuloze, ki je del integriranih naprav (emisije iz proizvodnje papirja niso vključene).

⁽²⁾ Kompaktna biološka čistilna naprava za odpadne vode lahko nekoliko poveča ravni emisij.

Koncentracija BPK v očiščenih odpadnih vodah naj bi bila nizka (okoli 25 mg/l kot 24-urni sestavljeni vzorec).

1.2.2 Emisije v zrak**1.2.2.1 Zmanjšanje emisij plinov močnega in šibkega vonja**

BAT 20. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij vonjav in emisij celotnega reduciranega žvepla zaradi plinov močnega in šibkega vonja je preprečevanje razpršenih emisij z zajetjem vsega žvepla, ki izhaja iz procesa in vsebuje odpadne pline, vključno z vsemi izpusti z emisijami, ki vsebujejo žveplo, z uporabo vseh spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Sistemi za zbiranje plinov močnega in šibkega vonja, ki imajo naslednje značilnosti: — pokrovi, sesalne kape, vodi in sistemi za odvajanje plinov z zadostno zmogljivostjo, — sistem za stalno zaznavanje uhajanja, — varnostni ukrepi in varnostna oprema.	
b	Sežiganje plinov močnega in šibkega vonja, ki ne kondenzirajo	Sežiganje se lahko izvaja z uporabo: — rekuperacijskega kotla, — apnene peči ⁽¹⁾ , — namenskega gorilnika za celotno reducirano žveplo, opremljenega z mokrim pralnikom za odstranjevanje SO _x , ali — kotla za proizvodnjo energije ⁽²⁾ . Za zagotovitev stalne razpoložljivosti sežiganja za pline močnega vonja so nameščeni varovalni sistemi. Apnene peči se lahko uporabljajo kot varovalo za rekuperacijske kotle; dodatna varovalna oprema so naprave za sežiganje plinov in paketni kotel.
c	Evidentiranje nerazpoložljivosti sistema za sežiganje in vseh posledičnih emisij ⁽³⁾	

⁽¹⁾ Ravni emisij SO_x iz apnene peči se močno povečajo, kadar se peč napolni s plini močnega vonja, ki ne kondenzirajo, in se ne uporablja alkalni pralnik.

⁽²⁾ Uporablja se za obdelavo plinov šibkega vonja.

⁽³⁾ Uporablja se za obdelavo plinov močnega vonja.

Uporaba

Se na splošno uporablja za nove naprave in za večje obnove obstoječih naprav. Namestitev potrebne opreme v obstoječih napravah je lahko težavna zaradi omejitev glede postavitve in prostora. Uporaba sežiganja je lahko omejena zaradi varnostnih razlogov in v tem primeru se lahko uporabijo mokri pralniki.

Raven emisij celotnega reduciranega žvepla (TRS) v izpuščenih odpadnih plinih šibkega vonja, **povezana z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami**, je 0,05–0,2 kg S/ADt.

1.2.2.2 Zmanjšanje emisij iz rekuperacijskega kotla

Emisije SO₂ in TRS

BAT 21. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij SO₂ in TRS iz rekuperacijskega kotla je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Povečanje vsebnosti suhe snovi (DS) v črni lužini	Črna lužina se lahko pred sežigom koncentrira s postopkom uparjanja.
b	Optimizirano sežiganje	Pogoji sežiganja se lahko izboljšajo npr. z dobrim mešanjem zraka in goriva, nadzorom obremenitve peči itd.
c	Mokri pralnik	Glej oddelek 1.7.1.3

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 3.

Preglednica 3

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije SO₂ in TRS iz rekuperacijskega kotla

Parameter		Dnevno povprečje ⁽¹⁾ ⁽²⁾ mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje ⁽¹⁾ mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje ⁽¹⁾ kg S/ADt
SO ₂	DS < 75 %	10–70	5–50	—
	DS 75–83 % ⁽³⁾	10–50	5–25	—
Celotno reducirano žveplo (TRS)		1–10 ⁽⁴⁾	1–5	—
Plinasto žveplo (TRS-S + SO ₂ -S)	DS < 75 %	—	—	0,03–0,17
	DS 75–83 % ⁽³⁾			0,03–0,13

⁽¹⁾ Rezultat povečanja vsebnosti DS v črni lužini so manjše emisije SO₂ in večje emisije NO_x. Zato so lahko pri rekuperacijskem kotlu z nizkimi ravnmi emisij SO₂ ravni emisij NO_x na zgornji meji razpona in obratno.

⁽²⁾ Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ne obsegajo obdobj, v katerih je vsebnost DS med delovanjem rekuperacijskega kotla precej manjša od običajne vsebnosti DS zaradi zaprtja ali vzdrževanja naprave za koncentriranje črne lužine.

⁽³⁾ Če bi se v rekuperacijskem kotlu sežigala črna lužina z DS > 83 %, bi bilo treba ravni emisij SO₂ in plinastega žvepla ponovno preučiti za vsak primer posebej.

⁽⁴⁾ Razpon se uporablja brez sežiganja plinov močnega vonja.

DS – vsebnost suhe snovi v črni lužini.

Emisije NO_x

BAT 22. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij NO_x iz rekuperacijskega kotla je uporaba optimiziranega sistema sežiganja, vključno z vsemi spodaj navedenimi značilnostmi.

	Tehnika
a	Računalniški nadzor zgorevanja
b	Dobro mešanje goriva in zraka
c	Sistemi za postopno dovajanje zraka, na primer z uporabo različnih zračnih ventilov in vstopnih zračnih odprtin

Uporaba

Tehnika (c) se uporablja za nove rekuperacijske kotle in v primeru večje obnove rekuperacijskih kotlov, saj ta tehnika zahteva velike spremembe sistemov za dovajanje zraka in peči.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 4.

Preglednica 4

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije NO_x iz rekuperacijskega kotla

Parameter		Letno povprečje ⁽¹⁾ mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje ⁽¹⁾ kg NO _x /ADt
NO _x	Les iglavcev	120–200 ⁽²⁾	DS < 75 %: 0,8–1,4 DS 75–83 % ⁽³⁾ : 1,0–1,6
	Les listavcev	120–200 ⁽²⁾	DS < 75 %: 0,8–1,4 DS 75–83 % ⁽³⁾ : 1,0–1,7

⁽¹⁾ Rezultat povečanja vsebnosti DS v črni lužini so manjše emisije SO₂ in večje emisije NO_x. Zato so lahko pri rekuperacijskem kotlu z nizkimi ravnmi emisij SO₂ ravni emisij NO_x na zgornji meji razpona in obratno.

⁽²⁾ Dejanska raven emisij NO_x pri rekuperacijskem kotlu je odvisna od vsebnosti DS in dušika v črni lužini ter količine in kombinacije NCG in drugih zgorelih produktov, ki vsebujejo dušik (npr. plin iz rezervoarja za raztapljanje, metanol, ločen od kondenzata, biološko blato). Večje kot so vsebnost DS, vsebnost dušika v črni lužini ter količina NCG, in drugih zgorelih produktov, ki vsebujejo dušik, bližje zgornji meji razpona ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, bodo emisije.

⁽³⁾ Če bi se v rekuperacijskem kotlu sežigala črna lužina z DS > 83 %, bi bilo treba ravni emisij NO_x ponovno preučiti za vsak primer posebej.

DS – vsebnost suhe snovi v črni lužini.

Emisije prahu

BAT 23. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij prahu iz rekuperacijskega kotla je uporaba elektrostatičnega filtra (ESP) ali kombinacije ESP in mokrega pralnika.

Opis

Glej oddelek 1.7.1.1.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 5.

Preglednica 5

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije prahu iz rekuperacijskega kotla

Parameter	Odpraševalni sistem	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje kg prahu/ADt
Prah	Nov ali večja obnova	10–25	0,02–0,20
	Obstoječ	10–40 ⁽¹⁾	0,02–0,3 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Za obstoječ rekuperacijski kotel, opremljen z ESP, ki se približuje koncu dobe uporabe, se lahko ravni emisij sčasoma povečajo do 50 mg/Nm³ (kar ustreza 0,4 kg/ADt).

1.2.2.3 Zmanjšanje emisij iz apnene peči

Emisije SO₂

BAT 24. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij SO₂ iz apnene peči je uporaba ene od ali kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Izbira goriva/gorivo z nizko vsebnostjo žvepla	Glej oddelek 1.7.1.3
b	Omejitev sežiganja plinov močnega vonja, ki vsebujejo žveplo, v apneni peči	
c	Nadzor vsebnosti Na ₂ S v vnesenem apnenem blatu	
d	Alkalni pralnik	

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 6.

Preglednica 6

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije SO₂ in žvepla iz apnene peči

Parameter ⁽¹⁾	Letno povprečje mg SO ₂ /Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje kg S/ADt
SO ₂ , kadar se plini močnega vonja ne sežigajo v apneni peči	5–70	—

Parameter ⁽¹⁾	Letno povprečje mg SO ₂ /Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje kg S/ADt
SO ₂ kadar se plini močnega vonja sežigajo v apneni peči	55–120	—
Plinasto žveplo (TRS-S + SO ₂ -S), kadar se plini močnega vonja ne sežigajo v apneni peči	—	0,005–0,07
Plinasto žveplo (TRS-S + SO ₂ -S), kadar se plini močnega vonja sežigajo v apneni peči	—	0,055–0,12

⁽¹⁾ med „plina močnega vonja“ spadata tudi metanol in terpentin

Emisije TRS

BAT 25. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij TRS iz apnene peči je uporaba ene od ali kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Nadzor presežnega kisika	Glej oddelek 1.7.1.3
b	Nadzor vsebnosti Na ₂ S v vnesenem apnenem blatu	
c	Kombinacija ESP in alkalnega pralnika	Glej oddelek 1.7.1.1

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 7.

Preglednica 7

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije TRS iz apnene peči

Parameter	Letno povprečje mg S/Nm ³ pri 6 % O ₂
Celotno reducirano žveplo (TRS)	< 1–10 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Za apnene peči, v katerih se sežigajo plini močnega vonja (vključno z metanolom in terpentinom), lahko zgornja meja razpona ravni emisij znaša do 40 mg/Nm³.

Emisije NO_x

BAT 26. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij NO_x iz apnene peči je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Optimizirano zgorevanje in nadzor zgorevanja	Glej oddelek 1.7.1.2
b	Dobro mešanje goriva in zraka	
c	Gorilnik z nizkimi emisijami NO _x	
d	Izbira goriva/gorivo z nizko vsebnostjo dušika	

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 8.

Preglednica 8

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije NO_x iz apnene peči

Parameter		Letno povprečje mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje kg NO _x /ADt
NO _x	Tekoča goriva	100–200 ⁽¹⁾	0,1–0,2 ⁽¹⁾
	Plinasta goriva	100–350 ⁽²⁾	0,1–0,3 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Pri uporabi tekočih goriv, ki izvirajo iz rastlinske snovi (npr. terpentina, metanola, talovega olja), vključno s tistimi, ki so pridobljeni kot stranski proizvodi postopka proizvodnje celuloze, lahko ravni emisij znašajo do 350 mg/Nm³ (kar ustreza 0,35 kg NO_x /ADt).

⁽²⁾ Pri uporabi plinastih goriv, ki izvirajo iz rastlinske snovi (npr. plinov, ki ne kondenzirajo), vključno s tistimi, ki so pridobljeni kot stranski proizvodi postopka proizvodnje celuloze, lahko ravni emisij znašajo do 450 mg/Nm³ (kar ustreza 0,45 kg NO_x /ADt).

Emisije prahu

BAT 27. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij prahu iz apnene peči je uporaba elektrostaticnega filtra (ESP) ali kombinacije ESP in mokrega pralnika.

Opis

Glej oddelek 1.7.1.1.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 9.

Preglednica 9

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije prahu iz apnene peči

Parameter	Odpraševalni sistem	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 6 % O ₂	Letno povprečje kg prahu/ADt
Prah	Nova ali večje obnove	10–25	0,005–0,02
	Obstoječa	10–30 ⁽¹⁾	0,005–0,03 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Za obstoječo apneno peč, opremljeno z ESP, ki se približuje koncu dobe uporabe, se lahko ravni emisij sčasoma povečajo do 50 mg/Nm³ (kar ustreza 0,05 kg/ADt).

1.2.2.4 Zmanjšanje emisij iz gorilnika za pline močnega vonja (namenski gorilnik za TRS)

BAT 28. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij SO₂ iz sežiganja plinov močnega vonja v namenskem gorilniku za TRS je uporaba alkalnega pralnika za odstranjevanje SO₂.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 10.

Preglednica 10

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije SO₂ in TRS iz sežiganja plinov močnega vonja v namenskem gorilniku za TRS

Parameter	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 9 % O ₂	Letno povprečje kg S/ADt
SO ₂	20–120	—
TRS	1–5	
Plinasto žveplo (TRS-S + SO ₂ – S)	—	0,002 – 0,05 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ta raven emisij, povezana z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, temelji na pretoku plina v razponu 100-200 Nm³/ADt.

BAT 29. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij NO_x iz sežiganja plinov močnega vonja v namenskem gorilniku za TRS je uporaba ene od ali kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Optimizacija gorilnika/sežiganja	Glej oddelek 1.7.1.2	Se splošno uporablja.
b	Večstopenjsko sežiganje	Glej oddelek 1.7.1.2	Se splošno uporablja za nove naprave in za večje obnove. Za obstoječe naprave se uporablja samo, če prostor omogoča namestitev opreme.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 11.

Preglednica 11

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije NO_x iz sežiganja plinov močnega vonja v namenskem gorilniku za TRS

Parameter	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 9 % O ₂	Letno povprečje kg NO _x /ADt
NO _x	50–400 ⁽¹⁾	0,01–0,1 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Če v obstoječi napravi ni možen preklap na večstopenjsko sežiganje, lahko ravni emisij znašajo do 1 000 mg/Nm³ (kar ustreza 0,2 kg/ADt).

1.2.3 Nastajanje odpadkov

BAT 30. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje nastajanja odpadkov in zmanjšanje količine trdnih odpadkov, ki jih je treba odstraniti, je vračanje prahu iz elektrostatičnega filtra rekuperacijskega kotla za sežig črne lužine v proces.

Uporaba

Vračanje prahu v proces je lahko omejeno zaradi snovi v prahu, ki ne izvirajo iz procesa.

1.2.4 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 31. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe toplotne energije (pare), povečanje koristi uporabljenih energetskega prenosnih medijev in zmanjšanje porabe električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Visoka vsebnost suhe snovi iz lubja z uporabo učinkovitih stiskalnic ali sušenja
b	Visoka učinkovitost parnih kotlov, npr. nizke temperature dimnih plinov
c	Učinkoviti sistemi za sekundarno ogrevanje
d	Zapiranje vodnih sistemov, vključno z napravo za beljenje
e	Visoka koncentracija celuloze (tehnika srednje ali visoke gostote)
f	Visoko učinkovita uparjalna naprava
g	Rekuperacija toplote iz rezervoarjev za raztapljanje, npr. s pralniki na prezračevalnih napravah
h	Rekuperacija in uporaba tokov z nizko temperaturo iz odpadne vode in drugih virov odpadne toplote za ogrevanje stavb, kotlovne vode in tehnološke vode
i	Ustrezna uporaba sekundarne toplote in sekundarnega kondenzata
j	Monitoring in nadzor procesov z uporabo naprednih sistemov nadzora
k	Optimiziranje integrirane mreže toplotnih izmenjevalnikov
l	Rekuperacija toplote iz dimnega plina iz rekuperacijskega kotla med ESP in ventilatorjem
m	Zagotovitev največje možne gostote celuloze pri prebiranju in čiščenju
n	Uporaba nadzora hitrosti različnih velikih motorjev
o	Uporaba učinkovitih vakuumskih črpalk
p	Ustrezna velikost cevi, črpalk in ventilatorjev
q	Optimizirane ravni rezervoarjev

BAT 32. Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovitosti proizvodnje električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Visoka vsebnost suhe snovi v črni lužini (poveča učinkovitost kotla, proizvodnje pare in s tem proizvodnje električne energije)
b	Visok tlak in visoka temperatura rekuperacijskega kotla; pri novih rekuperacijskih kotlih lahko tlak znaša vsaj 100 barov, temperatura pa 510 °C

	Tehnika
c	Izhodni tlak pare v nizkotlačni turbini je tako nizek, kot je to tehnično izvedljivo
d	Kondenzacijska turbina za proizvodnjo energije iz odvečne pare
e	Visoka učinkovitost turbine
f	Predogrevanje kotlovne vode na temperaturo blizu vrelišča
g	Predogrevanje zgorevalnega zraka in goriva, ki se dovaja kotlom

1.3 ZAKLJUČKI O BAT ZA POSTOPEK PROIZVODNJE SULFITNE CELULOZE

Za integrirane naprave za proizvodnjo sulfite celuloze in papirja se poleg zaključkov o BAT v tem oddelku uporabljajo tudi zaključki o BAT za proizvodnjo papirja iz oddelka 1.6, ki se nanašajo na posamezne procese.

1.3.1 Odpadna voda in emisije v vodo

BAT 33. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje emisij onesnaževal v sprejemne vode iz celotne naprave je uporaba ustrezne kombinacije tehnik iz BAT 13, BAT 14, BAT 15 in BAT 16 ter spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Podaljšano spremenjeno kuhanje pred beljenjem	Glej oddelek 1.7.2.1	Uporaba je lahko omejena zaradi zahtev glede kakovosti celuloze (če se zahteva visoka trdnost).
b	Delignifikacija s kisikom pred beljenjem		
c	Prebiranje rjave papirne kaše in učinkovito pranje rjave papirne kaše v zaprtem ciklu		Se splošno uporablja.
d	Uparjanje odpadne vode iz faze vroče alkalne ekstrakcije in sežig koncentratov v sežigalnem soda kotlu		Omejena uporaba za naprave za proizvodnjo topljive celuloze, kadar večstopensko biološko čiščenje odpadne vode zagotavlja boljše splošno stanje okolja.
e	Beljenje brez klora (TCF)		Omejena uporaba za naprave za proizvodnjo tržne papirne celuloze, v katerih se proizvaja celuloza visoke svetlosti, in za naprave, v katerih se proizvaja posebna celuloza za kemijsko uporabo.
f	Beljenje v zaprtem krogotoku		Uporablja se samo za naprave, ki uporabljajo enako osnovo za kuhanje in uravnavanje pH pri beljenju.
g	Predhodno beljenje z uporabo MgO in vračanje čistilne tekočine iz predhodnega beljenja v postopek pranja rjave papirne kaše		Uporaba je lahko omejena z dejavniki, kot so kakovost izdelka (npr. čistost, čistoča in svetlost), število kappa po kuhanju, hidravlična zmogljivost naprave, prostornina rezervoarjev, izparilnikov in rekuperacijskih kotlov ter možnost čiščenja opreme za pranje.

	Tehnika	Opis	Uporaba
h	Uravnavanje pH šibke lužine pred uparjalno napravo ali v njej		Se na splošno uporablja za naprave, kjer proizvodnja temelji na uporabi magnezija. Potrebna sta prosta zmogljivost v rekuperacijskem kotlu in krogotok pepela.
i	Anaerobno čiščenje kondenzatov iz izparilnikov		Se splošno uporablja.
j	Odstranjevanje in ponovna uporaba SO ₂ iz kondenzatov izparilnikov		Se uporablja, če je treba zaščititi anaerobno čiščenje odpadne vode.
k	Učinkovit monitoring razlitij in omejitev širjenja, tudi s sistemom ponovne uporabe kemikalij in rekuperacije energije		Se splošno uporablja.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 12 in preglednico 13. Te ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se ne uporabljajo za naprave za proizvodnjo raztopljenе celuloze in za proizvodnjo posebne celuloze za kemijsko uporabo.

Referenčni pretok odpadne vode za naprave za proizvodnjo sulfitne celuloze je naveden v BAT 5.

Preglednica 12

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz naprave za celulozo, ki proizvaja beljeno sulfitno in magnefitno celulozo, primerno za proizvodnjo papirja

Parameter	Beljena sulfitna celuloza, primerna za proizvodnjo papirja ⁽¹⁾	Magnefitna celuloza, primerna za proizvodnjo papirja ⁽¹⁾
	Letno povprečje kg/ADt ⁽²⁾	Letno povprečje kg/ADt
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	10–30 ⁽³⁾	20–35
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,4–1,5	0,5–2,0
Celotni dušik	0,15–0,3	0,1–0,25
Celotni fosfor	0,01–0,05 ⁽³⁾	0,01–0,07
	Letno povprečje mg/l	
Adsorbiljni organski halogeni (AOX)	0,5–1,5 ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	

⁽¹⁾ Razponi ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se nanašajo na proizvodnjo tržne celuloze in proizvodnjo celuloze, ki je del integriranih naprav (emisije iz proizvodnje papirja niso vključene).

⁽²⁾ Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se ne uporabljajo za naprave za proizvodnjo naravne maščobnoodporne celuloze.

⁽³⁾ Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za KPK in celotni fosfor se ne uporabljajo za tržno celulozo na osnovi evkalipta.

⁽⁴⁾ V napravah za proizvodnjo tržne sulfitne celuloze se za izpolnitev zahtev glede izdelkov lahko uporablja faza nežnega beljenja s ClO₂, kar povzroča emisije AOX.

⁽⁵⁾ Se ne uporablja za naprave, ki ne uporabljajo klora.

Preglednica 13

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz naprave za sulfitno celulozo, v kateri se proizvaja nevtralna sulfitna polkemična celuloza

Parameter	Letno povprečje kg/ADt ⁽¹⁾
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	3,2–11
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,5–1,3
Celotni dušik	0,1–0,2 ⁽²⁾
Celotni fosfor	0,01–0,02

⁽¹⁾ Razponi ravni emisij, povezanih z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se nanašajo na proizvodnjo tržne celuloze in proizvodnjo celuloze, ki je del integriranih naprav (emisije iz proizvodnje papirja niso vključene).

⁽²⁾ Zaradi višjih emisij pri posameznih procesih se ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za celotni dušik ne uporabljajo za proizvodnjo nevtralne sulfitne polkemične celuloze na amonijevi osnovi.

Koncentracija BPK v očiščenih odpadnih vodah naj bi bila nizka (okoli 25 mg/l kot 24-urni sestavljeni vzorec).

1.3.2 Emisije v zrak

BAT 34. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje emisij SO₂ je zbiranje vseh visoko koncentriranih plinskih tokov SO₂ iz proizvodnje kisle lužine, kuhalnikov, difuzorjev ali vpihovalnih posod ter zajetje in ponovna uporaba žveplovih sestavin.

BAT 35. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje emisij, ki vsebujejo žveplo, ter emisij neprijetnih vonjav iz pranja, prebiranja in izparilnikov je zbiranje teh šibkih plinov in uporaba ene od spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Sežiganje v rekuperacijskem kotlu	Glej oddelek 1.7.1.3	Se ne uporablja za naprave za proizvodnjo sulfitne celuloze, v katerih se uporablja kuhanje na osnovi kalcija. V teh napravah se rekuperacijski kotel ne uporablja.
b	Mokri pralnik	Glej oddelek 1.7.1.3	Se splošno uporablja.

BAT 36. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij NO_x iz rekuperacijskega kotla je uporaba optimiziranega sistema sežiganja, vključno z eno od ali kombinacijo spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Optimizacija rekuperacijskega kotla z nadzorovanjem pogojev sežiganja	Glej oddelek 1.7.1.2	Se splošno uporablja.
b	Večstopenjsko vbrizgavanje porabljene lužine		Uporablja se za nove velike rekuperacijske kotle in večje obnove rekuperacijskih kotlov.

	Tehnika	Opis	Uporaba
c	Selektivna nekatalitska redukcija (SNCR)		Posodabljanje obstoječih rekuperacijskih kotlov je lahko omejeno zaradi težav glede tvorjenja oblog ter povezanih zahtev v zvezi s čiščenjem in vzdrževanjem. Za naprave za proizvodnjo celuloze na amonijevi osnovi ni bila sporočena nobena uporaba; vendar se zaradi posebnih pogojev pri odpadnem plinu pričakuje, da SNCR nima nobenega učinka. Zaradi nevarnosti eksplozije se ne uporablja za naprave za proizvodnjo celuloze na natrijevi osnovi.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 14.

Preglednica 14:

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije NO_x in NH₃ iz rekuperacijskega kotla

Parameter	Dnevno povprečje mg/Nm ³ pri 5 % O ₂	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 5 % O ₂
NO _x	100–350 ⁽¹⁾	100–270 ⁽¹⁾
NH ₃ (uhajanje amonijaka skozi SNCR)		< 5

⁽¹⁾ Za naprave za proizvodnjo celuloze z uporabo amonijeve baze so lahko ravni emisij NO_x višje: do 580 mg/Nm³ kot dnevno povprečje in do 450 mg/Nm³ kot letno povprečje.

BAT 37. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij prahu in SO₂ iz rekuperacijskega kotla je uporaba ene od spodaj navedenih tehnik in omejitev „delovanja pralnikov v kislem“ na najmanjšo možno mero, potrebno za zagotovitev njihovega pravilnega delovanja.

	Tehnika	Opis
a	ESP ali multicikloni z večstopenjskimi venturijevimi pralniki	Glej oddelek 1.7.1.3
b	ESP ali multicikloni z večstopenjskimi dvovhodnimi pralniki naprej v toku	

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 15.

Preglednica 15:

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za emisije prahu in SO₂ iz rekuperacijskega kotla

Parameter	Povprečje v vzorčevalnem obdobju mg/Nm ³ pri 5 % O ₂
Prah	5–20 ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Parameter	Povprečje v vzorčevalnem obdobju mg/Nm ³ pri 5 % O ₂	
	Dnevno povprečje mg/Nm ³ pri 5 % O ₂	Letno povprečje mg/Nm ³ pri 5 % O ₂
SO ₂	100–300 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	50–250 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

(¹) Za rekuperacijske kotle v napravah, ki za surovine uporabljajo več kot 25 % lesa listavcev (z visoko vsebnostjo kalija), so lahko emisije višje, in sicer do 30 mg/Nm³.

(²) Ravni emisij za prah, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se ne uporabljajo za naprave za proizvodnjo celuloze na amonijevi osnovi.

(³) Zaradi višjih emisij pri posameznih procesih se ravni emisij za SO₂, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ne uporabljajo za rekuperacijske kotle, ki stalno delujejo v „kislih“ pogojih, tj. ki kot del sulfitnega postopka predelave uporabljajo sulfito lužino kot čistilno sredstvo mokrega pralnika.

(⁴) Za obstoječe večstopenjske venturijeve pralnike so lahko emisije SO₂ višje, in sicer do 400 mg/Nm³ kot dnevno povprečje in do 350 mg/Nm³ kot letno povprečje.

(⁵) Se ne uporablja med „delovanjem v kislem“, tj. v času, ko poteka preventivno izpiranje in čiščenje oblog v pralnikih. V tem času lahko emisije znašajo do 300–500 mg SO₂/Nm³ (pri 5 % O₂) za čiščenje enega od pralnikov in do 1 200 mg SO₂/Nm³ (polurne srednje vrednosti, pri 5 % O₂), ko poteka čiščenje zadnjega pralnika.

Raven okoljske učinkovitosti, povezane z BAT, je trajanje delovanja v kislem, in sicer približno 240 ur na leto za pralnike in manj kot 24 ur na mesec za zadnji monosulfitni pralnik.

1.3.3 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 38. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe toplotne energije (pare), povečanje izkoristka uporabljenih nosilcev energije in zmanjšanje porabe električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Visoka vsebnost suhe snovi iz lubja z uporabo učinkovitih stiskalnic ali sušenja
b	Visoko učinkoviti parni kotli, na primer nizke temperature odpadnih plinov
c	Učinkovit sistem za sekundarno ogrevanje
d	Zaprtje vodnih sistemov, vključno z napravo za beljenje
e	Visoka koncentracija celuloze (tehnika srednje ali visoke gostote)
f	Rekuperacija in uporaba tokov z nizko temperaturo iz odpadne vode in drugih virov odpadne toplote za ogrevanje stavb, kotlovne vode in tehnološke vode
g	Ustrezna uporaba sekundarne toplote in sekundarnega kondenzata
h	Monitoring in nadzor procesov z uporabo naprednih sistemov nadzora
i	Optimiziranje integrirane mreže toplotnih izmenjevalnikov
j	Zagotavljanje največje možne gostote celuloze pri prebiranju in čiščenju
k	Optimizirane ravni rezervoarjev

BAT 39. Najboljša razpoložljiva tehnika za povečanje učinkovitosti proizvodnje električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika
a	Visok tlak in visoka temperatura rekuperacijskega kotla
b	Izhodni tlak pare v protitlačni turbini je tako nizek, kot je to tehnično izvedljivo
c	Kondenzacijska turbina za proizvodnjo električne energije iz odvečne pare
d	Visoka učinkovitost turbine
e	Predogrevanje kotlovne vode na temperaturo blizu vrelišča
f	Predogrevanje zgorevalnega zraka in goriva, ki se dovaja kotlom

1.4 ZAKLJUČKI O BAT ZA PROIZVODNJO MEHANSKE IN KEMIČNO-MEHANSKE CELULOZE

Zaključki o BAT v tem oddelku se uporabljajo za vse integrirane naprave za proizvodnjo mehanske celuloze, papirja in kartona ter za naprave za proizvodnjo mehanske celuloze in naprave za proizvodnjo CTMP in CMP. Za proizvodnjo papirja v integriranih napravah za proizvodnjo mehanske celuloze, papirja in kartona se poleg zaključkov o BAT iz tega oddelka uporabljajo tudi **BAT 49, BAT 51, BAT 52c in BAT 53**.

1.4.1 Odpadna voda in emisije v vodo

BAT 40. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje uporabe sveže vode, količin odpadne vode in onesnaženosti odpadnih vod je uporaba ustrezne kombinacije tehnik iz BAT 13, BAT 14, BAT 15 in BAT 16 ter spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Protitok tehnološke vode in ločevanje vodnih sistemov	Glej oddelek 1.7.2.1	Se splošno uporablja.
b	Beljenje pri visoki koncentraciji		
c	Faza pranja pred prečiščevanjem mehanske celuloze iz lesa iglavcev s predhodno obdelavo sekancev		
d	Nadomestitev NaOH s Ca(OH)_2 ali Mg(OH)_2 kot alkalije pri beljenju s peroksidom		Uporaba za najvišje ravni svetlosti je lahko omejena.
e	Zajemanje in ponovna uporaba vlaken in polnil ter čiščenje sitove vode (proizvodnja papirja)		Se splošno uporablja.
f	Optimalno načrtovanje in konstrukcija rezervoarjev in kadi (proizvodnja papirja)		

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 16. Te ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se uporabljajo tudi za naprave za proizvodnjo mehanske celuloze. Referenčni pretok odpadne vode za integrirane naprave za proizvodnjo mehanske celuloze, CTM in CTMP je naveden v BAT 5.

*Preglednica 16:***Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredne izpuste odpadnih voda v sprejemne vode iz integrirane proizvodnje papirja in kartona iz mehanske celuloze, proizvedene na kraju samem**

Parameter	Letno povprečje kg/t
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	0,9–4,5 ⁽¹⁾
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,06–0,45
Celotni dušik	0,03–0,1 ⁽²⁾
Celotni fosfor	0,001–0,01

⁽¹⁾ V primeru močno beljene mehanske celuloze (70–100 % vlaken v končnem papirju) lahko ravni emisij znašajo do 8 kg/t.

⁽²⁾ Če zaradi zahtev glede kakovosti celuloze (npr. visoka svetlost) ni mogoče uporabiti biorazgradljivih ali odstranljivih kelatnih reagentov, so lahko emisije celotnega dušika višje od te ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, in jih je treba oceniti za vsak primer posebej.

*Preglednica 17***Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz naprave za proizvodnjo CTMP ali CMP**

Parameter	Letno povprečje kg/ADt
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	12–20
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,5 –0,9
Celotni dušik	0,15–0,18 ⁽¹⁾
Celotni fosfor	0,001–0,01

⁽¹⁾ Če zaradi zahtev glede kakovosti celuloze (npr. visoka svetlost) ni mogoče uporabiti biorazgradljivih ali odstranljivih kelatnih reagentov, so lahko emisije celotnega dušika višje od te ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, in jih je treba oceniti za vsak primer posebej.

Koncentracija BPK v očiščenih odpadnih vodah naj bi bila nizka (okoli 25 mg/l kot 24-urni sestavljeni vzorec).

1.4.2 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 41. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe toplotne in električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Uporaba energijsko učinkovitih prečiščevalnih naprav	Uporablja se pri zamenjavi, obnovi ali posodobitvi procesne opreme.

	Tehnika	Uporaba
b	Obsežna rekuperacija sekundarne toplote iz prečiščevalnih naprav za TMP in CTMP ter ponovna uporaba pridobljene pare pri sušenju papirja ali celuloze	Se splošno uporablja.
c	Zmanjševanje izgub vlaken z uporabo učinkovitih sistemov prečiščevanja rejektov (sekundarne prečiščevalne naprave)	
d	Namestitev energijsko varčne opreme, vključno z avtomatiziranim nadzorom procesa namesto ročnih sistemov	
e	Zmanjšanje uporabe sveže vode s pomočjo notranjih sistemov čiščenja in vračanja tehnološke vode v krogotok	
f	Zmanjšanje neposredne uporabe pare s temeljito integracijo procesov z uporabo na primer pinch analize	

1.5 ZAKLJUČKI O BAT ZA PREDELAVO PAPIRJA ZA RECIKLIRANJE

Zaključki o BAT v tem oddelku se uporabljajo za vse integrirane naprave za proizvodnjo iz recikliranih vlaken in za naprave za proizvodnjo celuloze iz recikliranih vlaken. Za proizvodnjo papirja v integriranih napravah za proizvodnjo celuloze, papirja in kartona iz recikliranih vlaken se poleg zaključkov o BAT iz tega oddelka uporabljajo tudi **BAT 49, BAT 51, BAT 52c in BAT 53**.

1.5.1 Ravnanje z materiali

BAT 42. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje onesnaževanja ali za zmanjšanje tveganja onesnaževanja tal in podzemne vode ter za zmanjšanje odnašanja papirja za recikliranje zaradi pihanja vetra in razpršenih emisij prahu iz papirja na površinah za skladiščenje papirja za recikliranje je uporaba ene od ali kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Trda podlaga površin za skladiščenje papirja za recikliranje	Se splošno uporablja.
b	Zbiranje kontaminirane odtekajoče vode iz površin za skladiščenje papirja za recikliranje in njeno čiščenje v čistilni napravi za odpadno vodo (nekontaminirana deževnica na primer s streh se lahko odvaja ločeno)	Uporaba je lahko omejena s stopnjo kontaminacije odtekajoče vode (nizka koncentracija) in/ali velikostjo čistilne naprave za odpadno vodo (velike količine)
c	Zaščita območja, na katerem so površine za skladiščenje papirja za recikliranje, s protivetrnimi ograjami	Se splošno uporablja.
d	Redno čiščenje skladiščnega prostora in pometanje povezanih cest ter praznjenje zadrževalnih posod kanalizacijskih odtokov za zmanjšanje razpršenih emisij prahu. S tem se zmanjšata količina odpadkov papirja, ki jih raznaša veter, in vlaken ter mečkanje papirja zaradi prometa na kraju naprave samem, ki lahko povzroči dodatne emisije prahu, zlasti v sušnem obdobju	Se splošno uporablja.
e	Skladiščenje bal ali nevezanega papirja pod streho, da se material zaščiti pred vremenskimi vplivi (vlago, mikrobiološkimi procesi razgradnje itd.)	Uporaba je lahko omejena zaradi velikosti območja.

1.5.2 **Odpadna voda in emisije v vodo**

BAT 43. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje uporabe sveže vode, količin odpadne vode in onesnaženosti odpadnih vod je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Ločevanje vodnih sistemov	Glej oddelek 1.7.2.1
b	Protitok tehnološke vode in vračanje vode v krogotok	
c	Delno recikliranje očiščene odpadne vode po biološkem čiščenju	V številnih napravah za proizvodnjo papirja iz recikliranih vlaken se delni tok biološko očiščene odpadne vode vrača v vodni krogotok, zlasti v napravah za proizvodnjo valovitega srednjega sloja ali testlinerja.
d	Bistrenje sitove vode	Glej oddelek 1.7.2.1

BAT 44. Najboljša razpoložljiva tehnika za ohranjanje zaprtega naprednega vodnega krogotoka v napravah, ki predelujejo papir za recikliranje, in za izogibanje morebitnim negativnim učinkom povečanega recikliranja tehnološke vode je uporaba ene od ali kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis
a	Monitoring in stalen nadzor kakovosti tehnološke vode	Glej oddelek 1.7.2.1
b	Preprečevanje in odstranjevanje biofilmov z uporabo metod, ki zmanjšujejo emisije biocidov	
c	Odstranjevanje kalcija iz tehnološke vode z nadzorovanim obarjanjem kalcijevega karbonata	

Uporaba

Tehnike (a)–(c) se uporabljajo za naprave za proizvodnjo papirja iz recikliranih vlaken z naprednim zaprtim vodnim krogotokom.

BAT 45. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje obremenitve zaradi onesnaževanja sprejemnih voda z odpadno vodo iz celotne naprave je uporaba ustrezne kombinacije tehnik iz BAT 13, BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 43 in BAT 44.

Za integrirane naprave za proizvodnjo papirja iz recikliranih vlaken ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, vključujejo emisije iz proizvodnje papirja, saj so krogotoki sitove vode stroja za izdelavo papirja tesno povezani s krogotoki priprave papirne kaše.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 18 in preglednico 19.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, iz preglednice 18 se uporabljajo tudi za naprave za proizvodnjo celuloze iz recikliranih vlaken brez deinkinga (razsivenja), ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, tiste iz preglednice 19 pa se uporabljajo tudi za naprave za proizvodnjo celuloze iz recikliranih vlaken z deinkingom (razsivenjem).

Referenčni pretok odpadne vode za naprave za proizvodnjo iz recikliranih vlaken je naveden v BAT 5.

Preglednica 18:

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz integrirane proizvodnje papirja in kartona iz celuloze iz recikliranih vlaken, proizvedene brez deinkinga (razsivenja), na kraju samem

Parameter	Letno povprečje kg/t
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	0,4 ⁽¹⁾ – 1,4
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,02 – 0,2 ⁽²⁾
Celotni dušik	0,008 – 0,09
Celotni fosfor	0,001 – 0,005 ⁽³⁾
Adsorbljivi organski halogeni (AOX)	0,05 za mokromočni papir

⁽¹⁾ Za naprave s popolnoma zaprtimi vodnimi krogotoki ni emisij KPK.

⁽²⁾ Za obstoječe naprave lahko ravni dosežejo do 0,45 kg/t zaradi stalnega slabšanja kakovosti papirja za recikliranje in težavnosti stalnega posodabljanja čistilne naprave za odpadne vode.

⁽³⁾ Za naprave, kjer je pretok odpadne vode med 5 in 10 m³/t, je zgornja meja ravni 0,008 kg/t.

Preglednica 19

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz integrirane proizvodnje papirja in kartona iz celuloze iz recikliranih vlaken, proizvedene z deinkingom (razsivenjem), na kraju samem

Parameter	Letno povprečje kg/t
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	0,9–3,0 0,9–4,0 za tissue papir
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,08–0,3 0,1–0,4 za tissue papir
Celotni dušik	0,01–0,1 0,01–0,15 za tissue papir
Celotni fosfor	0,002–0,01 0,002–0,015 za tissue papir
Organsko vezani halogeni, sposobni adsorpcije (AOX)	0,05 za mokromočni papir

Koncentracija BPK v očiščenih odpadnih vodah naj bi bila nizka (okoli 25 mg/l kot 24-urni sestavljeni vzorec).

1.5.3 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 46. Najboljša razpoložljiva tehnika je zmanjšanje porabe električne energije v napravah za proizvodnjo papirja z obdelavo recikliranih vlaken z uporabo kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Pridobivanje visokokonsistentne celuloze iz starega papirja z namenom pridobivanja popolnoma razpuščenih vlaken	Na splošno se uporablja za nove naprave in za obstoječe naprave v primeru večje obnove.
b	Učinkovito grobo in fino prebiranje z optimiziranjem zasnov rotorjev, sit in delovanja sit, kar omogoča uporabo manjše opreme z manjšo specifično porabo energije	
c	Koncepti energijsko varčne priprave papirne kaše z ekstrakcijo nečistoč čim prej v postopku ponovnega pridobivanja celuloze, z uporabo manjšega števila in optimiziranih delov stroja, s čimer se omeji energijsko intenzivna obdelava vlaken	

1.6 ZAKLJUČKI O BAT ZA PROIZVODNJO PAPIRJA IN POVEZANE POSTOPKE

Zaključki o BAT v tem oddelku se uporabljajo za vse neintegrirane naprave za proizvodnjo papirja in kartona ter za del integriranih naprav za sulfatno celulozo, sulfitno celulozo, CTMP in CMP, v katerih se izdelujeta papir in karton.

BAT 49, BAT 51, BAT 52c in BAT 53 se uporabljajo za vse integrirane naprave za proizvodnjo celuloze in papirja.

Za integrirane naprave za sulfatno celulozo, sulfitno celulozo, CTMP in CMP, v katerih se izdelujeta celuloza in papir, se poleg zaključkov o BAT v tem oddelku uporabljajo tudi zaključki o BAT za posamezne procese za proizvodnjo celuloze.

1.6.1 Odpadna voda in emisije v vodo

BAT 47. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje nastajanja odpadne vode je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Optimalno načrtovanje in konstrukcija rezervoarjev in kadi	Glej oddelek 1.7.2.1	Uporablja se za nove naprave in za obstoječe naprave v primeru večje obnove.
b	Zajemanje in ponovna uporaba vlaken in polnil ter čiščenje sitove vode		Se splošno uporablja.
c	Vračanje vode v krogotok		Se splošno uporablja. Raztopljene organske, anorganske in koloidne snovi lahko omejujejo ponovno uporabo vode v sitovi skupini.
d	Optimizacija prh v stroju za izdelavo papirja		Se splošno uporablja.

BAT 48. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje uporabe sveže vode in emisij v vodo iz naprav za proizvodnjo specialnih papirjev je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Izboljšanje načrtovanja proizvodnje papirja	Izboljšano načrtovanje za optimiziranje kombinacij in dolžine proizvodnih serij.	Se splošno uporablja.
b	Upravljanje vodnih krogotokov za prilagajanje spremembam	Prilagoditev vodnih krogotokov za sposobnost prilagajanja spremembam glede uporabljenih vrst papirja, barv in kemičnih aditivov.	
c	Pripravljenost čistilnih naprav za odpadne vode za prilagajanje spremembam	Prilagoditev čiščenja odpadne vode za sposobnost prilagajanja različnim pretokom, nizkim koncentracijam ter različnim vrstam in količinam kemičnih aditivov.	
d	Prilagoditev sistema papirniškega izmečka in zmogljivosti kadi		
e	Zmanjšanje sproščanja kemičnih aditivov (npr. reagentov, odpornih na maščobo/vodo), ki vsebujejo per- ali polifluorirane spojine ali prispevajo k njihovem nastanku		Uporablja se le za naprave, ki proizvajajo papir, ki odbija maščobo ali vodo.
f	Prehod na sredstva z nizko vsebnostjo AOX (npr. za nadomestitev uporabe reagentov za mokromočnost na osnovi epiklorohidrične smole)		Uporablja se le za naprave, ki proizvajajo vrste papirja z visoko mokromočnostjo.

BAT 49. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje obremenitev zaradi emisij iz premaznih barv in vezivnih sredstev, ki so lahko moteče za biološko čistilno napravo za odpadne vode, je uporaba spodaj navedene tehnike (a) ali, če to ni tehnično izvedljivo, spodaj navedene tehnike (b).

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Zajemanje in ponovna uporaba premaznih barv/recikliranje pigmentov	Odpadne vode, ki vsebujejo premazne barve, se zbirajo ločeno. Premazne kemikalije se zajemajo z npr.: (i) ultrafiltracijo; (ii) postopkom prebiranja, flokulacije in odstranjevanja vode z vračanjem pigmentov v proces premazovanja. V postopku se lahko znova uporabi prečiščena voda.	Za ultrafiltracijo je uporaba lahko omejena, če: — so količine odpadne vode zelo majhne, — odpadne vode iz postopka premazovanja nastajajo na različnih mestih v napravi, — so pri premazovanju številne spremembe ali — so različne recepture za premazne barve nezdružljive.
b	Predhodno čiščenje odpadnih voda, ki vsebujejo premazne barve	Odpadne vode, ki vsebujejo premazne barve, se čistijo na primer s flokulacijo, da se zaščiti poznejše biološko čiščenje odpadne vode.	Se splošno uporablja.

BAT 50. Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje in zmanjšanje obremenitve zaradi onesnaževanja sprejemnih vod z odpadno vodo iz celotne naprave je uporaba ustrezne kombinacije tehnik iz BAT 13, BAT 14, BAT 15, BAT 47, BAT 48 in BAT 49.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami

Glej preglednico 20 in preglednico 21.

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, iz preglednice 20 in preglednice 21 se uporabljajo tudi za postopek proizvodnje papirja in kartona v integriranih napravah za proizvodnjo sulfatne celuloze, sulfatne celuloze, CTMP in CMP ter papirja.

Referenčni pretok odpadne vode za neintegrirane naprave za proizvodnjo papirja in kartona je naveden v BAT 5.

Preglednica 20:

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz neintegrirane naprave za proizvodnjo papirja in kartona (brez specialnih papirjev)

Parameter	Letno povprečje kg/t
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	0,15 – 1,5 ⁽¹⁾
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,02 – 0,35
Celotni dušik	0,01 – 0,1 0,01 – 0,15 za tissue papir
Celotni fosfor	0,003 – 0,012
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	0,05 za dekorativni in mokromočni papir

⁽¹⁾ Za naprave za proizvodnjo grafičnega papirja se zgornja meja razpona ravni nanaša na naprave za proizvodnjo papirja, ki za postopek premazovanja uporabljajo škrob.

Koncentracija BPK v očiščenih odpadnih vodah naj bi bila nizka (okoli 25 mg/l kot 24-urni sestavljeni vzorec).

Preglednica 21

Ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, za neposredni izpust odpadne vode v sprejemne vode iz neintegrirane naprave za proizvodnjo specialnih papirjev

Parameter	Letno povprečje kg/t ⁽¹⁾
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	0,3–5 ⁽²⁾
Celotne neraztopljene trdne snovi (TSS)	0,10–1
Celotni dušik	0,015–0,4
Celotni fosfor	0,002–0,04
Adsorbiljivi organski halogeni (AOX)	0,05 za dekorativni in mokromočni papir

⁽¹⁾ Za naprave s posebnimi značilnostmi, kot je veliko število sprememb vrst papirja (npr. ≥ 5 na dan kot letno povprečje) ali proizvodnja zelo lahkih specialnih papirjev (≤ 30 g/m² kot letno povprečje), so lahko emisije višje od zgornje meje razpona ravni emisij.

⁽²⁾ Zgornja meja razpona ravni emisij, povezane z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, se nanaša na naprave, ki proizvajajo v prah zdrobljen papir, ki zahteva intenzivno prečiščevanje, in na naprave s pogostimi spremembami vrst papirja (npr. ≥ 1 –2 spremembi/dan kot letno povprečje).

1.6.2 Emisije v zrak

BAT 51. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij VOC iz samostojnih premazovalnikov in premazovalnikov na stroju je izbira receptur (sestave) premazne barve, ki zmanjšujejo emisije VOC.

1.6.3 Nastajanje odpadkov

BAT 52. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje količin trdnih odpadkov, ki jih je treba odstraniti, je preprečevanje nastajanja odpadkov in izvajanje postopkov recikliranja z uporabo kombinacije spodaj navedenih tehnik (glej splošne BAT 20).

	Tehnika	Opis	Uporaba
a	Zajemanje in ponovna uporaba vlaken in polnil ter čiščenje sitove vode	Glej oddelek 1.7.2.1	Se splošno uporablja.
b	Sistem vračanja papirniškega izmečka v krogotok	Papirniški izmeček iz različnih lokacij/faz postopka proizvodnje papirja se zbere, spremeni nazaj v celulozo in vrne med vlaknate surovine.	Se splošno uporablja.
c	Zajemanje in ponovna uporaba premaznih barv/recikliranje pigmentov	Glej oddelek 1.7.2.1	
d	Ponovna uporaba vlaknatega blata iz primarnega čiščenja odpadne vode	Blato z visoko vsebnostjo vlaken iz primarnega čiščenja odpadne vode se lahko znova uporabi v proizvodnem procesu.	Uporaba je lahko omejena z zahtevami glede kakovosti izdelkov.

1.6.4 Poraba energije in energijska učinkovitost

BAT 53. Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje porabe toplotne in električne energije je uporaba kombinacije spodaj navedenih tehnik.

	Tehnika	Uporaba
a	Tehnike za energijsko varčno prebiranje (optimizirana zasnova rotorjev, sit in delovanja sit)	Uporablja se za nove naprave ali večje obnove.
b	Prečiščevanje z uporabo najboljše prakse z rekuperacijo toplote iz prečiščevalnih naprav	
c	Optimizirano odstranjevanje vode v stiskalnem delu stroja za izdelavo papirja/široki linijski stiskalnici	Se ne uporablja za tissue papir in številne specialne papirje.
d	Zajemanje parnega kondenzata in uporaba učinkovitih sistemov za rekuperacijo toplote iz izhodnega zraka	Se splošno uporablja.
e	Zmanjšanje neposredne uporabe pare s temeljito integracijo procesov z uporabo na primer pinch analize	
f	Visoko učinkovite prečiščevalne naprave	Se splošno uporablja za nove naprave.

	Tehnika	Uporaba
g	Optimizacija načina delovanja v obstoječih prečiščevalnih napravah (npr. zmanjšanje zahtev glede električne energije v stanju brez obremenitve)	Se splošno uporablja.
h	Optimizirana zasnova črpanja, nadzorovanje pogona s spremenljivo hitrostjo za črpalke, pogoni brez prestav	
i	Najnovejši tehnološki postopki prečiščevanja	
j	Ogrevanje papirne mreže s parnim generatorjem za izboljšanje sposobnosti odvajanja vode/zmogljivosti odstranjevanja vode	Se ne uporablja za tissue papir in številne specialne papirje.
k	Optimiziran vakuumski sistem (npr. turbo ventilatorji namesto črpalk z vodnim obročem)	Se splošno uporablja.
l	Optimizacija proizvodnje in vzdrževanje distribucijske mreže	
m	Optimizacija rekuperacije toplote, zračnega sistema, izolacije	
n	Uporaba visoko učinkovitih motorjev (EFF1)	
o	Predogrevanje vode za prho s toplotnim izmenjevalnikom	
p	Uporaba odpadne toplote za sušenje blata ali izboljšanje biomase, iz katere je bila odstranjena voda	
q	Rekuperacija toplote iz aksialnih puhal (če se uporabljajo) za dovodni zrak sušilnega pokrova	
r	Rekuperacija toplote izhodnega zraka iz Yankee pokrova s precejevalnim stolpom	
s	Rekuperacija toplote iz infrardečega izhodnega vročega zraka	

1.7 OPIS TEHNIK

1.7.1 Opis tehnik za preprečevanje in nadzor emisij v zrak

1.7.1.1 Prah

Tehnika	Opis
Elektrostatični filter (ESP)	Pri uporabi elektrostatičnih filtrov delci postanejo nabiti in se ločijo pod vplivom električnega polja. Elektrostatični filtri lahko delujejo v zelo različnih pogojih.
Alkalni pralnik	Glej oddelek 1.7.1.3 (mokri pralnik).

1.7.1.2 NO_x

Tehnika	Opis
Zmanjšanje razmerja zrak/gorivo	Za tehniko je značilno zlasti naslednje: — strog nadzor zraka, ki se uporablja za zgorevanje (majhna količina presežnega kisika), — zmanjšanje puščanja zraka v peč, — prilagojena zasnova zgorevalne komore peči.
Optimizirano zgorevanje in nadzor zgorevanja	Na podlagi stalnega monitoringa ustreznih parametrov zgorevanja (npr. vsebnost O ₂ , CO, razmerje gorivo/zrak, neizgorele sestavine) se pri tej tehniki uporablja krmilna tehnologija za doseganje najboljših pogojev zgorevanja. Nastajanje NO _x in emisije se lahko zmanjšajo s prilagoditvijo parametrov delovanja, porazdelitve zraka, presežka kisika, oblikovanjem plamena in temperturnim profilom.
Večstopenjsko sežiganje	Večstopenjsko sežiganje temelji na uporabi dveh območij gorenja, z nadzorovanimi razmerji zraka in temperaturami v prvi komori. Prvo območje gorenja deluje pri podstehiometričnih pogojih, da se amonijeve spojine pretvorijo v elementarni dušik pri visoki temperaturi. V drugem območju se z dodatnim dovajanjem zraka zgorevanje zaključi pri nižji temperaturi. Po dvostopenjskem sežiganju dimni plin potuje v drugo komoro za rekuperacijo toplote iz plinov, pri čemer se proizvaja para za proces.
Izbira goriva/gorivo z nizko vsebnostjo dušika	Z uporabo goriv z nizko vsebnostjo dušika se zmanjša količina emisij NO _x iz oksidacije dušika, vsebovanega v gorivu med zgorevanjem. Z zgorevanjem CNCG ali goriv na osnovi biomase se povečajo emisije NO _x v primerjavi z nafto in zemeljskim plinom, saj CNCG in vsa goriva, pridobljena iz lesa, vsebujejo več dušika kot nafta in zemeljski plin. Zaradi višjih temperatur zgorevanja sežiganje plina vodi do višjih ravni NO _x kot sežiganje nafte.
Gorilnik z nizkimi emisijami NO _x	Gorilniki z nizkimi emisijami NO _x temeljijo na načelih zmanjšanja najvišjih temperatur plamenov, zaradi česar nastane časovni zamik pri zgorevanju, vendar pa je zgorevanje popolno in se poveča prenos toplote (plamen oddaja več toplote). Lahko je povezano z uporabo prilagojene zasnove zgorevalne komore peči.
Večstopenjsko vbrizgavanje porabljene lužine	Vbrizgavanje porabljene sulfitne lužine v kotel na različnih vertikalno postavljenih nivojih preprečuje nastajanje NO _x in zagotavlja popolno zgorevanje.
Selektivna nekatalitska redukcija (SNCR)	Tehnika temelji na redukciji NO _x v dušik, pri čemer dušik reagira z amonijakom ali sečnino pri visoki temperaturi. Vodna raztopina amonijaka (do 25 % NH ₃), amonijakove predhodne spojine ali raztopina sečnine se vbrizga v zgorevalne pline, da se NO reducira v N ₂ . Reakcija ima optimalni učinek pri temperaturah med približno 830 in 1 050 °C; za vbrizgana sredstva, ki naj bi reagirala z NO, je treba zagotoviti dovolj retencijskega časa. Stopnje odmerjanja amonijaka ali sečnine je treba nadzorovati, da se uhajanje NH ₃ ohranja na nizkih ravneh.

1.7.1.3 Preprečevanje in nadzor emisij SO₂/TRS

Tehnika	Opis
Črna lužina z visoko vsebnostjo suhe snovi	Z višjo vsebnostjo suhe snovi v črni lužini se povečuje temperatura zgorevanja. S tem se upari več natrija (Na), ki lahko veže SO ₂ in tako tvori Na ₂ SO ₄ , zaradi česar se zmanjšajo emisije SO ₂ iz rekuperacijskega kotla. Slaba stran višje temperature je, da se lahko povečajo emisije NO _x .

Tehnika	Opis
Izbira goriva/gorivo z nizko vsebnostjo žvepla	Z uporabo goriv z nizko vsebnostjo žvepla, tj. vsebnostjo žvepla približno 0,02–0,05 masnega % (npr. gozdna biomasa, lubje, nafta z nizko vsebnostjo žvepla, plin), se zmanjšajo emisije SO ₂ , ki nastanejo z oksidacijo žvepla iz goriva med zgorevanjem.
Optimizirano sežiganje	Tehnike, kot je učinkovit sistem nadzora hitrosti zgorevanja (razmerje zrak/gorivo, temperatura, zadrževalni čas), nadzor presežnega kisika ali dobro mešanje zraka in goriva.
Nadzor vsebnosti Na ₂ S v vnesenem apnenem blatu	Učinkovito pranje in filtriranje apnenega blata zmanjšuje koncentracijo Na ₂ S, s tem pa zmanjšuje nastajanje vodikovega sulfida v peči med procesom ponovnega sežiganja.
Zajemanje in predelava emisij SO ₂	Zbirajo se tokovi visoko koncentriranega plina SO ₂ iz proizvodnje kisle lužine, kuhalnikov, difuzorjev ali vpihovalnih posod. SO ₂ se predela v absorpcijskih posodah z različnimi stopnjami tlaka, tako iz ekonomskih kot okoljskih razlogov.
Sežiganje plinov neprijetnega vonja in TRS	Zbrani plini močnega vonja se lahko uničijo s sežiganjem v rekuperacijskem kotlu, v namenskih gorilnikih za TRS ali v apneni peči. Zbrani plini šibkega vonja so primerni za sežiganje v rekuperacijskem kotlu, apneni peči, kotlu za proizvodnjo energije ali gorilniku za TRS. Plini iz rezervoarja za raztapljanje se lahko sežigajo v sodobnih rekuperacijskih kotlih.
Zbiranje in sežiganje plinov šibkega vonja v rekuperacijskem kotlu	Zgorevanje plinov šibkega vonja (večje količine, nizke koncentracije SO ₂) v kombinaciji z varovalnim sistemom. Plini šibkega vonja in druge smrdljive sestavine se sočasno zbirajo za sežig v rekuperacijskem kotlu. Iz odpadnega plina rekuperacijskega kotla se nato s protitočnimi večstopenjskimi pralniki zajame žveplov dioksid, ki se ponovno uporabi kot kemikalija za kuhanje. Kot varovalni sistem se uporabljajo pralniki.
Mokri pralnik	Plinaste spojine so raztopljene v ustrezni tekočini (vodi ali alkalni raztopini). Sočasno se lahko odstranijo trdne in plinaste spojine. Dimni plini se med mokrim čiščenjem nasičijo z vodo, pred odvajanjem dimnih plinov pa je treba kapljice ločiti. Nastalo tekočino je treba obdelati v procesu čiščenja odpadne vode, pri čemer se netopna snov odstrani z usedanjem ali s filtracijo.
ESP ali multicikloni z večstopenjskimi venturijevimi pralniki ali večstopenjskimi dvovhodnimi pralniki naprej v toku	Ločevanje prahu se izvaja v elektrostatskem filtru ali večstopenjskem ciklonu. Za postopek z magnezijevim sulfitom je prah, ki se zadržuje v ESP, sestavljen večinoma iz MgO, vendar v manjšem obsegu tudi iz kalijevih, natrijevih ali kalcijevih spojin. Pridobljeni pepel iz MgO se suspendira z vodo ter očisti s pranjem in gašenjem, da nastane Mg(OH) ₂ , ki se nato uporabi kot alkalna pralna raztopina v večstopenjskih pralnikih z namenom zajetja žveplove komponente kemikalij za kuhanje. Za postopek z amonijevim sulfitom se amonijeva baza (NH ₃) ne predela, saj se pri postopku zgorevanja razgradi v dušik. Po odstranitvi prahu se dimni plin ohladi s prehajanjem skozi napravo za hladno čiščenje, ki deluje na vodo, nato pa vstopi v tri- ali večstopenjski pralnik dimnega plina, kjer se emisije SO ₂ pri postopku z magnezijevim sulfitom odstranijo z alkalno raztopino Mg(OH) ₂ , pri postopku z amonijevim sulfitom pa s 100-odstotno svežo raztopino NH ₃ .

1.7.2 Opis tehnik za zmanjšanje uporabe sveže vode/pretoka odpadne vode in obremenitve odpadne vode zaradi onesnaževanja

1.7.2.1 V proces vključene tehnike

Tehnika	Opis
Suho lupljenje lesa	Suho lupljenje hlodov v bobnih za sušenje z obračanjem (pri čemer se voda uporablja le za pranje hlodov in se nato vrača z le minimalnim odvajanjem v čistilno napravo za odpadno vodo)
Beljenje brez klora (TCF)	Pri beljenju brez klora se ne uporablja klor, ki vsebuje belilne kemikalije, tako da se preprečijo tudi emisije organskih in organokloriranih snovi iz beljenja.
Sodobno beljenje brez elementarnega klora (ECF)	Sodobno beljenje brez elementarnega klora zmanjšuje porabo klorovega dioksida z uporabo ene od ali kombinacije naslednjih faz beljenja: kisikova faza s hidrolizo z vročo kislino, ozonska faza pri srednji in visoki gostoti, faze z atmosferskim vodikovim peroksidom in vodikovim peroksidom pod tlakom ali faza z uporabo vročega klorovega dioksida.
Podaljšana delignifikacija	Podaljšana delignifikacija z (a) spremenjenim kuhanjem ali (b) delignifikacijo s kisikom poveča stopnjo delignifikacije celuloze (z zmanjšanjem števila kappa) pred beljenjem in tako zmanjša uporabo belilnih kemikalij in KPK odpadne vode. Z zmanjšanjem števila kappa pred beljenjem za eno enoto se lahko KPK, sproščena v napravo za beljenje, zmanjša za približno 2 kg KPK/ADt. Odstranjeni lignin se lahko zajame in pošlje v sistem za predelavo kemikalij in rekupe-racijo energije.
(a) Podaljšano spremenjeno kuhanje	Podaljšano kuhanje (sistemi serij ali neprekinjeni sistemi) vključuje daljša obdobja kuhanja pri optimalnih pogojih (npr. koncentracija alkalije v kuhalni lužini je prilagojena, tako da je ne začetku postopka kuhanja nižja, na koncu postopka pa višja), da se pred beljenjem izloči kar največ lignina, brez nepo-trebne razgradnje ogljikovih hidratov ali čezmerne izgube trdnosti celuloze. Tako se lahko zmanjšata uporaba kemikalij v naslednji fazi beljenja in organska obremenitev odpadne vode iz naprave za beljenje.
(b) Delignifikacija s kisikom	Delignifikacija s kisikom je možnost za odstranitev precejšnjega dela lignina, ki ostane po kuhanju, v primeru, da mora naprava za kuhanje obratovati pri visokih vrednostih kappa. Celuloza reagira pod alkalnimi pogoji s kisikom, da se odstrani nekaj preostalega lignina.
Učinkovito prebiranje in pranje rjave papirne kaše v zaprtem ciklu	Prebiranje rjave papirne kaše se izvaja s tlačnimi siti z odprtinam v večstopenj-skem zaprtem ciklu. Nečistoče in pezdri so tako odstranjeni v zgodnji fazi postopka. S pranjem rjave papirne kaše se raztopljene organske in anorganske kemikalije ločijo od celuloznih vlaken. Celuloza iz rjave papirne kaše se lahko najprej opere v kuhalniku, nato pa v visoko učinkovitih strojih za pranje pred delignifi-kacijo s kisikom, tj. pred beljenjem, in po njej. Zmanjšajo se količina za prenos, uporaba kemikalij pri beljenju in obremenitev odpadne vode z emisijami. Poleg tega omogoča zajemanje in ponovno uporabo kemikalij za kuhanje iz izpiralne vode. Učinkovito pranje se izvaja s protitočnim večstopenskim pranjem, z uporabo filtrov in stiskalnic. Vodni sistem v napravi za prebiranje rjave papirne kaše je popolnoma zaprt.

Tehnika	Opis
Delno recikliranje tehnološke vode v napravi za beljenje	Kisli in alkalni filtrati se v napravi za beljenje vračajo v krogotok v nasproti smeri toka celuloze. Voda se odvede bodisi v čistilno napravo za odpadno vodo ali, v redkih primerih, v napravo za naknadno pranje s kisikom. Učinkoviti stroji za pranje v vmesnih fazah pranja so predpogoj za nizke emisije. Pretok odpadne vode iz naprave za beljenje v učinkovitih napravah (sulfatna proizvodnja) je 12–25 m³/ADt.
Učinkovit nadzor razlitij in omejitev širjenja, tudi z zaje-manjem in ponovno uporabo kemikalij ter reku-peracijo energije	Učinkovit sistem nadzora razlitij, zajemanja in predelave, ki preprečuje nena-merne izpuste velikih količin organskih in včasih strupenih snovi ali snovi z najvišjimi vrednostmi pH (v čistilno napravo za sekundarno čiščenje odpadne vode), vključuje: — monitoring prevodnosti ali pH na strateških mestih za odkrivanje izgub in razlitij, — zbiranje preusmerjene ali razlite lužine pri najvišji možni koncentraciji trdnih snovi v lužini, — vračanje zbrane lužine in vlaken v proces na ustreznih mestih, — preprečevanje, da bi razlitja koncentriranih ali škodljivih tokov iz kritičnih procesnih območij (vključno s talovim oljem in terpentinom) vplivala na biološko čiščenje odpadne vode, — ustrezno dimenzionirani zaprti rezervoarji za zbiranje in shranjevanje stru-penih ali vročih koncentriranih lužin.
Ohranjanje zadostnega izhla-pevanja črne lužine in zmogljivosti rekuperacij-skega kotla za obvladovanje koničnih obremenitev	Zadostna zmogljivost v napravi za uparjanje črne lužine in v rekuperacijskem kotlu zagotavlja sposobnost obvladovanja dodatnih obremenitev z lužino in suho snovjo zaradi zbiranja razlitij ali odpadnih voda iz naprave za beljenje. To zmanjšuje izgube šibke črne lužine, drugih koncentriranih tehnoloških odpadnih voda in potencialno filtratov v napravah za beljenje. Uparjalnik, ki ima več učinkov, zgosti šibko črno lužino iz pranja rjave papirne kaše ter, v nekaterih primerih, tudi biološko blato iz čistilne naprave za odpadne vode in/ali t. i. slano pogačo iz naprave, v kateri se uporablja ClO₂. Dodatna zmogljivost uparjanja, ki presega običajno delovanje, zagotavlja zadostno verjetnost zajetja razlitij in obdelave morebitnih tokov recikliranih filtratov iz procesa beljenja.
Odstranjevanje kontamini-ranih (onesnaženih) konden-zatov in ponovna uporaba kondenzatov v procesu	Z odstranjevanjem kontaminiranih (onesnaženih) kondenzatov in ponovno uporabo kondenzatov v procesu se zmanjšata poraba sveže vode v napravi in organska obremenitev čistilne naprave za odpadne vode. V desorpcijskem stolpu para potuje protitočno skozi predhodno filtrirane procesne kondenzate, ki vsebujejo reducirane žveplove spojine, terpene, metanol in druge organske spojine. Hlapne snovi kondenzata se akumulirajo v odvečni pari kot plini, ki ne kondenzirajo, in metanol ter se odstranijo iz sistema. Očiščeni kondenzati se lahko znova uporabijo v procesu, npr. za pranje v napravi za beljenje, pri pranju rjave papirne kaše, v prostoru za luženje (pranje in redčenje blata, prhe za filtriranje blata), kot čistilna tekočina, ki vsebuje TRS, za apnene peči ali kot dodajna voda za belo lužino. Očiščeni plini, ki ne kondenzirajo, iz najbolj koncentriranih kondenzatov se dovajajo v zbiralni sistem za pline močnega vonja in se sežigajo. Očiščeni plini iz rahlo kontaminiranih kondenzatov se zbirajo v sistemu za majhno količino visokokontcentriranih plinov (LVHC) in se sežigajo.
Odpadki iz uparjanja in seži-ganja iz faze vroče alkalne ekstrakcije	Odpadki se najprej koncentrirajo z uparjanjem, nato pa se sežgejo kot biogorivo v rekuperacijskem kotlu. Natrijev karbonat, ki vsebuje prah in talino z dna peči, se raztopi, da se pridobi raztopina sode.

Tehnika	Opis
Vračanje pralnih tekočin iz predhodnega beljenja v postopek pranja rjave papirne kaše in uparjanje za zmanjšanje emisij iz prehodnega beljenja na osnovi MgO	Predpogoji za uporabo te tehnike so razmeroma nizko število kappa po kuhanju (npr. 14–16), zadostna zmogljivost rezervoarjev, izparilnikov in reku-peracijskega kotla za obvladovanje dodatnih tokov, možnost čiščenja oblog z opreme za pranje in zmerna stopnja svetlosti celuloze ($\leq 87\%$ ISO), saj lahko ta tehnika v nekaterih primerih povzroči manjšo izgubo svetlosti. Proizvajalci tržne papirne celuloze ali drugi, ki morajo dosegati zelo visoke stopnje svetlosti ($> 87\%$ ISO), imajo lahko težave pri uporabi predhodnega beljenja z MgO.
Protitok tehnološke vode	V integriranih napravah se sveža voda dovaja predvsem s prhami v strojih za izdelavo papirja, iz katerih se dovaja v smeri proti oddelku za proizvodnjo celuloze.
Ločevanje vodnih sistemov	Vodni sistemi različnih procesnih enot (npr. enote za izdelavo celuloze, stroja za beljenje in izdelavo papirja) se ločujejo s pranjem celuloze in odstranjevanjem vode iz nje (npr. s pralnimi stiskalnicami). To ločevanje preprečuje prenos onesnaževal na nadaljnje korake postopka in omogoča odstranjevanje motečih snovi iz manjših količin.
Visokokonsistentno beljenje (s peroksidom)	Pri visokokonsistentnem beljenju se pred dodajanjem belilnih kemikalij iz celuloze odstrani voda, na primer z dvojno sitovo ali drugo stiskalnico. To omogoča učinkovitejšo uporabo belilnih kemikalij, zagotavlja čistejšo celulozo in manjšo količino prenesenih škodljivih snovi v stroj za izdelavo papirja ter zagotavlja manjšo KPK. Preostali peroksid se lahko vrne v krogotok in znova uporabi.
Zajemanje in ponovna uporaba vlaken in polnil ter čiščenje sitove vode	Za čiščenje sitove vode iz stroja za izdelavo papirja se lahko uporabijo naslednje tehnike: (a) naprave za „ohranitev vsega“ (običajno filtrirni boben ali filtrirni disk ali enote za flotacijo z raztopljenim zrakom itd.), ki izločajo trdne snovi (vlakna in polnila) iz tehnološke vode. S flotacijo z raztopljenim zrakom v krogotokih sitove vode se neraztopljene trdne snovi, drobni delci, manjše koloidne snovi in anionske snovi spremenijo v lahke oborine, ki se nato odstranijo. Zajeta vlakna in polnila se ponovno vključijo v proces. Čista sitova voda se lahko ponovno uporabi v prhah, za katere veljajo manj stroge zahteve glede kakovosti vode; (b) dodatna ultrafiltracija predfiltriranih rezultatov sitove vode v izredno čistem filtratu, ki je tako kakovosten, da se lahko uporablja kot voda za prho pod visokim tlakom, tesnilna voda in voda za redčenje kemičnih aditivov.
Čiščenje sitove vode	Sistemi za čiščenje vode, ki se uporabljajo skoraj izključno v papirni industriji, temeljijo na usedanju, filtraciji (filtrirni disk) in flotaciji. Najpogosteje uporabljena tehnika je flotacija z raztopljenim zrakom. Anionske moteče snovi in drobni delci se z uporabo aditivov združijo v lahke oborine, ki jih je mogoče fizikalno obdelati. Visokomolekulski, vodotopni polimeri ali anorganski elektroliti se uporabljajo kot flokulanti. Ustvarjeni aglomerati (lahke oborine) se nato odplavijo v čistilni bazen. Pri flotaciji z raztopljenim zrakom so neraztopljene trdne snovi pritrjene na zračne mehurčke.
Vračanje vode v krogotok	Očiščena voda se kot tehnološka voda v enoti ali v integrirani napravi vrača v krogotok od stroja za izdelavo papirja do naprave za proizvodnjo celuloze in od naprave za proizvodnjo celuloze do naprave za lupljenje lesa. Odpadna voda se večinoma odvaja s točk z največjo obremenitvijo zaradi onesnaževanja (npr. čisti filtrat filtrirnega diska pri proizvodnji celuloze, lupljenje lesa).

Tehnika	Opis
Optimalna zasnova in konstrukcija rezervoarjev in kadi (proizvodnja papirja)	Zbiralniki za skladiščenje snovi in sitove vode so zasnovani tako, da lahko obvladujejo nihanja med procesom in spreminjajoče se tokove tudi med zagoni in ustavitvami.
Faza pranja pred prečiščevanjem mehanske celuloze iz lesa iglavcev	V nekaterih napravah se sekanci iz lesa iglavcev predhodno obdelajo s kombiniranjem predogrevanja pod tlakom in impregnacije za izboljšanje lastnosti celuloze. V fazi pranja pred prečiščevanjem in beljenjem se močno zmanjša KPK z odstranitvijo toka majhne količine visoko koncentrirane odpadne vode, ki se lahko očisti ločeno.
Nadomestitev NaOH s Ca(OH) ₂ ali Mg(OH) ₂ kot alkalije pri beljenju s peroksidom	Rezultat uporabe Ca(OH) ₂ kot alkalije je zmanjšanje obremenitev z emisijami KPK za približno 30 % ob ohranjanju visokih stopenj svetlosti. Za nadomestitev NaOH se uporablja tudi Mg(OH) ₂ .
Beljenje v zaprtem krogotoku	V napravah za proizvodnjo sulfitne celuloze, ki kot osnovo za kuhanje uporabljajo natrij, se lahko odpadne vode iz naprave za beljenje očistijo npr. z ultrafiltracijo, flotacijo ter izločanjem smole in maščobnih kislin, kar omogoča beljenje v zaprtem krogotoku. Filtrati iz beljenja in pranja se ponovno uporabijo v fazi prvega pranja po kuhanju in se na koncu vrnejo v enote za zaje-manje kemikalij.
Uravnavanje pH šibke lužine pred napravo za uparjanje oziroma v njej	Nevtralizacija se izvede pred uparjanjem ali po prvi fazi uparjanja, da organske kisline ostanejo raztopljene v koncentratu, da se jih s porabljeno lužino pošlje v rekuperacijski kotel.
Anaerobno čiščenje kondenzatov iz uparjalnikov	Glej oddelek 1.7.2.2 (kombinirano anaerobno-aerobno čiščenje).
Odstranjevanje in predelava SO ₂ iz kondenzatov uparjalnikov	Iz kondenzatov se izloči SO ₂ ; koncentradi se biološko obdelajo, odstranjeni SO ₂ pa se pošlje v predelavo kot kemikalija za kuhanje.
Monitoring in stalen nadzor kakovosti tehnološke vode	Za napredne zaprte vodne sisteme je potrebna optimizacija celotnega „sistema vlakno-voda-kemični aditiv-energija“. To zahteva stalen monitoring kakovosti vode in motiviranje osebja, znanje ter delovanje, povezano z ukrepi, ki so potrebni za zagotovitev zahtevane kakovosti vode.
Preprečevanje in odstranjevanje biofilmov z uporabo metod, ki zmanjšujejo emisije biocidov	Stalen vnos mikroorganizmov z vodo in vlakni ustvarja v vsaki napravi za proizvodnjo papirja posebno mikrobiološko ravnovesje. Za preprečevanje čezmerne rasti mikroorganizmov, oblog nakopičene biomase ali biofilmov v vodnih krogotokih in opremi se pogosto uporabljajo biološka disperzijska sredstva ali biocidi. Pri uporabi katalitskega razkuževanja z vodikovim peroksidom se biofilmi in prosti mikrobi iz tehnološke vode in papirnate gošče odstranijo brez uporabe biocidov.
Odstranjevanje kalcija iz tehnološke vode z nadzorovanim obarjanjem kalcijevega karbonata	Z zmanjšanjem koncentracije kalcija z nadzorovanim odstranjevanjem kalcijevega karbonata (npr. v celici za flotacijo z raztopljenim zrakom) se zmanjša tveganje neželenega obarjanja kalcijevega karbonata ali nastajanja oblog v vodnih sistemih in opremi, npr. v valjih, žičnih mrežah, klobučevini in pršilnih šobah, ceveh ali bioloških čistilnih napravah za odpadno vodo.
Optimizacija prh v stroju za izdelavo papirja	Optimizacija prh vključuje: a) ponovno uporabo tehnološke vode (npr. očiščene sitove vode) za zmanjšanje uporabe sveže vode in b) uporabo posebno zasnovanih pršilnih šob.

1.7.2.2 Čiščenje odpadne vode

Tehnika	Opis
Primarno čiščenje	Fizikalno-kemijsko čiščenje, kot je izenačevanje, nevtralizacija ali usedanje. Izenačevanje (npr. v izenačevalnih bazenih) se uporablja za preprečevanje velikih razlik v stopnji pretoka, temperaturi in koncentraciji onesnaževal ter s tem za izogibanje preobremenitvi sistema za čiščenje odpadne vode.
Sekundarno (biološko) čiščenje	Za čiščenje odpadne vode z mikroorganizmi sta na voljo postopka aerobnega in anaerobnega čiščenja. V fazi sekundarnega prečiščevanja se trdne snovi in biomasa izločijo iz odpadne vode z usedanjem, včasih v kombinaciji s flokulacijo.
(a) Aerobno čiščenje	Pri aerobnem biološkem čiščenju odpadne vode se biorazgradljive raztopljene in koloidne snovi v vodi s pomočjo mikroorganizmov v prisotnosti zraka spremenijo deloma v trdno celično snov (biomasa) ter deloma v ogljikov dioksid in vodo. Uporabljajo se naslednji postopki: — eno- ali dvostopenjski postopki z aktivnim blatom, — postopki v reaktorju z biofilmom, — postopki z biofilmom/aktivnim blatom (kompaktna biološka čistilna naprava). Ta tehnika vključuje kombinacijo prosto potujočih nosilcev in aktivnega blata (BAS). Proizvedena biomasa (odvečno blato) se izloči iz odpadne vode, preden se voda izpusti.
(b) Kombinirano anaerobno-aerobno čiščenje	Z anaerobnim čiščenjem odpadne vode se organske snovi v odpadni vodi s pomočjo mikroorganizmov v odsotnosti zraka spremenijo v metan, ogljikov dioksid, sulfid itd. Postopek se izvaja v nepredušno zaprti reaktorski posodi. Mikroorganizmi se ohranijo v posodi kot biomasa (blato). Bioplin, ki nastane pri tem biološkem procesu, vsebuje metan, ogljikov dioksid in druge pline, kot sta vodik in vodikov sulfid, ter je primeren za proizvodnjo energije. Anaerobno čiščenje je treba zaradi preostalih obremenitev s KPK obravnavati kot predhodno čiščenje pred aerobnim čiščenjem. Z anaerobnim predhodnim čiščenjem se zmanjša količina blata, ki nastane med biološkim čiščenjem.
Terciarno čiščenje	Napredno čiščenje vključuje tehnike, kot so filtracija za nadaljnje odstranjevanje trdnih snovi, nitrifikacija in denitrifikacija za odstranjevanje dušika ali flokulacija/obarjanje, ki ji/mu sledi filtracija za odstranjevanje fosforja. Terciarno čiščenje se običajno uporablja v primerih, ko s primarnim in biološkim čiščenjem ni mogoče doseči nizkih ravni TSS, dušika ali fosforja, ki se lahko zahtevajo npr. zaradi lokalnih pogojev.
Ustrezno zasnovana in delujoča biološka čistilna naprava	Ustrezno zasnovana in delujoča biološka čistilna naprava vključuje ustrezno zasnovo in dimenzioniranje čistilnih rezervoarjev/bazenov (npr. rezervoarji za usedanje) glede na hidravlične obremenitve in obremenitve z onesnaževali. Nizke emisije TSS se dosežejo z zagotavljanjem dobrega usedanja aktivne biomase. Z občasnimi pregledi zasnove, dimenzioniranja in delovanja čistilne naprave za odpadne vode je mogoče lažje doseči te cilje.

1.7.3 Opis tehnik za preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z odpadki

Tehnika	Opis
Sistem presoje nadaljnega ravnanja z odpadki in sistem ravnanja z odpadki	Sistemi presoje nadaljnega ravnanja z odpadki in sistemi ravnanja z odpadki se uporabljajo za iskanje izvedljivih možnosti za optimiziranje preprečevanja, ponovne uporabe, predelave, recikliranja in končnega odlaganja odpadkov. Popisi odpadkov omogočajo ugotavljanje in razvrščanje vrst, značilnosti, količine in izvora vsake frakcije odpadkov.
Ločeno zbiranje različnih frakcij odpadkov	Ločeno zbiranje različnih frakcij odpadkov na mestih izvora in, če je potrebno, vmesno skladiščenje lahko povečata možnosti za ponovno uporabo ali vračanje v krogotok. Ločeno zbiranje vključuje tudi izločanje in razvrščanje nevarnih frakcij odpadkov (npr. ostankov olj in maščob, hidravlična in transformatorska olja, odpadne baterije, odpadna električna oprema, topila, barve, biocidi ali ostanki kemikalij).
Združevanje ustreznih frakcij ostankov	Združevanje ustreznih frakcij ostankov, ki je odvisno od najprimernejše možnosti za ponovno uporabo/recikliranje, nadaljnjo obdelavo in odlaganje.
Predhodna obdelava procesnih ostankov pred ponovno uporabo ali recikliranjem	Predhodna obdelava vključuje tehnike, kot so: — odstranjevanje vode iz na primer blata, lubja ali rejektov in v nekaterih primerih sušenje za povečanje ponovne uporabnosti pred uporabo (npr. povečanje kalorične vrednosti pred sežigom) ali — odstranjevanje vode za zmanjšanje mase in prostornine za prevoz. Za odstranjevanje vode se uporabljajo tračne stiskalnice, centrifuge za dekantiranje ali komorne filtrske stiskalnice, — drobljenje odpadkov npr. iz postopkov RCF in odstranjevanje kovinskih delcev, da se pred sežigom izboljšajo zgorevalne lastnosti, — biološka stabilizacija pred odstranjevanjem vode, če je predvidena uporaba za kmetijske namene.
Snovna predelava in recikliranje procesnih ostankov v napravi	Postopki za snovno predelavo vključujejo tehnike, kot so: — izločanje vlaken iz vodnih tokov in njihovo vračanje med surovine, — predelava kemičnih aditivov, prekrivnih pigmentov itd., — predelava kemikalij za kuhanje s pomočjo rekuperacijskih kotlov, luženjem itd.
Ponovno pridobivanje energije v napravi ali zunaj nje iz odpadkov z visoko vsebnostjo organskih snovi	Ostanki lupljenja lesa, drobljenja, prebiranja itd., kot so lubje, vlaknato blato ali drugi večinoma organski ostanki, se zaradi njihove kalorične vrednosti sežigajo v sežigalnih pečeh ali kurilnih napravah na biomaso za ponovno pridobivanje energije.
Uporaba snovi zunaj naprave	Izkoriščanje snovi iz ustreznih odpadkov iz proizvodnje celuloze in papirja se lahko izvaja v drugih industrijskih sektorjih, na primer — s sežiganjem v pečeh ali mešanjem s surovinami pri proizvodnji cementa, keramike ali opeke (vključuje tudi rekuperacijo energije), — s kompostiranjem papirnate gošče ali zemlje z razširjanjem ustreznih frakcij odpadkov v kmetijstvu, — z uporabo anorganskih frakcij odpadkov (pesek, kamni, prod, pepel, apno) za gradnjo, na primer tlakovanje, ceste, prekrivne plasti itd. Primernost frakcij odpadkov za uporabo zunaj naprav je določena s strukturo odpadkov (npr. vsebnost anorganskih/mineralnih snovi) in dokazom, da predvideni postopek recikliranja ne povzroča škode za okolje ali zdravje.
Predhodna obdelava frakcij odpadkov pred odstranitvijo	Predhodna obdelava odpadkov pred odstranitvijo vključuje ukrepe (odstranjevanje vode, sušenje itd.) za zmanjšanje mase in prostornine za prevoz ali odstranjevanje.

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL